

Stichting PCOU

Jaarverslag 2021

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Bestuursverslag 2021	5
1. Over PCOU Willibrord	6
1.1. Profiel	6
1.2. Organisatie	9
2. Verantwoording over het gevoerde beleid	15
2.1. Onderwijs, kwaliteit en innovatie	15
2.2. Personeel en professionalisering	24
2.3. Huisvesting en facilitair	28
2.4. ICT en informatiemanagement	30
2.5. Financiën	32
2.6. Risico's en risicobeheersing	39
3. Verantwoording van de financiën	41
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	41
3.2 Staat van baten en lasten	42
4. Bericht van de raad van toezicht	46
5. Bericht van de GMR PCOU	52
Jaarrekening	53
6. Geconsolideerde jaarrekening	54
6.1. Geconsolideerde balans per 31 december na resultaatbestemming	54
6.2. Geconsolideerde staat van baten en lasten	55
6.3. Geconsolideerd kasstroomoverzicht	56
6.4. Grondslagen geconsolideerde jaarrekening	57
6.5. Toelichting op de geconsolideerde balans	64
6.6. Niet in de balans opgenomen rechten en plichten	74
6.7. Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	76
6.8. Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht	88
6.9. Gebeurtenissen na balansdatum	88
7. Enkelvoudige jaarrekening	89
7.1 Enkelvoudige balans Stichting PCOU per 31 december na resultaatbestemming	89
7.2 Enkelvoudige staat van baten en lasten Stichting PCOU	90
7.3. Grondslagen enkelvoudige jaarrekening	91
7.4. Toelichting op de enkelvoudige balans	92
7.5. Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten	96
8. Goedkeuring en vaststelling	99
Overige gegevens	100
9. Statutaire regeling resultaatbestemming	101
10. Controleverklaring	101

Voorwoord

Na 2020 stond ook 2021, het jaar waarover we hierna verslag doen, volop in het teken van de coronapandemie. De sprint die we in 2020 inzetten om het onderwijs zoveel mogelijk door te laten gaan, bleek in 2021 verlengd te zijn tot een marathon; een marathon over een onbekend parcours dat bovendien regelmatig tussentijds werd aangepast al naar gelang de ontwikkeling van de pandemie en de overheidsmaatregelen. Het heeft heel veel gevraagd van medewerkers, schoolleiders, leerlingen en ouders. Ik vind het echt bewonderenswaardig om te zien hoe in de scholen de schouders er steeds weer onder werden gezet in het belang van leerlingen.

Corona is nog niet weg. Terwijl ik dit schrijf, testen nog steeds medewerkers en leerlingen positief op het virus, waardoor er nog altijd een groot beroep wordt gedaan op de flexibiliteit van alle betrokkenen. En hoe zal het virus zich verder ontwikkelen, steekt in het najaar een nieuwe variant de kop op?

De langdurige coronacrisis heeft gevolgen voor de ontwikkeling van onze jeugd, zowel cognitief als sociaal-emotioneel. Dat is direct merkbaar in de scholen: leerlingen moeten bijvoorbeeld weer wennen aan het samen leren en werken in de klas. Diverse onderzoeken laten het ook objectief zien. Toch is de werkelijke impact op termijn nog moeilijk in te schatten. We zijn blij met de NPO-middelen en met het besluit van de overheid om toe te staan dat de middelen over een langere periode kunnen worden ingezet. Dat vergroot de kans op een besteding die leidt tot duurzame effecten.

Noodgedwongen heeft de coronacrisis geleid tot een grotere focus op het hier en nu. Maar dat betekent niet dat we onze strategische thema's uit het oog zijn verloren, integendeel zelfs: centrale thema's als kansengelijkheid, samenwerking met externe partners en innovatie gaven richting aan de wijze waarop we met de crisis zijn omgegaan.

Niet alleen corona belemmerde in 2021 de voortgang van het onderwijsproces. Ook het lerarentekort maakte dat in de scholen alle zeilen moesten worden bijgezet om het geplande onderwijs zoveel mogelijk door te laten gaan. De krapte op de arbeidsmarkt betreft niet alleen leraren, maar alle categorieën medewerkers; en niet alleen in het onderwijs maar ook in aanpalende sectoren. In de kinderopvang bijvoorbeeld is het personeelstekort opgelopen, mede doordat medewerkers door de NPO-middelen in het onderwijs aan de slag konden. Het illustreert nog maar eens de complexiteit en de wederzijdse afhankelijkheid in de onderwijsketen: de extra NPO-middelen om achterstanden tegen te gaan, zouden op termijn juist kunnen leiden tot nieuwe achterstanden, doordat de inzet van de middelen in het onderwijs ten koste gaat van voorschoolse educatie, waardoor kinderen minder voorbereid dan voorheen de school in komen. Het illustreert ook het belang van samenwerken aan integrale oplossingen.

Om als grote scholengroep beter in te kunnen spelen op veranderingen, gaan we ons ontwikkelen tot een netwerkorganisatie. De onderliggende organisatiefilosofie hebben we in het afgelopen jaar op verschillende plekken in de organisatie besproken. Kernelementen zijn werken vanuit de bedoeling; versterken van de bestuurlijke gemeenschap van bestuurder, schoolleiders en managers Service & Advies; projectmatig werken aan ontwikkeling in wisselende en divers samengestelde teams; benutten van de kracht en kwaliteiten van medewerkers. De weg die we in het afgelopen jaar met

deze nieuwe organisatiefilosofie hebben ingezet, blijven we volgen, vanuit de overtuiging dat we op die manier de meerwaarde van de scholengroep optimaal gaan benutten en een grotere betekenis kunnen hebben voor leerlingen en ouders, medewerkers en onze externe partners.

Op onze huisvestingsportefeuille is ondanks de moeilijke omstandigheden flinke vooruitgang geboekt. Een aantal bouwprojecten is afgerond en nieuwe zijn opgestart. Ook hier was corona een belemmerende factor, bijvoorbeeld doordat materialen duurder en moeilijker leverbaar werden. Over compensatie van de hogere bouwkosten hebben we afspraken met de gemeente kunnen maken. Het is mooi om te zien hoe onderwijsontwikkeling een impuls krijgt in de nieuwe of gerenoveerde schoolgebouwen.

Het voelt heel dubbel om te moeten constateren dat er mooie scholen zijn opgeleverd, terwijl de kapotgeschoten gebouwen in Oekraïne op ons netvlies gebrand staan. Daar waar we de voorjaarsvakantie nodig hadden om bij te komen van weer een intensieve fase van de coronacrisis, werden we geconfronteerd met een oorlog in Europa; een crisis van een totaal andere orde met grote gevolgen voor de samenleving en voor wat we als scholengroep moeten, willen en kunnen. Terwijl de omstandigheden lastiger worden, zal het beroep op ons om iedere leerling de beste ontwikkelkansen te kunnen bieden, alleen maar groter worden. De wijze waarop we in- en extern de handen ineen hebben geslagen om van betekenis te zijn voor leerlingen die uit allerlei conflictgebieden onze kant op komen, stemt me hoopvol. Van belang is dat we elkaar weten te vinden en vasthouden, zoals we dat in de afgelopen jaren ook hebben gedaan.

Fawzia Nasrullah,
voorzitter college van bestuur

Bestuursverslag 2021

1. Over PCOU Willibrord

1.1. Profiel

Scholengroep PCOU Willibrord verenigt twee stichtingen voor bijzonder onderwijs: Stichting PCOU met een protestants-christelijke grondslag en de Willibrord Stichting met een katholieke en protestants-christelijke grondslag. PCOU Willibrord telt 30 scholen voor (speciaal) basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs in de stad Utrecht en twaalf scholen voor voortgezet onderwijs in de stad Utrecht, Breukelen, Maarssen, Nieuwegein, Vianen en IJsselstein. De scholen bieden ruimte aan de ontwikkeling van circa 20 duizend leerlingen en 2500 medewerkers.

Identiteit

Vanuit de christelijke grondslag wil PCOU Willibrord er zijn voor alle kinderen en jongeren. PCOU Willibrord wil bijdragen aan een inclusieve samenleving, een samenleving die plaats biedt aan iedereen en waarin iedereen ertoe doet en meedoet. PCOU Willibrord respecteert alle geloofsovertuigingen, de scholen staan open voor iedereen. Iedere school geeft actief invulling aan de identiteit, op een manier die past bij de eigen situatie.

Missie

Voor iedere leerling de beste ontwikkelkansen.

Visie

Het onderwijs in de scholen is gericht op de ontwikkeling van het talent van ieder kind en iedere leerling. De scholen ondersteunen kinderen en leerlingen bij het ontdekken waar ze trots op kunnen zijn. Kinderen en leerlingen leren sociaal vaardig en zelfbewust te zijn in de samenwerking met anderen en zijn nieuwsgierig naar hun eigen mogelijkheden en die van de ander. Het doel is dat zij met vertrouwen hun toekomst tegemoet gaan en een betekenisvolle bijdrage kunnen leveren aan de samenleving.

We geloven dat iedereen zich kan ontwikkelen door een leven lang te leren, leerlingen én medewerkers. PCOU Willibrord is een lerende organisatie, gericht op ontwikkeling van leerlingen en van medewerkers.

We vinden het belangrijk dat leerlingen en medewerkers met plezier naar school gaan en zich veilig en gerespecteerd voelen. We werken aan een vreedzaam pedagogisch klimaat waarin respectvol met elkaar wordt omgaan.

We zoeken de verbinding met de ouders van onze leerlingen en met externe partners met wie we onze ambities kunnen realiseren.

Kernwaarden

- *Durf* - We hebben lef en zijn ambitieus. We durven te kiezen en investeren in onze scholen en in het onderwijs. Daarbij is de kernvraag: hoe komt het ten goede aan onze leerlingen?

- *Verbinding* - We hebben elkaar nodig, we staan in verbinding met elkaar en met onze omgeving. Samen krijgen we meer voor elkaar. We waarderen elkaar, juist ook waar we verschillen en anders denken.
- *Ontwikkelingsgericht* - Goed onderwijs in een snel veranderende samenleving en in een grootstedelijk gebied vraagt om voortdurende ontwikkeling van leerlingen en medewerkers, van onderwijs en organisatie.
- *Verantwoordelijk* - We voelen ons medeverantwoordelijk voor de toekomst van onze leerlingen en van de wereld om ons heen.

Organisatiefilosofie

Elke school binnen PCOU Willibrord is uniek voor wat betreft lokale context, onderwijsaanbod en leerlingenpopulatie. Scholen hebben, in het belang van hun leerlingen, de ruimte en de verantwoordelijkheid om keuzes te maken en een eigen profiel te ontwikkelen, binnen de gemeenschappelijke kaders. Scholen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering, het college van bestuur geeft richting en faciliteert, ondersteund door Service & Advies en de bestuursstaf.

Scholengroep PCOU Willibrord ontwikkelt zich tot een netwerkorganisatie, met de scholen als basis. We werken samen aan de gemeenschappelijke opdracht, vanuit de gedeelde missie, visie en kernwaarden en principes van gedeeld leiderschap en eigenaarschap; decentraal waar het kan, gezamenlijk georganiseerd en ondersteund door Service & Advies waar het meerwaarde biedt of nodig is.

Om kinderen en leerlingen de beste ontwikkelkansen te geven, werkt iedere school binnen de eigen context samen met externe partners; bestuurlijk wordt deze samenwerking gestimuleerd en gefaciliteerd.

Strategie

Aan het begin van schooljaar 2021/2022 heeft het college van bestuur het Koersplan 2021-2025 vastgesteld. De titel van dit Koersplan komt overeen met de missie van PCOU Willibrord: "Voor iedere leerling de beste ontwikkelkansen". Het Koersplan beschrijft onze ambities ten aanzien van zeven thema's:

- *Burgerschap voor een duurzame en mondiale samenleving* - We bereiden leerlingen voor op burgerschap in een duurzame en mondiale samenleving. We geven daarbij aandacht aan diversiteit, burgerschapsontwikkeling en duurzaamheid en gebruiken de VN-duurzaamheidsdoelen als inspiratiebron en toetssteen.
- *Kansengelijkheid* - We bieden alle kinderen en leerlingen de beste ontwikkelkansen, vanuit een gezamenlijke en gedragen visie op kansengelijkheid. Groei en ontwikkeling staan voorop en we bieden maatwerk. We werken aan een drempelloze doorstroom van 0 tot 18 jaar. Waar mogelijk en nodig zoeken we de samenwerking, onder andere met kinderopvang, andere scholen, het vervolgonderwijs en de zorg.
- *Aantrekkelijk werkgeverschap* - We bieden onze medewerkers ruimte voor ontwikkeling en eigenaarschap. We ontwikkelen en implementeren een breed en hedendaags strategisch HR-beleid. We streven naar een medewerkersbestand dat een afspiegeling vormt van de diversiteit in onze leerlingenpopulatie.
- *Grootstedelijke dynamiek* - We dragen bij aan de ontwikkeling van stad en regio. Wij nemen onze verantwoordelijkheid en zijn een betrouwbare en professionele partner voor de gezamenlijke

aanpak van maatschappelijke vraagstukken. We dragen bij aan de ontwikkeling van stad en regio door samen te werken met onderwijspartners in de keten van kinderopvang tot en met middelbaar beroeps- en hoger onderwijs, met andere maatschappelijke partners en overheden.

- *Leiderschap en leiderschapsontwikkeling* - We inspireren elkaar en durven keuzes te maken. We bieden medewerkers ruimte om zich te oriënteren op en ervaring op te doen in leiderschap. We bieden ondersteuning voor startende schoolleiders. Zittende schoolleiders ondersteunen we in hun permanente professionalisering.
- *Een infrastructuur voor professionalisering, onderzoek, ontwikkeling en innovatie* - Wij leren van en met elkaar en anderen en creëren zo het onderwijs van en voor de toekomst. De PCOU Willibrord Academie ontwikkelt zich tot de fysieke en virtuele ontmoetingsplek van alle medewerkers ten behoeve van professionalisering, onderzoek, ontwikkeling en innovatie. We maken gebruik van elkaars kwaliteiten, onder andere door collegiale consultatie, intervisie, netwerken en uitwisseling binnen en buiten PCOU Willibrord. Werkende weg creëren we het onderwijs van de toekomst, mede dankzij experimenteerruimte en innovatiebudget.
- *Professionele onderwijsorganisatie* - De bedrijfsvoeringsprocessen zijn optimaal georganiseerd. De cultuur van 'elke dag een beetje beter' is structureel ingebed. Cultuur en werkwijze zijn gericht op snel en adequaat (proactief) reageren op in- en externe vraagstukken, met optimaal gebruik van ondersteunende ICT- en communicatiemogelijkheden. De adviseurs en medewerkers van Service & Advies verlenen aan scholen en schoolleiders de diensten op de afgesproken manier.

In de komende jaren krijgt de concretisering van thema's en ambities zijn beslag: op het niveau van de scholengroep in de strategiebrieven/het jaarplan; op het niveau van de school in het school- en/of jaarplan en in de managementovereenkomst van de schoolleider met het college van bestuur.

Toegankelijkheid & toelating

Volgens het aanmeldbeleid is in principe iedere leerling welkom; door middel van ondertekening van het aanmeldingsformulier verklaren ouders gebruik te willen maken van het onderwijsaanbod van de school en de levensbeschouwelijke identiteit van de Stichting PCOU en de betreffende school te respecteren. Elke school spant zich in om zoveel mogelijk leerlingen die toelaatbaar zijn, daadwerkelijk te plaatsen en bepaalt in overleg met de medezeggenschapsraad een gemotiveerde norm over het maximaal aantal leerlingen per groep. De toelating van een leerling is niet afhankelijk van een geldelijke bijdrage van de ouders. Iedere school beschrijft de toelatingsprocedure met de daarbij behorende praktische informatie in de schoolgids.

In het voorjaar van 2020 verscheen een rapport naar aanleiding van een stedelijk onderzoek naar aanmeldbeleid en -praktijk van alle basisscholen in de stad Utrecht. Het onderzoek liet zien dat niet alle scholen voldeden aan de wet- en regelgeving en dat er hierdoor bij de aanmelding geen sprake was van een gelijk speelveld voor alle ouders. Naar aanleiding van het onderzoek hebben de schoolbesturen en de gemeente Utrecht gezamenlijke afspraken gemaakt over een eerlijk, open en eenvoudig aanmeldproces en over het opzetten van een uitvoeringsorganisatie. Het gemeenschappelijke aanmeldbeleid is ingevoerd in 2021; ouders met kinderen die in het vierde kwartaal van dat jaar drie jaar werden, konden hun kind aanmelden volgens het centrale aanmeldbeleid.

Samenwerking

Het college van bestuur werkt op verschillende niveaus samen met externe partners en belanghebbenden:

- landelijke vertegenwoordiging, onder andere bij de VO-raad, PO-Raad, GO-raad, Inspectie van het Onderwijs, ministerie van OCW, overige ministeries en andere landelijke gremia;
- gemeenten, collega-schoolbesturen, ketenpartners in voorschoolse educatie, kinderopvang, onderwijs en zorg, samenwerkingsverbanden passend onderwijs en zakelijke partners;
- in toenemende mate met maatschappelijke organisaties, ouderinitiatieven en jongerenorganisaties.

Het college van bestuur legt op verschillende manieren horizontaal verantwoording af, onder andere door de publicatie van strategiedocumenten en jaarverslagen via de website en door op stedelijk niveau te participeren in verschillende overleggen; specifiek de participatie in de samenwerkingsverbanden PO en VO en de Utrechtse Onderwijs Agenda waarin schoolbesturen uit alle onderwijssectoren en de gemeente Utrecht participeren. Ook wordt verantwoording afgelegd door te voldoen aan informatieverzoeken vanuit de gemeente (B&W of gemeenteraad).

1.2. Organisatie

Contactgegevens

- Naam schoolbestuur: Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht, kortweg Stichting PCOU
- Bestuursnummer: 62662
- Adres: Grebbeberglaan 9-a, 3527 VX Utrecht
- Telefoonnummer: 030 - 272 31 23
- E-mail: bestuur@pcouwillibrord.nl
- Website: pcouwillibrord.nl

Bij vragen over het bestuursverslag kan contact worden opgenomen met bestuurssecretaris Arie Olthof: a.olthof@pcouwillibrord.nl.

Tabel 1. Overzicht scholen Stichting PCOU

School	Website: www	Directeur
STIP VSO	stipvso.nl	Willemijn Pott
Rafael	rafaelschool.nl	Pien van Gendt
SBO Belle van Zuylen	bellevanzuylenbo.nl	Marlies Toet; tijdelijke waarneming vanaf 23 november 2021 door Tom Croonenberg en Gijs van Kesteren
Blauwe Aventurijn	blauwe-aventurijn.nl	Shirley Verloop
Da Costaschool Hoograven	dchu.nl	Susan Wessels Boer-Blom
Op Avontuur	bsopavontuur.nl	drs. Marieke Boer-Jansink

Lukasschool	lukasschool.nl	Annelies Maas en Jolanda Snoek
Da Costaschool Kanaleneiland	bsdacosta.nl	Yücel Aydemir
De Odyssee	deodyssee.net	Frédérique van Bruggen-Louw
Taalschool Utrecht	taalschoolutrecht.nl	Jenny Olsthoorn
Kindercampus Molenpark (tot 1 augustus 2021 Parkschool)	kindercampusmolenpark.nl	drs. Annet Baart
Jenaplanschool De Brug	jenaplandeburg.nl	Marijke Gastelaars-Jansen en Jannetje Bisschop
Koningin Beatrixschool	beatrixedemeern.nl	Rina Vonk-de Nijs
De Krullevaar	dekrullevaar.nl	Lorance Janssen
2e Marnixschool	2emarnixschool.nl	drs. Josette Groenewegen
Van Asch van Wijkschool	aschvanwijkschool.nl	Katinka van der Wal-van Raaij
De Fakkel	bsdefakkel.nl	Iris Hekkert
De Kleine Vliegenier	dekleinevliegenier.nl	Marijke den Decker-van Staverden
De Piramide	cbspiramidebis-utrecht.nl	drs. Lotte Brente (tot 1 september 2021); Jefta Alberts (vanaf 1 juli 2021)
De Wereldwijzer	wereldwijzerutrecht.nl	Monique Reijmer
Torenpleinschool	torenpleinschool.nl	Danique Zelissen-Daems
De Schakel	cbs-de-schakel.nl	Janet Klein
Op Dreef	opdreefovervecht.nl	Rohan de Groot
De Regenboog	onzeregenboog.nl	drs. Myriam Rijks-Muijtjens en drs. Janine Ziemerink
De Boomgaard	deboomgaard.nl	Nicole Verdier; tijdelijke waarneming vanaf 1 mei 2021 door Elke Braam
Jenaplanschool Zonnwereld	zonnwereld.nl	Coen de Hoop
De Ridderhof	deridderhof.net	ir. Emile Vermeulen RDO
De Boemerang	deboemerangutrecht.nl	Mirjam Gielissen-Knevel
De Oase	basisschooldeoase.nl	Bas van der Zanden; tijdelijke waarneming vanaf 17 november door Matine van Voorthuizen en Saskia van Berkel
Kindcentrum Leeuwesteyn	kcleeuwwesteyn.nl	Annemieke Veeneman MSc

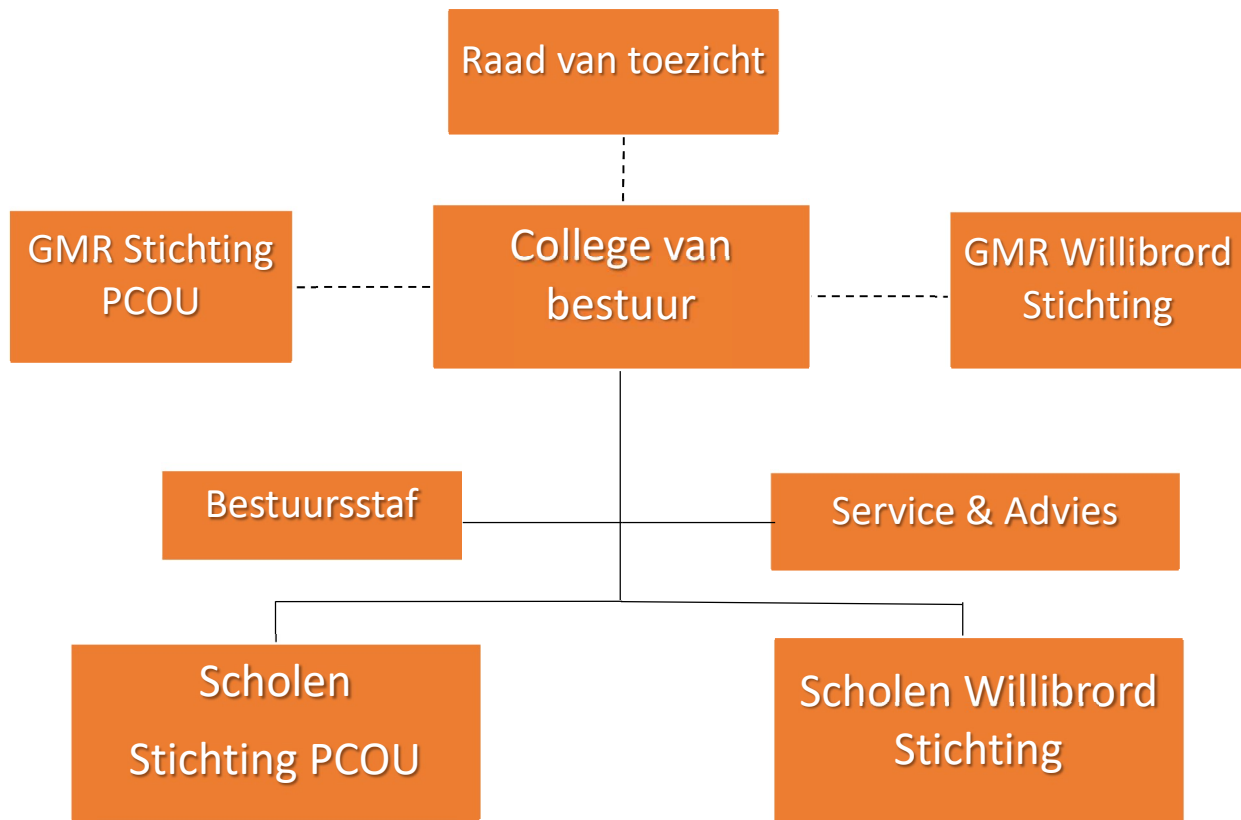
Tabel 2. Leerlingenaantallen per 1 oktober

School	2019/20	2020/21	2021/22
STIP VSO Utrecht	300	287	270
Rafael	204	216	229
SBO Belle van Zuylen	133	122	133
Blauwe Aventurijn	199	204	197
Da Costaschool Hoograven	201	211	205
Op Avontuur	124	114	129
Lukasschool	198	182	183
Da Costaschool Kanaleneiland	168	143	152
De Odyssee	358	362	351
Taalschool Utrecht	251	231	260
Kindercampus Molenpark	164	157	155
Jenaplanschool De Brug	290	284	289
Koningin Beatrixschool	226	209	227
De Krullevaar	343	359	369
2e Marnixschool	219	224	231
Van Asch van Wijckschool	222	232	228
De Fakkel	247	255	265
De Kleine Vliegenier	245	254	254
De Piramide	173	172	184
De Wereldwijzer	144	138	143
Torenpleinschool	299	324	353
De Schakel	259	244	235
Op Dreef	153	148	157
De Regenboog	359	340	332
De Boomgaard	601	629	613
Jenaplanschool Zonnwereld	397	407	401
De Ridderhof	544	493	461
De Boemerang	183	182	176
De Oase	646	651	610
Kindcentrum Leeuwesteyn	6	50	111
TOTAAL	7856	7824	7903

Juridische en organisatiestructuur

Stichting PCOU is statutair verbonden met de Willibrord Stichting. Samen presenteren de stichtingen zich als PCOU Willibrord. Het college van bestuur van beide stichtingen bestaat uit dezelfde personen. Dit geldt tevens voor de raad van toezicht. Er is een sterke samenhang tussen de stichtingen en in de praktijk fungeren ze op onderdelen steeds meer als een geheel. Geen van beide stichtingen is bepalend in de beleidsvoering van de andere stichting. Stichting PCOU is ook verbonden met Stichting Steunfonds van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht.

Afbeelding 1. Organisatiestructuur

De organisatiestructuur is gebaseerd op een heldere taakverdeling van de drie basiselementen van de organisatie, namelijk: besturen, ontwikkelen en uitvoeren van het primaire proces en het ontwikkelen en uitvoeren van de ondersteunende processen:

- Het college van bestuur draagt de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de gehele organisatie. Hiertoe stelt het bestuur beleid vast, monitort het de uitvoering en stuurt het bestuur de scholen en de ondersteunende diensten binnen Service & Advies aan op basis van beleids- en prestatieafspraken. Het college van bestuur voert twee keer per jaar een managementgesprek met iedere schoolleider. Hierin worden de resultaten en de voortgang van de schoolontwikkeling besproken. Daarnaast brengen bestuursleden jaarlijks een of meer bezoeken aan de scholen.
- De scholen zijn binnen de door het bestuur gestelde kaders, verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs en voor hun interne organisatie. Daartoe maken de scholen afspraken met het bestuur en faciliteert het bestuur de scholen. Scholen hebben een integrale resultaatverantwoordelijkheid op alle bedrijfsfuncties en ook een procesverantwoordelijkheid voor onderwijs en onderwijsinnovatie. Schoolleiders zijn medeverantwoordelijk voor het goed functioneren van Stichting PCOU en werken samen in het schoolleidersoverleg. Ook is er nauwe samenwerking met de directeurs van de scholen van de Willibrord Stichting.
- Service & Advies ondersteunt het college van bestuur en de scholen bij de uitvoering van hun taken met betrekking tot onderwijs-, kwaliteits- en innovatiebeleid, personeelsbeleid en organisatie, financieel beleid, ICT- en informatiemanagement en huisvestings- en facilitair

beleid. Service & Advies heeft op deze gebieden een procesverantwoordelijkheid en ondersteunt vanuit een expertiserol scholen en bestuur in hun resultaatverantwoordelijkheid.

Iedere school heeft een medezeggenschapsraad (MR); per stichting is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). De raad van toezicht houdt toezicht, adviseert en is werkgever van het college van bestuur.

Governancecode

Conform wat hierover is bepaald in de sectorale governancecodes hebben het college van bestuur en de raad van toezicht binnen PCOU Willibrord ervoor gekozen de code Goed Onderwijsbestuur VO 2019 van de VO-raad toe te passen voor zowel Stichting PCOU als de Willibrord Stichting. PCOU Willibrord voldoet aan de zogenaamde pas toe-bepalingen uit deze code. Bestuur en toezicht zijn organiek gescheiden ('two-tier' model).

College van bestuur

De heer drs. ir. M.A. Mittelmeijer RI, voorzitter (tot 1 maart 2021)

Nevenfuncties (alle op persoonlijke titel):

- vicevoorzitter Raad van Toezicht Koraal Groep (bezoldigd);
- voorzitter bestuur Stichting Technasium (bezoldigd);
- lid Programmaraad NWO (onbezoldigd).

Mevrouw drs. F.M. Nasrullah (lid, voorzitter sinds 1 december 2021)

Nevenfuncties (alle op persoonlijke titel):

- lid Bestuur ZonMw (bezoldigd);
- lid Raad van Toezicht Voedingscentrum (bezoldigd).

Klachtenbehandeling

Bij een verschil van mening, conflict of een onplezierige gebeurtenis komen de betrokkenen er meestal met elkaar uit. Soms lukt dat niet en leidt een gebeurtenis tot een formele klacht. Op dergelijke situaties is de klachtenregeling van toepassing. De regeling biedt mogelijkheden voor het indienen van een klacht bij de schoolleider, het college van bestuur of de Landelijke Klachtencommissie. Periodiek worden lopende klachtenprocedures in het college van bestuur besproken.

In 2021 zijn twee klachten ingediend. De eerste procedure betrof een klacht van een ouderpaar over de basisschool van hun zoon over het niet nakomen van gemaakte afspraken en het structureel en opzettelijk blokkeren van de ontwikkeling van hun zoon. Omdat de klacht ook betrekking had op het handelen van de schooldirecteur, is de klacht in eerste instantie conform de klachtenregeling op bestuursniveau behandeld. Dit resulteerde in een ongegrondverklaring van de klacht door het college van bestuur. Vervolgens hebben de ouders de klacht ingediend bij de Landelijke klachtencommissie voor het christelijk onderwijs, die de klacht ook ongegrond verklaarde.

De tweede klacht betrof een klacht van een ouderpaar over de basisschool die door hun zoon was bezocht; inmiddels was hij op een andere school ingeschreven. De klacht had betrekking op een vermeende sociaal-emotioneel onveilige situatie voor hun zoon, de bejegening door leerkrachten en

de moeizame communicatie met de school. Deze klacht is door het college bestuur als ongegrond verklaard.

Externe vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon is een functionaris van buiten de organisatie, die op een deskundige en onpartijdige manier medewerkers en ouders/leerlingen die een klacht hebben, kan bijstaan en adviseren. PCOU Willibrord heeft twee externe vertrouwenspersonen. Eens per jaar vindt overleg van de vertrouwenspersonen met het college van bestuur plaats. Hierin geven de vertrouwenspersonen een niet tot personen of situaties herleidbare schets van hun werkzaamheden en kunnen zij advies geven en om advies worden gevraagd. De gegevens in onderstaande tabel geven een indruk van de aard van hun werkzaamheden in 2021. In de meeste gevallen ondersteunt de vertrouwenspersoon de ouders of medewerkers bij te voeren gesprekken. In een enkel geval blijft de rol van de vertrouwenspersoon beperkt tot het verstrekken van informatie.

Tabel 3. Werkzaamheden van de externe vertrouwenspersoon

Contact met	Aanleiding
Medewerker	Arbeidsconflict met schoolleiding
	Arbeidsconflict met schoolleiding over inzetbaarheid en waardering tijdens Covid
	Arbeidsconflict met schoolleiding over arbeidsomstandigheden en niet verlengen jaarcontract
	Onveilige relatie tussen medewerker en leidinggevende
	Conflict met schoolleiding en bedrijfsarts over slecht gefaciliteerde re-integratie
Ouders	Medewerker heeft hun kind hardhandig vastgepakt
	Conflict met schoolleiding over communicatie
	Conflict met schoolleiding over veiligheid zoon en schoolpleinverbod
	Conflict met schoolleiding over positie, veiligheid en behandeling zoon
	Conflict met schoolleiding over het niet tijdig maken en inzetten van handelingsplannen
Schoolleider	Bericht op sociale media en hoe daarmee om te gaan in relatie tot leerkracht en ouder

2. Verantwoording over het gevoerde beleid

2.1. Onderwijs, kwaliteit en innovatie

Onderwijskwaliteit

Onze missie is voor iedere leerling de beste ontwikkelkansen. Het onderwijs in de scholen is gericht op de ontwikkeling van het talent van ieder kind. De scholen ondersteunen kinderen bij het ontdekken waar ze trots op kunnen zijn. Onderwijskwaliteit omvat de brede ontwikkeling van onze leerlingen en alles wat binnen ons bereik ligt en wat wij doen om daaraan bij te dragen. Brede ontwikkeling van leerlingen betekent dat zij met vertrouwen, nieuwsgierigheid en enthousiasme kennismaken van onze samenleving en hun unieke rol hierin ontdekken en die zich eigen maken. Het leveren van deze onderwijskwaliteit zien wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. College van bestuur, schoolleiders, onderwijzend (en ondersteunend) personeel en medewerkers van Service & Advies werken samen aan die verantwoordelijkheid, met respect en ruimte voor ieders rol en taak. We zorgen ervoor dat we het systematische, cyclische en integrale proces van kwaliteitszorg continu optimaliseren. Hierbij hebben we oog voor het dynamische karakter van de context waarin we opereren. Zo hadden we ook in 2021 te maken met de coronacrisis en de uitdagingen hiervan voor de continuïteit van onderwijs en onderwijskwaliteit. Naast anticiperen op de maatregelen in de scholen, is er zo goed mogelijk voor gezorgd dat leerlingen zich in de eerste plaats veilig voelden. Daarnaast hebben we, door de continuering van toetsing en het voeren van dialogen als onderdeel van de kwaliteitscyclus, de onderwijskwaliteit zo goed mogelijk weten te waarborgen en te ontwikkelen.

Zicht op onderwijskwaliteit

In de update van ons kwaliteitshandboek is in 2021 beschreven hoe we (onze visie op) onderwijs en *kwaliteit bespreek- en verbeterbaar maken*. Het college van bestuur voert in het kader van de cyclus van planning en verantwoording twee keer per jaar managementgesprekken met de schoolleiders, waarbij het jaarplan van de school als basis dient.

Ter voorbereiding hierop voert de afdeling Onderwijs, Kwaliteit & Innovatie twee keer per jaar kwaliteitsgesprekken met de scholen, waarin de onderwijsresultaten, het onderwijsproces, het schoolklimaat, het kwaliteitsmanagement en de ambities van de scholen worden besproken. Dit jaar hebben we HR-indicatoren als verzuim en nascholing hieraan toegevoegd. Op deze domeinen verzamelen en analyseren scholen data met behulp van verschillende kwaliteitszorginstrumenten. Het college van bestuur monitort en analyseert deze data vervolgens aan de hand van de zogenoemde schoolkaarten. De uitkomsten van de data-analyse, door zowel de scholen als het bestuur, worden besproken in de kwaliteitsgesprekken en vormen tevens het vertrekpunt voor een planmatige aanpak voor de verbetering van het onderwijs. Dit jaar zijn ook de HR-adviseurs aangesloten bij de kwaliteitsgesprekken. Vanuit de gedachte 'onze mensen zijn onze kwaliteit' zijn aan de hand van de gemonitorde indicatoren thema's als sturen op verzuim, kansen voor personeel en scholingsaanbod besproken.

Werken aan onderwijskwaliteit

Parallel aan deze kwaliteitscyclus en de activiteiten op schoolniveau op basis van de jaarplannen, lopen er verschillende initiatieven en projecten op samenscholen niveau die als doel hebben de kwaliteit van het onderwijs als groep verder te verhogen. Eén van de initiatieven is het netwerk van intern begeleiders, waarin veelvuldig gesproken en uitgewisseld wordt over kwaliteitszorgvraagstukken. Een ander voorbeeld is het project Samen voor Goud. In dit project werken de gespecialiseerde scholen samen aan een kwaliteitsmanagementsysteem om hun (onderwijs)kwaliteit te monitoren en te vergroten om zich uiteindelijk te verhouden tot de kwaliteitsnorm van het Landelijk Expertisecentrum Speciaal Onderwijs (LECSO). Tot slot is het aanbod binnen de PCOU Willibrord Academie volop in ontwikkeling. Het aantal medewerkers dat verder geschoold wordt neemt toe, wat bijdraagt aan de onderwijskwaliteit op de scholen.

Verantwoording van onderwijskwaliteit

Het afleggen van verantwoording vindt op verschillende manieren plaats. Er is door alle belanghebbenden in samenspraak een visie op onderwijskwaliteit ontwikkeld, die is vastgelegd in een intersectoraal kwaliteitshandboek. In de schoolplannen van de scholen wordt deze visie uitgewerkt. De verkregen kwantitatieve en kwalitatieve data uit het cyclisch werken en de informatie uit tevredenheidsonderzoeken, zelfevaluaties en collegiale visitaties ondersteunen de verantwoording over onderwijskwaliteit.

In 2021 zijn twee basisscholen bezocht door de Inspectie van het Onderwijs in het kader van het themaonderzoek Kwaliteitsverbetering en de leerlingenpopulatie. Het betrof De Boomgaard en Zonnewereld. Beide scholen laten op dit thema volgens de inspectie - in hun mondelinge terugkoppeling - goede voornemens en interventies zien.

Onderwijsresultaten

Doelen en resultaten primair onderwijs-tussentoetsen

Het college van bestuur heeft een aantal doelen gesteld ten aanzien van de kwaliteit van de scholen. Voor wat betreft de opbrengsten van het onderwijs is een doel dat scholen bij de tussentoetsen gemiddeld voldoende opbrengsten realiseren. Hierbij wordt niet alleen gekeken of de resultaten van voldoende niveau zijn (niv%), maar ook of er voldoende leerwinst geboekt wordt (lw) en welk percentage leerlingen heeft bijgedragen aan de geboekte leerwinst (lw%). De tussentoetsen waarnaar gekeken wordt, zijn DMT3 en DMT4, RW4 en RW6 en BL6. Voor 2021 leverde dat het volgende beeld op (zie tabel 4).

Tabel 4. Resultaten per school op alle tussentoetsen (lw-lw%-niv%) (juni 2021)

Brinnr.	Schoolnaam	19/20	20/21
04NN	2e Marnixschool	v-v-v	v-v-v
04NN	2e Marnixschool	22,5	22,4
06PC	Torenpleinschool	v-v-v	ov-ov-v
06PC	Torenpleinschool	24,7	24,5
09QA	Kon. Beatrixschool	ov-ov-v	ov-ov-v
09QA	Kon. Beatrixschool	26,4	26,2
17TX	Blauwe Aventurijn	v-ov-v	v-ov-v
17TX	Blauwe Aventurijn	25,8	25,3
17UC	De Regenboog	v-v-v	ov-ov-v
17UC	De Regenboog	25,4	25,4
17XZ	Van Asch van Wijck	v-v-v	v-ov-v
17XZ	Van Asch van Wijck	26,1	24,3
17YX	De Brug	v-v-v	ov-ov-v
17YX	De Brug	22,8	22,6
17ZG	De Fakkel	v-ov-v	v-ov-v
17ZG	De Fakkel	22,7	22,2
17ZY	Op Avontuur	v-v-v	ov-ov-v
17ZY	Op Avontuur	28,2	27,9
27CN	De Boomgaard	v-v-v	ov-ov-v
27CN	De Boomgaard	24,9	24,9
27CR	De Krullebaar	v-v-v	v-ov-v
27CR	De Krullebaar	25,8	25,4
28AE	Zonnewereld	v-v-v	ov-ov-v
28AE	Zonnewereld	24,3	23,9
28AF	De Ridderhof	v-ov-v	ov-ov-v
28AF	De Ridderhof	26,4	26,4
30GY	de Oase	v-ov-v	v-ov-v
30GY	de Oase	25,8	25,8
30VB	de Odyssee	v-v-v	v-ov-v
30VB	de Odyssee	22,5	22,2

Brinnr.	Schoolnaam	19/20	20/21
17PA	De Boemerang	ov-ov-ov	v-ov-ov
17PA	De Boemerang	38,1	38,3
17QE	De Schakel	v-ov-v	v-ov-v
17QE	De Schakel	38,2	38,1
17ST	Kindercampus	v-v-v	ov-ov-ov
17ST	Kindercampus	30,3	30,1
17TC	Op Dreef	v-v-ov	ov-ov-ov
17TC	Op Dreef	40,0	39,7
17XB00	De Kleine Vliegenier	v-v-v	v-v-v
17XB01	De Kleine Vliegenier	31,5	30,3
17XB01	De Piramide	ov-ov-v	v-ov-v
17XB01	De Piramide	30,5	28,3
17YN	Wereldwijzer	ov-ov-v	v-ov-ov
17YN	Wereldwijzer	33,2	34,0
17ZR00	Lukasschool	ov-ov-v	ov-ov-ov
17ZR00	Lukasschool	38,8	38,2
17ZR02	Da Costa Kan. Eiland	v-ov-ov	v-v-v
17ZR02	Da Costa Kan. Eiland	39,7	39,0
18AC	Da Costa Hooqgraven	ov-ov-v	v-ov-v
18AC	Da Costa Hooqgraven	28,6	28,1

In de tabel valt op dat relatief veel scholen onvoldoende leerwinst laten zien. We zien dit als een effect van de coronapandemie. Kijken we per scholengroep, dan valt op dat er bij scholengroep I (schoolgewicht 20-28; linkerdeel van de tabel) meer scholen onvoldoende leerwinst behaald hebben. De scholen blijven weliswaar voldoende op niveau, maar niet genoeg leerlingen boeken voldoende leerwinst. Voor die scholengroep geldt dat met name voor hoog scorende niveaugroepen. Bij scholengroep II (schoolgewicht 28-40; rechterdeel van de tabel) zien we bij drie scholen opvallende verbeteringen. Leerlingen lijken beter door de afgelopen periode gekomen te zijn. Bij twee scholen zien we een terugval. Over het geheel genomen kan gesteld worden dat de achterstanden door de coronapandemie beperkt zijn gebleven. Met name leerlingen met een ondersteuningsbehoefte lijken deze periode redelijk tot goed te hebben doorstaan. Genoemde trends bij hoogscorende leerlingen en leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, laten zich niet lezen uit de kwantitatieve indicatoren zoals getoond in bovenstaande tabel. Deze aanvullende interpretatie komt voort uit de bespreking van de specifiek-samengestelde toetsoverzichten voor elke school, die twee keer per jaar aan de orde komen tijdens de kwaliteitsgesprekken (voor- en najaar 2021).

Doelen en resultaten primair onderwijs – eindtoets en referentieniveaus

Een tweede doel is dat iedere school minimaal de gestelde ondergrens voor de eindtoets basisonderwijs bereikt. De resultaten op de eindtoets basisonderwijs vormen een onderdeel van het toezicht van de Inspectie van het Onderwijs. Mede aan de hand hiervan stelt de inspectie vast of er risico's zijn in de kwaliteit van de school. De inspectie beoordeelt scholen ook op de behaalde referentieniveaus voor taal (begrijpend lezen en taalvaardigheid) en rekenen en wiskunde. 1F kent een ondergrens van 85%, de ondergrens voor 2F/1S is schoolafhankelijk en wordt bepaald door de schoolweging (populatie van de school).

Tabel 5: Resultaten eindtoets en referentieniveaus taal, rekenen en wiskunde per school

Schoolnaam	Norm	19/20	20/21	Schoolnaam	Norm	19/20	20/21
2e Marnixschool	1F ≥ 85%	98,9%	94,9%	De Boemerang	1F ≥ 85%	87,6%	90,0%
2e Marnixschool	1S-2F ≥ signw.	75,0%	78,2%	De Boemerang	1S-2F ≥ signw.	39,6%	41,7%
2e Marnixschool		22,5	22,4	De Boemerang		38,1	38,3
Torenpleinschool	1F ≥ 85%	98,6%	96,4%	De Schakel	1F ≥ 85%	98,6%	95,1%
Torenpleinschool	1S-2F ≥ signw.	57,2%	53,6%	De Schakel	1S-2F ≥ signw.	50,0%	43,2%
Torenpleinschool		24,7	24,5	De Schakel		38,2	38,1
Kon. Beatrixschool	1F ≥ 85%	91,7%	91,4%	Kindercampus	1F ≥ 85%	94,7%	80,3%
Kon. Beatrixschool	1S-2F ≥ signw.	60,4%	57,0%	Kindercampus	1S-2F ≥ signw.	53,5%	57,6%
Kon. Beatrixschool		26,4	26,2	Kindercampus		30,3	30,1
Blauwe Aventurijn	1F ≥ 85%	88,9%	90,9%	Op Dreef	1F ≥ 85%	92,6%	90,7%
Blauwe Aventurijn	1S-2F ≥ signw.	61,6%	62,1%	Op Dreef	1S-2F ≥ signw.	48,8%	44,4%
Blauwe Aventurijn		25,8	25,3	Op Dreef		40,0	39,7
De Regenboog	1F ≥ 85%	94,1%	98,1%	De Kleine Vliegenier	1F ≥ 85%	82,5%	86,1%
De Regenboog	1S-2F ≥ signw.	63,0%	62,9%	De Kleine Vliegenier	1S-2F ≥ signw.	34,2%	41,7%
De Regenboog		25,4	25,4	De Kleine Vliegenier		31,5	30,3
De Piramide	1F ≥ 85%	91,1%	90,5%	Wereldwijzer	1F ≥ 85%	95,5%	87,5%
De Piramide	1S-2F ≥ signw.	59,3%	65,1%	Wereldwijzer	1S-2F ≥ signw.	48,5%	54,2%
De Piramide		30,5	28,3	Wereldwijzer		33,2	34,0
Van Asch van Wijck	1F ≥ 85%	93,5%	94,9%	Lukasschool	1F ≥ 85%	94,2%	84,1%
Van Asch van Wijck	1S-2F ≥ signw.	49,1%	66,7%	Lukasschool	1S-2F ≥ signw.	50,3%	39,1%
Van Asch van Wijck		26,1	24,3	Lukasschool		38,8	38,2
De Brug	1F ≥ 85%	97,4%	98,9%	Da Costa Kan. Eiland	1F ≥ 85%	90,1%	89,6%
De Brug	1S-2F ≥ signw.	65,4%	54,8%	Da Costa Kan. Eiland	1S-2F ≥ signw.	50,5%	43,8%
De Brug		22,8	22,6	Da Costa Kan. Eiland		39,7	39,0
De Fakkel	1F ≥ 85%	89,7%	97,7%	Da Costa Hoograven	1F ≥ 85%	95,7%	95,5%
De Fakkel	1S-2F ≥ signw.	61,2%	71,3%	Da Costa Hoograven	1S-2F ≥ signw.	61,5%	57,6%
De Fakkel		22,7	22,2	Da Costa Hoograven		28,6	28,1
Op Avontuur	1F ≥ 85%	84,4%	100,0%				
Op Avontuur	1S-2F ≥ signw.	61,5%	75,0%				
Op Avontuur		28,2	27,9				
De Boomgaard	1F ≥ 85%	96,4%	98,5%				
De Boomgaard	1S-2F ≥ signw.	67,6%	68,6%				
De Boomgaard		24,9	24,9				
De Krullebaar	1F ≥ 85%	99,7%	99,2%				
De Krullebaar	1S-2F ≥ signw.	70,9%	64,2%				
De Krullebaar		25,8	25,4				
Zonnewereld	1F ≥ 85%	95,9%	92,7%				
Zonnewereld	1S-2F ≥ signw.	64,6%	66,7%				
Zonnewereld		24,3	23,9				
De Ridderhof	1F ≥ 85%	86,0%	98,1%				
De Ridderhof	1S-2F ≥ signw.	52,5%	66,2%				
De Ridderhof		26,4	26,4				
de Oase	1F ≥ 85%	95,3%	93,6%				
de Oase	1S-2F ≥ signw.	61,7%	61,8%				
de Oase		25,8	25,8				
de Odyssee	1F ≥ 85%	96,6%	100,0%				
de Odyssee	1S-2F ≥ signw.	63,3%	83,7%				
de Odyssee		22,5	22,2				

De gegevens over 2019/2020 in de tabel zijn geëxtrapoleerde cijfers, omdat in dat schooljaar vanwege de coronacrisis geen eindtoets is afgenomen. In 2021 behalen 20 basisscholen de gestelde minimale norm voor de eindtoets, vijf deden dat niet. Alle scholen uit scholengroep I behalen bovendien het referentieniveau 1F, slechts twee scholen behalen een onvoldoende voor referentieniveau 1S/2F. Voor beide scholen geldt dat met name voor rekenen en wiskunde 1S niet behaald wordt. Voor scholengroep II is opvallend dat twee scholen 1F niet behalen, maar wel 1S-2F. Slechts één school haalt 1S-2F niet. Over het geheel genomen kan gesteld worden dat de eindtoetsresultaten gezien de bijzondere omstandigheden van 2021 goed zijn.

Doelen en resultaten primair onderwijs – waardering ouders en leerlingen

In het kader van de Monitor Sociale Veiligheid nemen de meeste scholen (n=19) de Vensters-vragenlijst af. Vijf scholen gebruiken de vragenlijst van ZIEN!, een school gebruikt Kanjer en een de SCOL-lijst. De gemiddelde waardering van leerlingen voor het geboden onderwijs blijft onverminderd hoog. De score op scholengroepniveau binnen Vensters is zelfs gestegen van 8,2 in 2020 naar 8,3 in 2021. Er is de afgelopen periode, naast inzet op cognitieve vakken, veel aandacht geweest voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen. Dat zien we terug in bovengenoemd cijfer, maar ook in het welbevinden van leerlingen. Die score, ook onderdeel van de Monitor Sociale Veiligheid, blijft op het landelijk gemiddelde van 7,5.

Verder gebruiken 15 van de 26 scholen ZIEN! als leerlingvolgsysteem om de sociaal-emotionele ontwikkeling te monitoren. Twee scholen gebruiken hiervoor KANVAS en twee scholen SCOL. De overige scholen gebruiken hier geen apart volgsysteem voor, maar volgen hun leerlingen op een andere manier (SEL, sociogram, portfolio of kindgesprekken). De ZIEN!-vragenlijsten, tweemaal afgenomen in 2021, laten zien dat de achterstanden op sociaal-emotioneel vlak mee lijken te vallen. Er zijn uiteraard op iedere school groepen waar zorgen over zijn. Dat is in beeld en daar wordt op geacteerd.

Twee keer per jaar worden ook de ouders met de Vensters-vragenlijsten bevraagd. Ook hier is de waardering nog steeds hoog. Ouders geven onze scholen gemiddeld een 7,9 (net zoals in 2020).

Voor wat betreft de waardering door leerlingen en ouders geldt dat alle scholen in 2021 de gestelde minimumnorm van 7,0 behalen. Daar waar resultaten in relatie tot de eigen (hogere) ambitie van de school achterblijven, benoemen scholen dit als aandachtspunt in hun jaarplan.

Doelen en resultaten gespecialiseerd onderwijs

De GO-scholen zijn STIP VSO, Rafael SO, SBO Belle van Zuylen en Taalschool Utrecht. Het stellen van doelen en verzamelen van data op het gebied van onderwijsresultaten verloopt op de GO-scholen anders dan op reguliere scholen, omdat een gemiddelde landelijke norm niet bruikbaar is voor de leerlingen binnen deze gevarieerde doelgroep. Op elke GO-school worden streefdoelen of ambitienormen opgesteld en worden onderwijsresultaten en vervolgsucces gemonitord en geanalyseerd. Op basis daarvan wordt het onderwijs geëvalueerd. Omdat in dit tweede coronajaar opnieuw niet alle toetsen zijn afgenomen, is de analyse in sommige gevallen in aangepaste vorm uitgevoerd. Zorgen zijn er binnen deze scholen over de doorgaande ontwikkeling op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en het welbevinden. De schooluitval vanwege de coronamaatregelen wordt hiervoor als een oorzaak genoemd. Plannen ter bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling en het welbevinden van leerlingen zijn opgenomen in de NPO plannen als aanvulling op het jaarplan.

De GO-scholen werken samen aan Samen voor Goud, een kwaliteitssysteem waarbinnen door middel van audits, collegiale visitaties en kwaliteitsgesprekken processen die leiden tot goede kwaliteit en verbetering worden gemonitord en geëvalueerd. Hoewel 2021 opnieuw een bijzonder jaar was, zijn bijna alle onderdelen van het kwaliteitssysteem uitgevoerd. Soms in aangepaste vorm, zoals een online audit via Teams in plaats van een visitatie live op school.

Alle GO-scholen nemen tweejaarlijks ouder-, medewerker- en ketenpartnertevredenheidonderzoeken af. Ook het welbevinden van de leerlingen wordt jaarlijks gemeten met een vragenlijst. In 2021 is daarnaast zowel het onderwijs op afstand als het onderwijs tijdens de gedeeltelijke schoolsluiting zorgvuldig geëvalueerd met vragenlijsten voor ouders, leerlingen en medewerkers. Over het algemeen waarderen ouders en leerlingen de inzet van het personeel in 2021 tijdens het afstandsonderwijs en de gedeeltelijke schoolsluiting positief. Ouders en leerlingen geven aan zich voldoende gehoord en geïnformeerd te voelen. Ook medewerkers geven de school een positief oordeel, maar geven wel aan een verhoogde werkdruk te ervaren. Als belangrijkste oorzaak hiervoor wordt het lerarentekort genoemd.

Kansengelijkheid

Kwetsbare leerlingen

In 2021 is veel aandacht besteed aan het in beeld hebben van kwetsbare leerlingen en het faciliteren van thuisonderwijs door bijvoorbeeld digitale leermiddelen ter beschikking te stellen. Op veel scholen is extra ingezet op persoonlijke aandacht voor leerlingen en het in beeld brengen van de thuiscontext en onderwijsbehoeften.

Op alle scholen zijn met de extra beschikbare gelden inhaal- en ondersteuningsprogramma's gestart en wordt extra aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en het welbevinden van de leerlingen. Zie voor meer informatie hierover de paragraaf Nationaal Programma Onderwijs (NPO).

Implementatie aangepast aanmeldbeleid gemeente Utrecht

Het aanmelden van kinderen voor een basisschool gaat in Utrecht sinds oktober 2021 via een centraal aanmeldsysteem met transparante regels. Schoolbesturen en de gemeente hebben in samenwerking het gemeenschappelijke aanmeldbeleid ontwikkeld omdat de inschrijving in de oude situatie in veel gevallen niet transparant was en daardoor geen gelijk speelveld bood aan alle leerlingen en ouders. We hebben in 2021 veel aandacht besteed aan communicatie richting aanstaande ouders van onze scholen over de nieuwe werkwijze. In 2022 wordt nauwgezet gemonitord wat de effecten van het nieuwe aanmeldbeleid zijn en waar het nodig is om bij te sturen.

Nieuwe opleidingsconcepten

Op stelselniveau zijn er in 2021 verschillende nieuwe opleidingsconcepten op het scharnierpunt van PO en VO opgestart ten behoeve van het bieden van betere kansen aan specifieke groepen leerlingen. Het Oosterlicht College Nieuwegein en het St-Gregorius College zijn gestart met een Jan Ligthartjaar, een brugjaar voor leerlingen die meer tijd nodig hebben om vanuit het PO de overstap naar het VO te maken. Tijdens het Jan Ligthartjaar werken zij extra aan taal, rekenen en vaardigheden, waardoor ze beter kunnen doorstromen naar het voor hen juiste niveau (latere determinatie). Daarnaast is het Aurelius College voorbereid, een 10-14-voorziening in samenwerking tussen Zonnewereld (PO) en Amadeus Lyceum (VO). Het Aurelius College gaat per schooljaar 2022-2023 van start. Ook hier krijgen leerlingen meer tijd om te ontdekken wat bij hen past, zowel qua interesses als niveau. Na een tweejarige brugperiode stromen de leerlingen door naar leerjaar 3 van een reguliere VO-school.

Hoogbegaafdheid

Op 30 augustus 2021 heeft SBO Belle van Zuylen in samenwerking met het samenwerkingsverband passend onderwijs de deuren geopend van de hoogbegaafden +groep. Dit is een onderwijs/zorggroep waarin samengewerkt wordt door onderwijs met KOOS/Spoor030. Op dit moment bezoeken zeven leerlingen deze groep, in de leeftijd van groep 6 t/m 8. Twee leerlingen komen parttime, waarbij de nadruk nog grotendeels op zorg ligt.

In 2019 startte basisschool de Odyssee met voltijds hoogbegaafdenonderwijs in Utrecht-Oost. In 2021 is een tweede groep van start gegaan op deze school.

Grootstedelijke dynamiek

We bevinden ons als scholengroep binnen de grootstedelijk dynamiek van regio Utrecht. In ons Koersplan 2021-2025 is opgenomen dat we willen bijdragen aan de ontwikkeling van stad en regio door onze verantwoordelijkheid te nemen en een betrouwbare en professionele partner te zijn voor de gezamenlijke aanpak van maatschappelijke vraagstukken. Dit vraagt samenwerking met onderwijspartners in de keten van kinderopvang tot en met middelbaar beroeps- en hoger onderwijs, met andere maatschappelijke partners en met overheden.

Partnerschap in het regionale organisatienetwerk

In 2021 was de samenwerking met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en de kernpartners intensiever doordat veelvuldig afstemming over de toepassing van coronamaatregelen gewenst was. Dit heeft de onderlinge banden versterkt. Samen optrekken in de stad kreeg tevens nader invulling door het opgerichte PO-besturenoverleg (september 2021), met als voorzitter de voorzitter college van bestuur PCOU Willibrord, en in de diverse overleggen in het kader van de Utrechtse Onderwijs Agenda.

Taalschool Utrecht

Voor de stad is PCOU penvoerder van Taalschool Utrecht, waarin we expertise op onderwijs en onderwijs voor nieuwkomers realiseren. In 2021 is PCOU in samenwerking met onze partners in de stad gestart met een traject om te komen tot een nieuw convenant, zodat we dit onderwijs gezamenlijk en speciaal waar dat moet kunnen garanderen op een hoog niveau. In 2022 zal dit convenant worden vastgesteld.

De stad Utrecht verzorgt sinds december 2021 ook noodopvang voor vluchtelingen. PCOU heeft in december voor deze groep van circa 50 kinderen onderwijshuisvesting en onderwijs kunnen toezeggen, zodat ook zij begin 2022 konden starten met onderwijs.

Samenwerking Gewoon Speciaal Onderwijs (GSO)

In juli 2021 hebben de bestuurders van GSO en PCOU Willibrord zich opnieuw verbonden om de expertise en kwaliteit van de gespecialiseerde scholen te delen. Berg en Bosch VSO heeft deelgenomen aan het kwaliteitsnetwerk Samen voor Goud, net zoals het OPDC. In samenwerking met samenwerkingsverband passend onderwijs Sterk VO is tevens actief gekeken hoe het volgen en afstuderen van cluster 4-leerlingen in het regulier onderwijs beter mogelijk kan worden. We verwachten daar in 2022 een pilot voor te kunnen starten.

Onderwijs in de 21^e eeuw

Ons doel is hedendaags onderwijs te bieden dat oog heeft voor waar leerlingen vandaan komen en dat afgestemd is op wat zij nodig hebben om van betekenis te kunnen zijn in de samenleving. In de snel veranderende maatschappij en de grootstedelijke omgeving waarin wij werken, vraagt hedendaags onderwijs van ons dat we op alle niveaus voortdurend professionaliseren, onderzoeken, ontwikkelen en innoveren.

PCOU Willibrord Academie

De PCOU Willibrord Academie is de interne infrastructuur voor professionaliseren, opleiden, onderzoeken en innoveren van, voor en door de medewerkers van de scholengroep. De Academie heeft tot doel om de expertise die binnen de scholen aanwezig is optimaal te benutten, verder te ontwikkelen (onder andere via lerende netwerken) en vooral ook te delen. Hierbij wordt ook steeds vaker expertise sectoroverstijgend ontwikkeld en gedeeld. Trainingen worden waar mogelijk gegeven door interne trainers. De academie is volop in ontwikkeling. In 2021 is de basisstructuur van de academie verstevigd door de ontwikkeling en implementatie van een nieuw learning management systeem. Dit heeft bijgedragen aan de verbetering van de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de academie. Daarnaast zijn er diverse werkprocessen ingericht ten behoeve van uniformering en het versterken van de positie van de academie. Verder is het professionaliseringsaanbod uitgebreid voor de diverse doelgroepen binnen de scholengroep, in aansluiting op de wensen en behoeften van medewerkers, de aanwezige expertise, de actuele onderwijsontwikkelingen en de koers van de scholengroep.

Belangrijk speerpunt voor 2022 is uitbreiding van het bereik, zodat meer collega's via de academie werken aan hun professionele ontwikkeling en de ontwikkeling van het onderwijs en meer gebruik wordt gemaakt van de expertise die er in de scholengroep is. Daarnaast zal worden gewerkt aan het versterken van de verbinding binnen de organisatie en met de samenwerkingspartners van de scholengroep.

Digitale geletterdheid

Mede met behulp van de subsidie OnderwijsImpuls van de gemeente Utrecht heeft de werkgroep digitale geletterdheid en innovatielab in 2021 gewerkt aan lessen digitale geletterdheid bij de bijbehorende leerlijn. Deze lessen zijn getest met een groep van zes pilotscholen (PO en V(S)O) en zijn te vinden in een Wikiwijs-omgeving. Er wordt gewerkt aan een startpagina, zodat de lessen beschikbaar komen voor alle scholen (zowel binnen PCOU Willibrord, Utrecht, als landelijk). Een deel van de lessen is gekoppeld aan leskisten met materialen rondom digitale geletterdheid. Deze leskisten kunnen door de PCOU Willibrord-scholen geleend worden om in de klas te werken aan digitale geletterdheid. Het komende jaar zullen de lessen bij de leerlijn en de leskisten uitgebreid worden en zal een fysiek innovatielab geopend als onderdeel van het Academieplein van de scholengroep. Daarnaast zal samen met de Marnix Academie en de Hogeschool Utrecht (Instituut Theo Thijssen en Instituut Archimedes) gewerkt worden aan de (verbetering van) de vaardigheid van leerkrachten met betrekking tot digitale geletterdheid.

Passend onderwijs

Passend onderwijs betekent dat alle leerlingen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Dit zoveel mogelijk op een reguliere school, al blijft gespecialiseerd

onderwijs bestaan voor kinderen die structureel meer en andere onderwijsbegeleiding nodig hebben dan de reguliere school kan bieden. PCOU maakt deel uit van Samenwerkingsverband Utrecht PO. Samen werken we continu aan het realiseren van passend onderwijs. Het samenwerkingsverband beschrijft in het ondersteuningsplan hoe het de scholen faciliteert om passend onderwijs aan iedere leerling te bieden en hoe het zorgt voor een dekkend en passend aanbod van onderwijs en ondersteuning. Ook de samenwerkingsverbanden Sterk VO en Utrecht-Zuid maken hiervan gebruik. Hierdoor wordt een doorgaande lijn gecreëerd. In de samenwerkingsverbanden Profi Pendi (ten zuiden van Utrecht), Passenderwijs (rondom Woerden) en Utrecht Zuid-Oost dragen onze gespecialiseerde scholen (SBO Belle van Zuylen en Rafael) bij aan een dekkend aanbod. Daarom zijn we daar actief als PCOU in bestuursvergaderingen, directievergaderingen en bijeenkomsten van orthopedagogen en intern begeleiders. Vaak gaat het dan over afstemmen en expertiseoverdracht. Expertiseoverdracht vindt ook plaats vanuit onze ambulante dienst De Onderwijsbegeleiders.

Alle scholen binnen de Stichting PCOU hebben een eigen schoolondersteuningsplan (SOP), omdat we vinden dat de behoefte op het niveau van de school moet worden geïnventariseerd, passend binnen het concept en bij de situatie van de school. Het college van bestuur beoordeelt jaarlijks de door scholen geactualiseerde schoolondersteuningsplannen. Perspectief op School (PoS) is als instrument voor het ondersteuningsplan in gebruik genomen. De school beschrijft in de actualisatie van november 2021 van het SOP hoe de ondersteuningsstructuur op school en in de klas is ingericht, hoe de ondersteuningsroute binnen de school loopt, wie hierin welke rol heeft, met welke (kern)partners wordt samengewerkt, hoe cyclisch wordt gewerkt en wat jaarlijks op grond van analyse aan verbeteracties wordt ingezet. De school beschrijft daarnaast hoe zij de kwaliteit van de geboden ondersteuning, de professionaliteit en deskundigheid van het team en de inzet van de kernpartners bewaakt.

De school voegt bij het SOP een begroting die aansluit bij de uit de analyse voortgekomen prioriteiten en waaruit blijkt dat de middelen worden ingezet ten behoeve van passend onderwijs voor iedere leerling en een goed functionerende ondersteuningsstructuur.

Nationaal Programma Onderwijs

In het voorjaar van 2021 heeft het kabinet aangekondigd dat er geld beschikbaar komt om de onderwijsachterstanden als gevolg van Covid-19 in het onderwijs aan te pakken. Rond de zomer is duidelijk geworden welke bedragen de verschillende onderwijssectoren ontvangen.

In het primair onderwijs is de eerste tranche van de NPO-gelden voor het schooljaar 2021-2022 uitgekeerd en verantwoord als bate in dit boekjaar. Het gaat voor de Stichting PCOU om een bedrag van circa € 3,8 miljoen. In 2021 is een bedrag circa € 2,0 miljoen uitgegeven.

De scholen hebben een schoolscan uitgevoerd en op basis van de uitkomsten zijn per school plannen opgesteld om de middelen die ter beschikking zijn gesteld zo goed mogelijk in te zetten. Bij alle scholen zijn de MR-en betrokken geweest bij het vaststellen van de plannen. De participatie in het tot stand komen van de plannen is zeer divers geweest. In de plannen zijn alle aangereikte interventies aanwezig. Met name het aanbieden van extra onderwijs binnen en buiten de reguliere schooltijden, het inzetten van extra personeel en het stimuleren van de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen zijn belangrijke pijlers in de plannen.

In 2021 zijn nog niet alle plannen volledig operationeel geworden. De belangrijkste oorzaak hiervan is de pandemie, die in het laatste kwartaal van het jaar heeft gezorgd voor een substantieel ziekte- en quarantaineverzuim onder zowel medewerkers als leerlingen.

Zoals eerder vermeld zijn niet alle beschikbare gelden in 2021 besteed. Uiteraard zal de uitvoering van de plannen in het komende jaar geïntensiveerd worden en zullen de middelen doel- en rechtmatig ingezet worden. In 2021 is slechts een gering gedeelte van de bestede middelen uitgegeven aan personeel niet in loondienst (PNIL) (in 2021 € 71.032). Gepoogd wordt om zo min mogelijk PNIL te gebruiken om de plannen te verwezenlijken. De belangrijkste uitdaging daarbij is het aantrekken van voldoende gekwalificeerd personeel.

PCOU heeft ervoor gekozen om geen NPO-gelden bovenschools te alloceren, maar rekent wel een bijdrage van 1,5% van de binnenkomende NPO-gelden als bijdrage in de kosten van de bedrijfsvoering. Deze bijdrage is afgestemd met en heeft de instemming van de GMR.

De eerste resultaten zijn voorzichtig positief, ofschoon de plannen nog niet volledig tot uitvoering zijn gekomen. De schoolleiders noemen met name remedial teaching, coaching van het personeel en het werken in kleine groepjes onder begeleiding van een onderwijsassistent.

2.2. Personeel en professionalisering

Lerarentekort

In de tweede helft van 2021 kregen we veel sterker dan in voorgaande jaren te maken met de negatieve gevolgen van het groeiende lerarentekort. In voorgaande jaren bleef het tekort aan leerkrachten bij de start van het schooljaar steeds beperkt. Bij de start van schooljaar 2021-2022 bedroeg het tekort circa 30 fte. De extra NPO-middelen hebben hierbij zeker een rol gespeeld (grotere vraag, minder mobiliteit). Het lerarentekort gecombineerd met uitval ten gevolge van coronabesmettingen heeft het voor scholen in toenemende mate lastig gemaakt de lessen conform planning te verzorgen. Eén school zag zich gedwongen terug te gaan naar een vierdaagse schoolweek. Dit heeft geduurd vanaf de herfstvakantie 2021 tot aan de voorjaarsvakantie 2022.

Een bijkomend, nadelig effect van het lerarentekort is dat wij in tegenstelling tot voorgaande jaren in onze flexpool onvoldoende formatie hebben om bij uitval op de scholen te kunnen voldoen aan de acute vraag aan ondersteuning. Ook dit zorgt voor extra werkdruk binnen de scholen bij medewerkers en schoolleiders.

Centralisering van de werving

Zonder gewijzigd beleid zal het medewerkerstekort in de komende jaren verder toenemen. Tegen die achtergrond hebben we in 2021 extra ingezet op de werving van nieuwe medewerkers. Hiertoe hebben we onder meer de wervingsactiviteiten gecentraliseerd, vanuit het idee dat het centraal benaderen van de krappe arbeidsmarkt leidt tot meer kansrijke selectiegesprekken op de scholen. Daarnaast zijn centraal de contacten met externe aanbieders van onderwijscapaciteit geïntensiveerd. De effecten van de gecentraliseerde aanpak van de werving moeten in 2022 merk- en meetbaar zijn.

Utrecht leert

PCOU Willibrord maakt al enige jaren deel uit van *Utrecht leert*. Hierin werken we samen met andere schoolbesturen in de stad Utrecht. In de tweede helft van 2021 is er in dit kader gewerkt aan het optimaliseren van de subsidie die volgt uit het Convenant Lerarentekort PO, waarvan PCOU Willibrord penvoerder is. Er is een programmamanager aangetrokken die samen met andere betrokkenen zorgt voor concretisering van de activiteiten op de vier actielijnen uit het Convenant, waarbij het van belang is dat er door middel van regelmatige afstemming sprake is van een vraaggestuurde aanpak is.

Zij-instromers en onderwijsambassadeurs

Samen met de andere besturen in de stad Utrecht is beleid gemaakt om de kans op een succesvolle overstap van zij-instromers naar het onderwijs zo groot mogelijk te maken. Op de scholen waar de zij-instromers geplaatst zijn, is meer ruimte gemaakt voor begeleiding en worden er samen met andere partners regelmatig initiatieven genomen. In de tweede helft van 2021 is een werkgroep gestart, die werkt aan het optimaliseren van de ondersteuning van zij-instromers. Dit moet ertoe leiden dat meer zij-instromers de overstap naar PCOU Willibrord maken en goed onderwijs kunnen verzorgen.

De gedachte achter het werken met onderwijsambassadeurs is om de samenleving in staat te stellen bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs. Een onderwijsambassadeur is werkzaam (geweest) buiten het onderwijs en wil zich een dag per week inzetten voor het onderwijs. Een onderwijsambassadeur zet zijn talenten in om leerlingen te inspireren en verbinding te creëren tussen het onderwijs en andere werkvelden en zo het eigen werkveld in het onderwijs te representeren en andersom. Tevens is een onderwijsambassadeur ook gewoon extra handen in de klas. Dit wordt door leerkrachten als zeer positief ervaren. Na de pilot op De Boomgaard is het aantal scholen met onderwijsambassadeurs in 2021 gegroeid naar vijf.

Personeelsinformatiesysteem AFAS Insite

In 2021 is gewerkt aan de optimalisering van het personeelsinformatiesysteem AFAS Insite, waarop we in 2020 waren overgestapt. Hierdoor worden aankopen via Fisc Free nu automatisch verwerkt en ontstaat een beter zicht op de totale verloftegoeden. Ook andere administratieve processen verlopen soepeler dan voorheen. Daarnaast hebben we in het systeem kwaliteitsslagen gemaakt met betrekking tot de ondersteuning van leidinggevenden en de medewerkers in het proces tijdens verzuim en de wettelijke stappen (wet Poortwachter) die in dat proces moeten worden gezet. Scholen reageren positief op deze verbetering.

Ondersteuning bij verzuim

In 2020 heeft PCOU Willibrord ervoor gekozen om naast de bedrijfsarts ook een verzuimconsulent in te zetten bij verzuim. In 2021 hebben we ervaring opgedaan met deze nieuwe manier van werken, waarin de verzuimconsulent na twee weken verzuim contact opneemt met de leidinggevende van de verzuimende medewerker. In dit contactmoment wordt beoordeeld of en door wie een afspraak wordt gemaakt met de verzuimende medewerker. Over het algemeen zijn de ervaringen met deze nieuwe manier van werken positief. Vooral de bewustwording van de lengte van het verzuim en de ondersteuning door de verzuimconsulent van leidinggevenden over passende vervolgstappen worden als prettig ervaren. Helaas hebben we in 2021, onder meer ten gevolge van uitval door Covid

en de krappe arbeidsmarkt, meerdere malen bezettingsproblemen gehad, zowel bij de arbo-arts als de verzuimconsulent.

Strategisch HR-beleid

HR-adviseurs hebben in een afgesproken frequentie overleg met alle schoolleidingen over het personeelsbeleid van de school. Thema's die aan bod komen, zijn onder andere de kwaliteit van functioneren gekoppeld aan de gesprekscyclus, professionalisering en ontwikkeling van personeel, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid (werkdruk). Hierbij spelen de ambitie, de context, de uitdagingen en doelen van de school een belangrijke rol. Leidinggevendenden kunnen het daarnaast in het contact met hun HR-adviseur ook hebben over professionalisering van individuele medewerkers.

Ten behoeve van hun professionalisering maken medewerkers gebruik van de mogelijkheden die de PCOU Willibrord Academie biedt op verschillende terreinen. In 2021 hebben we ervoor gekozen capaciteit vanuit de afdeling HR in te zetten binnen de academie.

Organisatiebreed is de HR-commissie, met schoolleiders uit alle sectoren, gesprekspartner van de afdeling HR over te ontwikkelen beleid, bijvoorbeeld voortkomend uit de cao of wet- en regelgeving, of op aangeven van het college van bestuur en/of schoolleidersoverleg.

Op het niveau van de scholengroep gaan we stappen zetten om in het kader van strategisch HR beter zicht te krijgen op bijvoorbeeld de samenstelling van het totale personeelsbestand, professionaliseringsinspanningen, talentontwikkelingen en opvolgingsvraagstukken. In 2021 hebben we ervoor gekozen om het medewerkerstekort als centraal HR-thema op te pakken en van daaruit ook verder invulling te geven aan de ontwikkeling van strategisch HR. Op de leiderschapstweedaagse in het najaar van 2021 is met de schoolleiders een inventarisatie gemaakt van mogelijke interventies die passen bij het aanpakken van het medewerkerstekort. Dit heeft geresulteerd in vijf actielijnen:

- werving en selectie;
- verzuim;
- binden en boeien;
- anders organiseren;
- dataverwerving en datasturing.

In 2021 is met name aandacht besteed aan de eerste twee actielijnen; de overige actielijnen worden in 2022 geïntensiveerd.

Werkdrukmiddelen

De besteding van de werkdrukmiddelen vindt op schoolniveau plaats in afstemming met de medewerkers. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de ervaringen uit voorgaande jaren. Dit betekent dat de effectiviteit van deze middelen toeneemt. In onderstaande tabel is weergegeven hoe de middelen in totaal zijn besteed.

Tabel 6. Besteding van de werkdrukmiddelen in 2021

Bestedingscategorie	Besteed bedrag kalenderjaar 2021 (in euro's)	Eventuele toelichting
Personeel	1.839.047	88% van de werkdrukmiddelen wordt ingezet voor extra ondersteuning, zoals administratie, onderwijsassistenten, leraarondersteuners. Ook extra (vak)leerkrachten voor ambulante tijd, lichamelijke opvoeding, kleinere klassen.
Materieel	26.706	
Professionalisering		
Overig	226.948	
TOTAAL	2.092.701	

Verder zijn er ook niet financiële maatregelen genomen om de werkdruk te verminderen, zoals:

- zoeken naar extra stagiaires ter ondersteuning;
- reduceren aantal vergaderingen;
- verminderen administratieve druk;
- gezamenlijk lessen voorbereiden waar mogelijk;
- meer doelgericht werken.

Aan het einde van ieder schooljaar leggen directeuren verantwoording af over de werkdrukmiddelen naar de (P)MR en het team op school.

Kosten uitkeringen na ontslag

In de huidige arbeidsmarkt doet PCOU Willibrord zoveel mogelijk om te voorkomen dat medewerkers moeten worden ontslagen. Hierbij kan gedacht worden aan opleidingstrajecten, coaching en interne herplaatsing, zodat kwaliteiten van medewerkers zoveel mogelijk tot hun recht komen. De stichting hanteert de regels conform de cao en arbeidswetgeving. Indien er sprake is van ontslag, wordt de desbetreffende medewerker ondersteund in het vinden van een andere dienstbetrekking. Hierbij kan gedacht worden aan een loopbaanbegeleidingstraject waarbij een nieuwe werkring binnen of buiten het onderwijs wordt gevonden.

2.3. Huisvesting en facilitair

Lopende huisvestingstrajecten

Nadat we in voorgaande jaren moesten constateren dat er sprake was stagnatie in de voortgang van de huisvestingsprojecten, kunnen we voor wat betreft 2021 concluderen dat het een jaar van voortgang was. We hebben belangrijke stappen gezet in het toekomstbestendig maken van de huisvestingsportefeuille.

Opgeleverde projecten in 2021

- De Boomgaard/MFA De Voorn: de renovatie is afgerond in 2021, met de gemeente als bouwheer. De school is in de zomer van 2021 naar het nieuwe schoolgebouw verhuisd.
- Koningin Beatrixschool: de nieuwbouw op de Rosweydelaan was eind 2021 gereed. De school start januari 2022 in het nieuwe schoolgebouw.
- De Fakkel: de uitbreiding en renovatie van het schoolgebouw zijn afgerond en de school is in de herfst van 2021 verhuisd naar het nieuwe schoolgebouw.
- 2e Marnixschool: de uitbreiding en renovatie van het schoolgebouw is in 2021 afgerond. De school start januari 2022 in het nieuwe schoolgebouw.
- Kindcentrum Leeuwesteyn: in de zomer 2021 is extra tijdelijke huisvesting geplaatst om de groei van de school op te vangen. De realisatiefase van de nieuwbouw van Kindcentrum Leeuwesteyn zal begin 2022 starten.
- Torenpleinschool: in de zomer van 2021 is de uitbreiding van het schoolgebouw opgeleverd.

Projecten in de voorbereidings-/ontwerp-/realisatiefase

- Rafael: de nieuwbouw voor deze school heeft te maken gehad met veel vertraging in de vergunningsfase. Eerst was er het opkomende stikstofdilemma, daarna waren er bezwaren van omwonenden. In de zomer van 2021 zijn we gestart met de uitvoering van de nieuwbouw.
- De Regenboog (locatie Wevelaan): De ontwerpfase is in 2021 afgerond en in het voorjaar van 2022 zal gestart worden met de uitvoering van de renovatie.
- Jenaplanschool Zonnewereld: het ontwerptraject is in 2020 opgestart, zodat we in de zomer van 2022 kunnen starten met de nieuwbouw aan de Passiebloemweg.
- Jenaplanschool de Brug: de ontwerpfase is afgerond en in het voorjaar van 2022 wordt gestart met de uitvoering van de renovatie.
- De Boemerang: de ontwerpfase is afgerond en in het voorjaar van 2022 wordt gestart met de uitvoering van de renovatie.

Verder zijn de gesprekken met de gemeente opgestart over:

- De renovatie/vervangende nieuwbouw van De Wereldwijzer, De Kleine Vliegenier, Asch van Wijkschool en De Regenboog (locatie Regentesselaan). Naar verwachting zullen voor deze projecten in 2022 de ontwerptrajecten gaan opstarten.
- Een nieuwe school in de Merwedekanaalzone. In 2021 hebben we een permanente locatie gekozen in de Merwedekanaalzone voor onze nieuwe school. Eerst zullen we samen met de KSU tijdelijk opstarten op een andere locatie. Naar verwachting zal dit in 2024 zijn.

Onderhoud

Een belangrijke doelstelling voor 2021 was het afronden van de aanbestedingstrajecten voor het onderhoud. Voor wat betreft het onderhoud van de elektrotechnische en werktuigbouwkundige installaties is dit gelukt. De aanbesteding van het onderhoud van de bouwkundige installaties loopt nog en wordt conform gemaakte afspraken in 2022 afgerond. De nieuwe contracten worden in 2022 geïmplementeerd.

Inkoop

De inkoopadviseur heeft in 2021 het aanbestedingstraject voor de inkoop van leermiddelen uitgezet. Ook is een start gemaakt met het uitwerken van inkoopbeleid. Het doel is het inkoopbeleid in 2022 vast te stellen en te implementeren.

Projectadministratie

Dit jaar is een start gemaakt met het inrichten van de projectadministratie. Binnen Service & Advies wordt integraal gewerkt aan een systematiek om in AFAS de administratie per project adequaat bij te houden, waarmee beter gemonitord kan worden of uitgaven conform begroting verlopen.

Intern

In 2021 is sterk ingezet op het kwantitatief en kwalitatief versterken van het team huisvesting, facilitaire dienstverlening en inkoop. Het is gelukt vijf nieuwe medewerkers aan te nemen en (mede daarmee) een slag te maken in de servicegerichtheid naar en samenwerking met de scholen. Het doel voor 2022 is om klantgericht werken verder te optimaliseren, onder andere met de implementatie van de ESM-software TOPdesk.

Extern

PCOU Willibrord is actief als gesprekspartner in de verschillende gemeenten waar onze scholen staan. We leveren een actieve bijdrage aan het debat over wat goede huisvesting is en dragen bij aan heldere en passende afspraken over de verdeling van onderwijscapaciteit op wijkniveau. Over de voorzieningenplanning van onze basisscholen vindt binnen de gemeente Utrecht steeds meer afstemming met partners plaats, zowel met de gemeente als met de collega-schoolbesturen. In 2021 is intensief gesproken over de wijk Oog in Al, onder andere ten aanzien van de nieuwe onderwijshuisvesting in de Merwedekanaalzone. De wijze waarop vanuit samenwerking tot afspraken is gekomen, is een werkwijze die we de komende jaren gezamenlijk willen voortzetten ten aanzien van andere wijken, zoals Noordoost.

Duurzaamheid

Onze scholengroep heeft als ambitie in onze bedrijfsvoering waar mogelijk rekening te houden met de effecten op mens, milieu en maatschappij. Dit is terug te zien in ons streven nieuw te bouwen projecten bijna energieneutraal te realiseren. Waar mogelijk onderzoeken we daarbij of het nog duurzamer kan, door een volledig energieneutraal gebouw te realiseren. Deze ambitie wordt helaas bemoeilijkt door veranderende wet- en regelgeving voor scholen ten aanzien van het terugleveren van energie aan het net. Tevens kijken we bij elke vervanging (van verlichting, cv-ketels, enzovoorts) of we direct een duurzaamheidsslag kunnen maken. Tot slot hebben we een actief open houding naar maatschappelijk instellingen om onze gebouwen aan hen beschikbaar te stellen buiten schooluren.

2.4. ICT en informatiemanagement

Fundament voor de toekomst

In 2020 is het programma 'Fundament voor de toekomst' gestart. In 2021 hebben we succesvol het tweede jaar van dit driejarige programma doorlopen. Het programma omvat drie ontwikkellijnen met meerdere projecten in samenhang:

- realiseren van een centrale IT-voorziening voor PCOU Willibrord;
- inrichten van een centrale IT-organisatie;
- inrichten van een informatiemanagementorganisatie.

Centrale IT-voorziening

Dit jaar zijn opnieuw twee scholen voor voortgezet onderwijs opgenomen in de centrale IT-voorziening, waarmee op dit moment 35 van de 42 scholen binnen onze scholengroep zijn gemigreerd. Eind 2021 zijn we gestart met de voorbereidingen om de laatste zeven scholen voor voortgezet onderwijs in 2022 ook onder te brengen in de centrale IT-voorziening. Voor de scholen betekent dit een ICT-fundament waarop verdere onderwijsinnovatie kan plaatsvinden. Het is een uniforme voorziening, centraal te beheren en overal en altijd beschikbaar op elke apparaat.

Centrale IT-ondersteuningsorganisatie

We zijn in 2021 tevens gestart met het inrichten van één centrale IT-organisatie, die de scholen ondersteunt en werkt met efficiënt ingerichte processen volgens de standaarden van ITIL (*Information Technology Infrastructure Library*). Hierbij hebben we TOPdesk als servicemanagementtool ingericht, met als doel de dienstverlening naar scholen beter inzichtelijk te maken. Tevens hebben we in de werkwijze van het centrale regieteam op wijzigingsbeheer wijzigingsprocessen geïntroduceerd, waardoor we meer grip hebben op IT-wijzigingen in de organisatie. Doordat de IT-organisatie als één team werkt, is de ondersteuning voor de scholen betrouwbaarder en efficiënter. In het geval van verzuim van een medewerker worden dagelijkse taken overgenomen, waardoor het onderwijs minimale hinder ondervindt.

Informatiemanagement

In 2021 is verder gewerkt aan de inrichting van functioneel beheer op het domein bedrijfsvoering binnen onze scholengroep. We zien dat er steeds meer technische kennis nodig is om onze bedrijfsvoeringsapplicaties te ondersteunen en mede daarom is er in 2020 een specialistisch team ingericht binnen de afdeling Informatiemanagement die verantwoordelijk is gemaakt voor het beheer van de scholengroepbrede bedrijfsvoeringapplicaties, in opdracht van de functionele gebieden binnen Service & Advies en de scholen. In 2021 is in dit kader het beheer van de applicatie AFAS overgedragen aan de afdeling Informatiemanagement. Dit is een uitkomst van het optimalisatieproces AFAS, dat we in 2021 binnen onze scholengroep hebben doorlopen. In 2022 zal ook het beheer van andere kernapplicatiesystemen op gebied van bedrijfsvoering worden overdragen aan de afdeling Informatiemanagement. Tevens zijn we de dialoog gestart over het beheer van onderwijsapplicaties. Het doel is meer grip te krijgen op informatiestromen en -beveiliging, efficiënter kunnen inkopen en gemakkelijker applicaties kunnen ontsluiten voor de scholen.

Informatiebeveiliging

Op gebied van informatiebeveiliging hebben we te voldoen aan steeds complexere wetgeving. Tevens zien we de digitalisering binnen het onderwijs toenemen en daarmee het risico op cybercriminaliteit. Om scholen hierbij zo goed mogelijk te ondersteunen, ontwikkelen we een aantal centrale diensten. Zo is in oktober 2020 een adviseur informatiebeveiliging en privacy (IBP-adviseur) gestart, die in 2021 het privacy-bewustzijn binnen de scholengroep naar een hoger plan heeft getild. Concreet zijn in dit kader een e-learning IBP, een ingerichte PDCA-cyclus ten aanzien van IBP-beleid en een privacy-jaarkalender voor de scholen opgeleverd. Tevens heeft de IBP-adviseur beveiligingsbeleid opgesteld voor de scholengroep, met daarbij een plan van aanpak om ons digitaal weerbaar te maken tegen cyberaanvallen. Onderdeel van het plan is de in 2021 gedane investering in centrale internetcapaciteit met een beveiliging tegen DDos-aanvallen ten behoeve van veilig en stabiel internet. Ook hebben we in 2021 beveiligd mailen geïntroduceerd, waarbij we door het gebruik van de tool Zivver gemakkelijk veilig kunnen mailen met onze partners.

IT-Inkoop

In 2021 hebben we het ICT-contractmanagement opnieuw ingericht. Dit hebben we zodanig gedaan, dat we onze incidentenregistratie kunnen verbinden aan de gemaakte afspraken met onze partners. Op deze wijze hebben we optimaal grip op de geleverde diensten binnen onze ICT-regieorganisatie. Het doel is beter afgestemde dienstverlening voor de scholen, voorspelbaar en betrouwbaar.

Digitale geletterdheid medewerkers

In samenwerking met de afdeling Onderwijs, Kwaliteit & Innovatie (OK&I) is een leerlijn digitale geletterdheid ontwikkeld en een innovatielab gerealiseerd. Zie voor meer informatie hierover het onderdeel digitale geletterdheid in paragraaf 2.1 van dit hoofdstuk.

2.5. Financiën

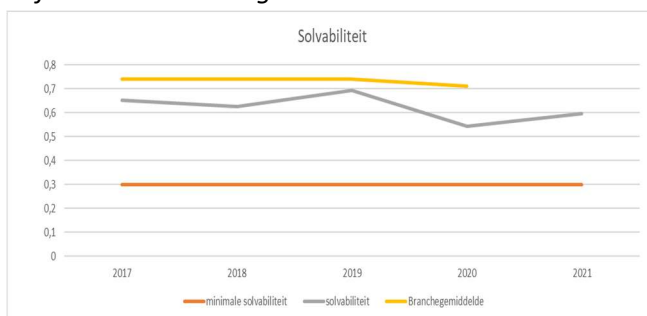
2.5.1. Doelen en resultaten

PCOU Willibrord hecht waarde aan een structureel gezonde organisatie en heeft daartoe een financieel beleidsplan opgesteld. In dit beleid zijn kaders neergelegd ten aanzien van ratio's op het gebied van de exploitatie en op basis van de balansposities. Daarnaast zijn in dit kader een aantal kengetallen gedefinieerd, waaronder een norm voor personele lasten, een norm voor het exploitatieresultaat, maar ook uitgangspunten op het gebied van ontwikkeling van loonkosten en ontwikkeling van inkomsten, gebaseerd op de prognose van het aantal leerlingen.

Het uitgangspunt is dat alle scholen financieel gezond zijn of worden. Met de scholen afzonderlijk is een rendement (exploitatieresultaat) van minimaal 1% van de baten afgesproken. Vijf (2021: tien) scholen kennen een negatieve begroting voor het jaar 2022 en hebben de opdracht gekregen om een plan van aanpak te maken om ervoor te zorgen dat ze gaan voldoen aan deze voorwaarde.

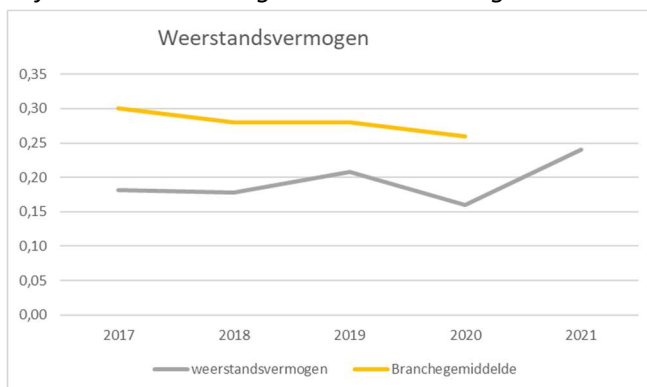
In de volgende grafieken vergelijken we de gerealiseerde waarden van PCOU ten opzichte van de minimale waarden in het kader van het financiële toezicht dat het ministerie van OCW hanteert bij de beoordeling van de financiële continuïteit van instellingen en de eigen financiële doelen en met branchegemiddelden. De jaarrekeningen van andere scholen over het jaar 2021 zijn nog niet beschikbaar. Daarom is het branchegemiddelde beschikbaar tot en met het jaar 2020.

Grafiek 1. Ontwikkeling solvabiliteit

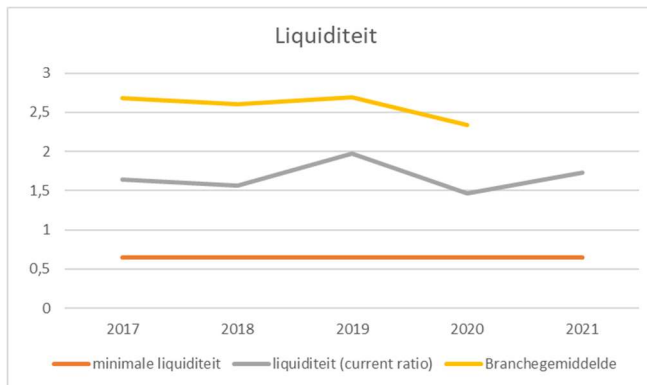
De geconsolideerde solvabiliteit 2 (gedefinieerd als het eigen vermogen plus voorziening, gedeeld door het balanstotaal) ligt met een ratio van 0,60 hoger dan in 2020. Ook ligt de solvabiliteit al jaren ruim boven de signaleringsgrens van 0,30. Het eigen vermogen is toegenomen door het gunstige resultaat, wat met name het gevolg is van de ontvangen NPO-gelden en de stelselwijziging groot onderhoud waardoor het vermogen is gestegen.

Grafiek 2. Ontwikkeling weerstandsvermogen

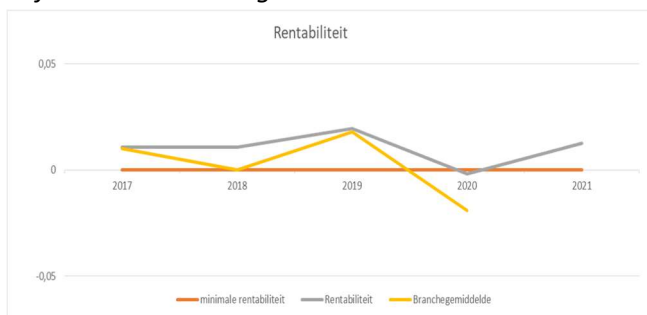
Het weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten. Voor 2021 ligt de ratio op 0,24. Ook hier door het gunstige resultaat een positieve ontwikkeling ten opzichte van 2020.

Grafiek 3. Ontwikkeling liquiditeitspositie

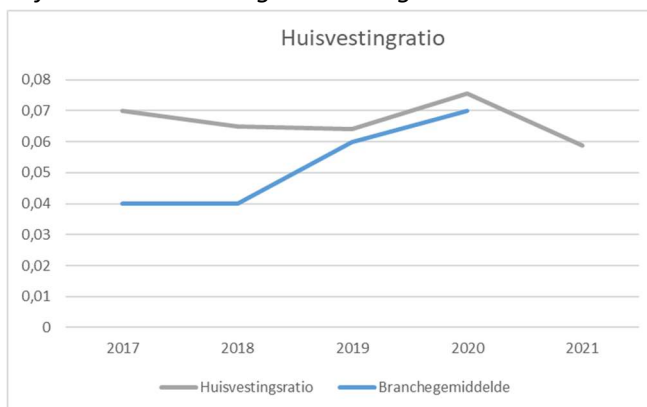
Ook de liquiditeitspositie (vlottende activa gedeeld door de vlottende passiva) is in 2021 gestegen ten opzichte van 2020 en is met een current ratio van 1,73 ruim meer dan de eigen doelstelling van 0,65 en de signaleringsgrens van het ministerie (0,75).

Grafiek 4. Ontwikkeling rentabiliteit

De rentabiliteit wordt berekend als een gemiddelde van de afgelopen drie jaar en geeft de verhouding weer tussen het resultaat en de totale baten. Dit driejaarsgemiddelde zou moeten liggen boven 0. PCOU loopt redelijk gelijk met de branche in het verloop over de jaren van deze ratio en toont in 2021 door het positieve resultaat weer een positieve rentabiliteit.

Grafiek 5. Ontwikkeling huisvestingratio

Ten slotte is de ontwikkeling van de huisvestingskosten en afschrijvingen gebouwen belangrijk, zeker in het kader van de toekomstige nieuwbouw- en renovatietrajecten. Tot en met 2021 zijn de huisvestingslasten tussen 5,9% (2021) en 7,6% van de totale lasten.

Voorts voldoet PCOU aan de signaleringswaarde met betrekking tot de absolute omvang van de liquide middelen met een liquide middelen positie die de EUR 100.000 overstijgt.

De Inspectie van het Onderwijs hanteert vanaf het jaar 2020 de signaleringswaarde voor een mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Het publiek eigen vermogen komt boven de signaleringswaarde uit als het feitelijk eigen vermogen hoger is dan het normatief eigen vermogen (vermogen dat een onderwijsinstelling redelijkerwijs nodig heeft om bezittingen te financieren en risico's op te vangen). Toepassing van de rekenmethodiek van de inspectie leidt tot de volgende uitkomsten (PCOU bezit geen eigen gebouwen).

Tabel 6. Berekening bovenmatig eigen vermogen

Totaal eigen vermogen	17.958.252
Privaat eigen vermogen	<u>1.809.224</u>
Feitelijk eigen vermogen	16.149.028
Boekwaarde MVA enkelvoudig	7.311.408
Baten enkelvoudig * 5%	<u>3.721.933</u>
Normatief eigen vermogen	11.033.341
Mogelijk bovenmatig vermogen	5.115.687
Ratio feitelijk/normatief eigen vermogen	1,46

In 2020 was geen sprake van een mogelijk bovenmatig vermogen, in 2021 wel vanuit de signaleringswaarde. Hier liggen twee oorzaken aan ten grondslag. Allereerst is in de beginbalans de stelselwijziging van de voorziening groot onderhoud verwerkt, waardoor de voorziening is vrijgevallen ten gunste van het eigen vermogen. Hier staan in de toekomst investeringen met bijbehorende afschrijvingslasten tegenover (waarvoor ook een bestemmingsreserve binnen het eigen vermogen is gevormd). Het betreft dus een verschuiving van voorzieningen naar eigen vermogen. De tweede oorzaak zijn de ontvangen NPO-gelden. Deze zijn niet geheel in 2021 besteed en ook hiervoor is binnen het eigen vermogen een bestemmingsreserve gevormd. De komende jaren zullen deze gelden echter wel worden besteed, waardoor het eigen vermogen weer zal krimpen. Deze beide oorzaken zorgen ervoor dat het mogelijk bovenmatig vermogen slechts een tijdelijke situatie is en er op dit moment geen reden is om hier actie op te ondernemen. Het eigen vermogen ligt onder het branchegemiddelde. Er is juist sprake van een professionaliseringsprogramma om de structurele resultaten te verbeteren.

2.5.2. Opstellen begroting

Het financieel beleid heeft transparantie als uitgangspunt. De kern is bottom-up begroten, waarbij de schoolleiding betrokken is bij de totstandkoming van de schoolformatie en de leerlinggerelateerde bekostiging rechtstreeks naar de scholen gaat. Dit geldt ook voor afzonderlijke subsidiestromen.

Ieder jaar wordt een strategiebrief opgesteld met inhoudelijke en financiële kaders gebaseerd op het strategisch plan en het financieel beleid. In begrotingsgesprekken wordt in nauwe samenspraak met de schoolleider de begroting per school opgesteld. Hetzelfde geldt voor de stafbegroting en de begroting van Service & Advies die in samenspraak met het college van bestuur en managers op stichtingsniveau worden opgesteld. De begroting wordt per stichting geconsolideerd met steunstichtingen.

Jaarlijks stellen we een bestuursformatieplan op, waarbij de formatie wordt bepaald die passend is bij de scholen op basis van de prognose van het aantal leerlingen en de prognose van de bekostiging van het onderwijs. Dit plan wordt in nauwe samenwerking met schoolleiders opgesteld.

PCOU Willibrord hanteert een planning- en controlcyclus waarbij jaarlijks, viermaandelijks en maandelijks verantwoording wordt afgelegd over de voortgang van het beleid en de financiën. Minimaal viermaandelijks wordt ook een prognose opgesteld.

2.5.3. Toekomstige ontwikkelingen

In het najaar van 2020 heeft het college van bestuur een analyse gemaakt van de status van de bedrijfsvoering. Hieruit is het beeld naar voren gekomen dat er veel goed gaat, maar ook dat er nog een flinke professionaliseringsslag nodig is. De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de interne dienstverlening en dit zal in de komende jaren voortgezet moeten worden. Daarnaast is het voor een structureel gezonde financiële toekomst nodig voor PCOU en Willibrord gezamenlijk nodig € 3,5 miljoen te bezuinigen. Reeds vanaf voorjaar 2021 wordt in nauwe samenwerking met de scholen gewerkt aan de invulling van de plannen aan de hand van de volgende deelonderwerpen:

- efficiëntie en kostenstructuur;
- inrichting en taakverdeling met betrekking tot bedrijfsvoering en besturings- en organisatiemodel;
- verbeteren effectiviteit van de bedrijfsvoering;
- wijze van verdeling van de bovenschoolse kosten over de scholen.

Vanwege de coronasituatie in 2021 is het tempo op dit onderwerp lager dan waarop in eerste instantie was ingezet, maar worden er wel steeds stappen gezet.

Voor de stad Utrecht wordt een groei van het aantal leerlingen verwacht. Deze groei kan momenteel niet opgevangen worden in de bestaande locaties. Daarom wordt in overleg met de gemeente en de andere schoolbesturen bekeken waar nieuwe scholen gerealiseerd moeten worden en welke schoolbesturen hierbij een rol krijgen. Ook binnen de bestaande portefeuille is het noodzakelijk om bij- of aan te bouwen om de groei van de leerlingen op te vangen. De financiering hiervan verloopt via de gemeente, maar de ontwikkeling van een nieuwe school kent vaak ook aanzienlijke aanloopinvesteringen. In 2021 zijn de eerste business cases hiervoor opgesteld die uiteraard worden verbeterd op basis van voortschrijdend inzicht.

Ten aanzien van het financieel beleid blijft PCOU Willibrord net als alle andere schoolbesturen afhankelijk van de wijze waarop de bekostiging tot stand komt. Bovendien komen regelmatig extra subsidies of middelen beschikbaar. PCOU Willibrord blijft voorzichtigheid als uitgangspunt hanteren en zoekt actief naar subsidiemogelijkheden voor zover deze in lijn zijn met de doelen van de scholengroep. Verder kijken we uit naar de vereenvoudiging van de bekostiging; dit kan tot verdere transparantie en eenvoudiger begrotingssturing bijdragen.

2.5.4. Treasury

Het treasurybeleid van PCOU Willibrord is uitgevoerd binnen de kaders van het treasurystatuut en de Regeling beleggen, belenen en derivaten van het ministerie van OCW. De doelstelling van het beleggingsbeleid van PCOU Willibrord is behoud van het vermogen. Het kent een zeer defensief karakter. De beleggingsportefeuille van de steunfondsen kent een defensief karakter en heeft dezelfde doelstelling als die van PCOU Willibrord, omdat de vorming van het vermogen ooit ontstaan

is uit historische private bijdragen ten behoeve van het onderwijs. Er worden geen derivaten ingezet binnen de beleggingsportefeuille.

In het boekjaar is PCOU Willibrord overgegaan op schatkistbankieren. Hiertoe zal de beleggingsportefeuille in het eerste kwartaal van 2022 volledig worden afgebouwd. In het boekjaar 2021 zelf zijn er geen grote wijzigingen in de effectenportefeuille aangebracht. Aangezien er geen noodzaak was liquiditeiten in te zetten voor investeringen of andere kasstromen zijn verkochte beleggingen grotendeels herbelegd. De uitvoering van het treasurybeleid heeft plaatsgevonden binnen de kaders van het treasurystatuut en -beleid.

Tabel 7. Verloop van de effectenportefeuille

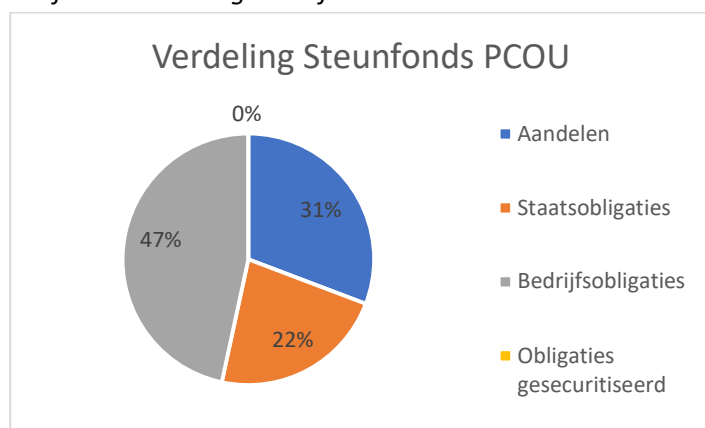
	Stichting PCOU	Steunfonds PCOU	Totaal
Financiële vaste activa			
Saldo 01-01-2021	1.499.788	1.190.406	2.690.194
Investeringen	106.200	254.449	360.649
Onttrekkingen	107.140	303.315	410.455
Waardeveranderingen	-35.559	18.039	-17.520
Saldo 31-12-2021	1.463.289	1.159.579	2.622.868

Tabel 8. Resultaten in het boekjaar

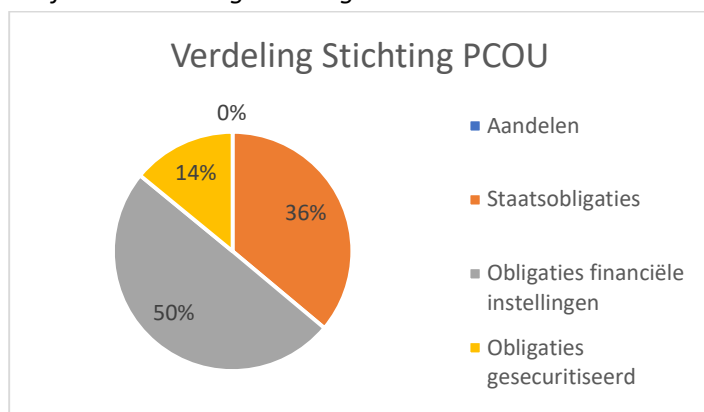
	Stichting PCOU	Steunfonds PCOU	Totaal
Resultaten financiële vaste activa			
Waardeveranderingen	-35.559	18.039	-17.520
Couponrente/dividend	14.927	53.564	68.491
Kosten en belastingen	-5.448	-6.096	-11.544
Nettoresultaat 2021	-26.080	65.507	39.427
Nettoresultaat 2020	19.051	11.261	

De verdeling van de beleggingen van beide stichtingen zijn in onderstaande grafieken zichtbaar.

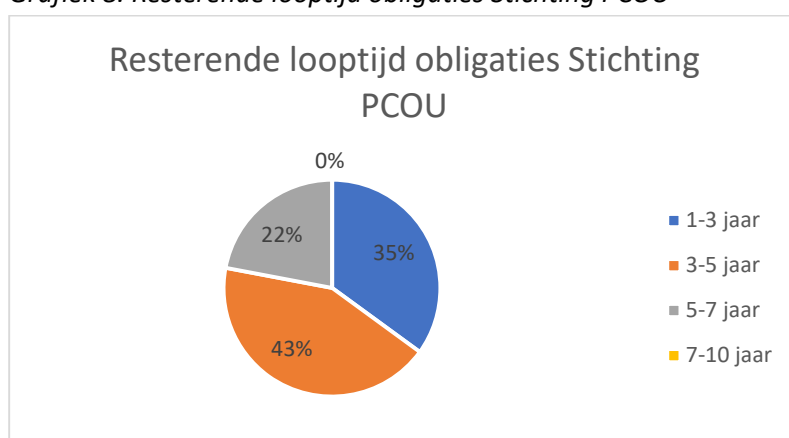
Grafiek 6. Verdeling Steunfonds PCOU

Grafiek 7. Verdeling Stichting PCOU

Grafiek 8. Resterende looptijd obligaties Stichting PCOU

De obligaties en aandelen van het Steunfonds PCOU zijn volledig direct te verkopen.

2.5.5. Coronacrisis

Ook in 2021 heeft de coronacrisis nog grote gevolgen gehad voor PCOU Willibrord. De belasting van de organisatie is erg groot geweest, zowel in het onderwijs als in de bedrijfsvoering. Financieel hebben de ontvangen NPO-middelen een grote impact gehad. De doelstelling hiervan is leerachterstanden weg te werken. Hiervoor wordt verwezen naar een uitgebreide toelichting elders in dit jaarverslag.

2.5.6. Allocatie van middelen

Alle baten en lasten worden direct aan de scholen gealloceerd voor zover dat technisch en administratief mogelijk is. De centrale lasten worden aan de scholen toegerekend met een bovenschoolse bijdrage naar rato van de totale baten van de school. Dit gebeurt op basis van de begrote bijdragesleutels voor PO- en VO-scholen. Het college van bestuur bereidt jaarlijks een strategiebrieft voor waarin de bijdragesleutels zijn toegelicht. Deze worden in overleg met schoolleiders en de GMR-en goedgekeurd. De bijdragepercentages worden gedurende het jaar herrekend op basis van de werkelijke baten.

De centrale dienstverlening betreft alle gebieden van ondersteuning op het gebied van onderwijskwaliteit en -innovatie, HR, financiën, communicatie, huisvesting en facilitaire zaken. Scholen gaan zelf over de schoolspecifieke middelen. Deze worden niet centraal verstrekt. De

bovenschoolse kosten zijn verdeeld over de twee stichtingen van PCOU Willibrord. Deze bedragen € 12,6 miljoen, waarvan € 2,5 miljoen betrekking heeft op het bestuurlijk apparaat. Dit betreft ook gezamenlijke projecten, zoals innovatie en ontwikkeling.

2.5.7. Onderwijsachterstandenmiddelen

Het financieel beleid bepaalt dat alle middelen een-op-een basis van de beschikkingen van het ministerie worden toegekend aan de scholen (BRIN-nummers) die op de beschikking vermeld staan. Dit geldt onverkort voor de onderwijsachterstandsmiddelen. Daarover heeft geen afzonderlijke besluitvorming plaatsgevonden, omdat het financieel beleid leidend is. In de gevallen dat onder een BRIN-nummer meerdere scholen vallen, worden de achterstandssubsidies verdeeld op basis van de verhoudingen van de laatste leerlingentelling op basis van de leerlingengewichten. Met betrekking tot de gemeentelijke OAB-middelen geldt dat de verdeling plaatsvindt op basis van de onderwijsachterstanden van de leerlingenpopulaties per school. Dit beleid is ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren.

OAB-middelen worden veelal aangewend voor additionele bezetting om extra instructie en extra aanbod op taal en woordenschat te kunnen verzorgen. Hiervoor heeft PCOU stedelijk afspraken gemaakt en werken we samen met diverse partners, zoals:

- versterkten van Taal: ondersteuning voor de leerlingen met taalachterstand in groepen 1-4, voornamelijk extra personele inzet;
- voor- en vroegschoolse educatie (VVE) aan leerlingen;
- VVE-nascholingsactiviteiten; professionals groep 1 en 2 door middel van trainingen en lerende netwerken en observaties op proceskwaliteit door Universiteit Utrecht;
- schakelgelden: extra taalaanpak leerlingen groep 3;
- BSA: scholing voor leerlingen begrijpend lezen in de bovenbouw ter voorbereiding op het voortgezet onderwijs;
- Leertijduitbreiding: tijdens en naschooltijd extra ondersteuning ten aanzien van taalonderwijs.

2.5.8. Bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

De verkregen middelen worden volledig beschikbaar gesteld per school. Bij de begroting van de school kunnen de middelen, in samenspraak met het team en MR, worden aangewend voor een bepaald doel. Aan professionalisering en begeleiding is EUR 307 K besteed. De besteding in 2021 heeft hoofdzakelijk betrekking gehad op de scholing van individuele leerkrachten of teamontwikkeling binnen of buiten de PCOU Willibrord Academie.

2.6. Risico's en risicobeheersing

2.6.1. Intern risicobeheersingssysteem

Risicomanagement is onderdeel van de planning- en controlcyclus van PCOU Willibrord. In het begrotingsproces wordt een analyse gemaakt van de externe en interne omgeving. Op basis daarvan zijn risico's ingeschat, beoordeeld en waar mogelijk in de begroting verwerkt. De organisatie bevindt zich qua risicobeheersing in de fase waarin risico's bekend en gecalculeerd zijn en de strategie 'het accepteren van het risico' is. Voor enkele risico's geldt een verhoogde alertheid. Dit betekent dat er proactief gehandeld wordt en dat de strategie 'het beperken van het risico' is.

Het in kaart brengen van risico's krijgt steeds beter vorm, zowel in het begrotingsdocument als ook in de verschillende rapportages. Elk jaar wordt gekeken welke risico's de scholengroep loopt. Er worden maatregelen genomen waardoor risico's zich niet meer voordoen, er wordt beleid gemaakt om risico's te reduceren of om risico's te vermijden. Daarnaast worden business cases geschreven waarin de verschillende experts op voorhand meekijken om ervoor te zorgen dat het bestuur gedegen beslissingen kan nemen, waarbij risico's zo veel mogelijk in kaart zijn gebracht.

2.6.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijke risico's betreffen met name de volgende:

- Personeelstekorten in het algemeen en het lerarentekort in het bijzonder leiden tot het risico dat er geen leraar voor de klas staat of bepaalde ondersteunende functies niet kunnen worden uitgevoerd. Het leidt waarschijnlijk tot hogere kosten voor de inzet van duurder of tijdelijk personeel en/of hogere wervingskosten.
- Het programma professionalisering bedrijfsvoering is urgent en de realisatie van de besparingen is essentieel.
- Er zijn schoolspecifieke aandachtspunten (scholen met tekorten en specifieke risico's). Deze focusscholen moeten de komende periode gezond gemaakt worden.
- De initiatieven nieuwe scholen zijn nog niet in de begroting opgenomen, maar hebben mogelijk een aanzienlijk financiële impact (aanloopkosten, t-1 financiering, schaaffecten in de startfase, en dergelijke).
- Steeds meer subsidies worden toegewezen met een eigen bijdrage van degene die de subsidie aanvraagt. Bij beperkte middelen is het niet mogelijk deze zelf te bekostigen.
- Covid-19 is nog niet voorbij en met de effecten ervan zullen we nog lang geconfronteerd worden. Het is onduidelijk hoe lang dit zal duren en wat dit van de organisatie vergt (leerachterstanden, overbelasting van medewerkers en schoolleiders).
- Leerling- en formatie-ontwikkeling moeten ook langjarig in de pas blijven lopen. Een strakke sturing op bestuursformatieplannen, klassengrootte en inzet werkdrukmiddelen is essentieel.
- De organisatie heeft een groot aantal huisvestingsprojecten onderhanden. Deze worden weliswaar volledig bekostigd door de gemeente, maar leiden tot financiële risico's voor PCOU Willibrord en tot het risico dat bestaande activa moeten worden afgeboekt. Daarnaast zien we maatschappelijke ontwikkelingen die ook de voortgang van onze projecten beïnvloeden, zoals stikstof, PFAS en de kostenontwikkelingen in de bouw. Een strakke sturing op de projecten blijft noodzakelijk.

In het boekjaar 2021 is er bijzondere aandacht geweest voor de risico's op schoolniveau. Door middel van een stoplichtmodel wordt aan de hand van normen gekeken naar risico's aangaande onderwijskwaliteit, personeel, huisvesting, financiën, grootte van de school en groei/krimp. Indien te veel onderdelen op 'rood' staan, wordt de school aangemerkt als 'focusschool' en wordt in samenspraak een plan gemaakt deze risico's te mitigeren.

Het college van bestuur heeft een risico-averse grondhouding. Bij een onderwijsinstelling is het passend de risico's zoveel als mogelijk te beperken, ook omdat de financiële marges beperkt zijn. De risico's worden gevolgd aan de hand van de managementrapportages. Op basis van de managementrapportages wordt een risico-inschatting gemaakt ten aanzien van het begrote resultaat. Vervolgens wordt een jaarprognose opgesteld waarmee het bestuur in gesprek gaat met schoolleiders. Jaarlijks is er een evaluatiegesprek met schoolleiders over de behaalde onderwijsresultaten. Doelstelling is de risico's goed in beeld te hebben; waar mogelijk moeten preventieve maatregelen genomen worden om de risico's te voorkomen en repressieve maatregelen moeten zijn voorbereid om de eventuele effecten van optredende risico's zoveel mogelijk te beperken. Als de risico's kwalitatief zijn bepaald, kan de analyse doorgerekend worden, zodat de gewenste minimale vermogenspositie bepaald kan worden. Bij de begroting 2022 zijn de risico's voor het eerst ook kwantitatief bepaald.

3. Verantwoording van de financiën

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

In dit bestuursverslag zijn de tabellen uit de door de raad van toezicht vastgestelde meerjarenbegroting 2021-2025 overgenomen. Aan deze tabellen zijn de cijfers van de jaarrekeningen 2020 en 2021 toegevoegd. Dit betreft de leerlingaantallen, formatie, meerjarenexploitatiebegroting en meerjarenbalans.

Leerlingenaantallen

PCOU groeit de komende jaren in leerlingenaantal tot naar verwachting 8.426 leerlingen in 2025. In het reguliere basisonderwijs zien we een gezonde, gematigde groei, het gespecialiseerd onderwijs kent een stabiele lijn. De prognose van het aantal leerlingen wordt twee keer per jaar geactualiseerd. De leerlingenprognose is opgebouwd door de prognose voor de scholen op te tellen. Per school wordt gekeken naar de ontwikkeling van het aantal leerlingen door de uitstroom per jaar in te schatten gebaseerd op reguliere doorstroming binnen de groep en de instroom in te schatten door de ontwikkeling van de wijk waarin de school is gepositioneerd. Deze prognose wordt naast de prognose van de gemeente gelegd en waar nodig aangepast. Daarnaast wordt per school ingeschat hoeveel tussentijdse instroom en uitstroom er in de aankomende jaren verwacht wordt in verband met verhuizingen. Er wordt een groei verwacht van het aantal leerlingen in de stad Utrecht waarbij PCOU haar aandeel van de groei heeft meegenomen in haar verwachting. Met de gemeente Utrecht zijn principeafspraken over de opstart van een nieuwe PO-school (Merwedekanaalzone). De afgelopen tijd zijn de eerste ideeën uitgewerkt en is een business case opgesteld. Gezien de onzekerheid van de cijfers in dit stadium van het proces is ervoor gekozen de business case voor de scholen nog niet in de meerjarenbegroting te verwerken.

Tabel 9. Begrote leerlingenaantallen 2020-2025

Teldatum	1-10- 2020	1-10- 2021	1-10- 2022	1-10- 2023	1-10- 2024	1-10- 2025
BO	6.968	7.011	7.130	7.245	7.429	7.538
SO / VSO / SBO	856	892	894	899	892	888
Totaal	7.824	7.903	8.024	8.144	8.321	8.426

Bezetting

De formatie wordt in lijn gebracht met de ontwikkeling van het aantal leerlingen. Gemiddeld zijn de personele lasten 78% van de totale baten. De personele formatie ontwikkelt zich naar verwachting als volgt. De meerjarige cijfers betreffen de formatieve planning op basis van de formatieplannen van de afzonderlijke scholen.

Tabel 10. Begrote personele ontwikkeling, fte's 2020-2025

PCOU

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Directie	41,9	41,9	44,0	41,6	41,4	41,6	41,9
IB	0,0	28,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OP	502,9	492,8	500,4	501,5	487,1	472,7	475,2
OOP	200,8	155,6	222,8	222,3	214,7	206,8	207,2
Student/leerling	20,1	1,9	26,0	6,0	1,0	1,0	1,0
Totaal	765,7	720,5	793,2	771,4	744,2	722,2	725,3

We zien de personele bezetting toenemen in de jaren 2021 en 2022 en dan weer langzaam afnemen. Dit heeft onder meer te maken met de extra NPO-middelen. Inmiddels is bekend geworden dat de NPO-middelen over een langere periode mogen worden ingezet. De verwachting is dan ook dat de formatie ook een langere periode op een hoger niveau uitkomt.

Als gevolg van het toenemende lerarentekort in Nederland in het algemeen en in de regio Utrecht in het bijzonder zal het bezetten van de formatie een voortdurende uitdaging vormen. De Stichting richt zich op een actieve werving van nieuwe medewerkers, maar ervaart ook de knelpunten die ontstaan door het lerarentekort. Daarnaast participeert PCOU regionaal samen met andere schoolbesturen in de G5 (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Almere). PCOU is hiervoor penvoerder binnen Utrecht.

3.2. Staat van baten en lasten en balans

Op basis van financiële kaders en uitgangspunten is in december 2021 een meerjarenbegroting 2022-2025 opgesteld. De staat van baten en lasten is in tabel 11 weergegeven.

Tabel 11. Geconsolideerde staat van baten en lasten 2020-2025

Stichting PCOU Geconsolideerd	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Rijksbijdragen	€ 61.429.873	€ 64.246.412	€ 68.153.336	€ 69.665.610	€ 68.841.098	€ 64.373.554	€ 63.928.297
Ov. overheidsbijdr. en -subsidies	€ 3.685.926	€ 3.488.050	€ 3.337.846	€ 3.409.546	€ 2.709.644	€ 2.687.589	€ 2.672.144
Overige baten	€ 1.610.845	€ 1.444.545	€ 2.948.280	€ 1.395.234	€ 1.318.553	€ 1.342.227	€ 1.353.052
Totaal baten	€ 66.726.644	€ 69.179.007	€ 74.439.462	€ 74.470.390	€ 72.869.295	€ 68.403.370	€ 67.953.493
Personeelslasten	€ 54.099.200	€ 55.080.438	€ 56.096.087	€ 61.464.104	€ 58.495.950	€ 58.391.980	€ 55.166.778
Afschrijvingen	€ 1.548.415	€ 1.594.852	€ 1.560.563	€ 1.794.182	€ 1.939.618	€ 1.911.116	€ 1.815.959
Huisvestingslasten	€ 4.784.479	€ 4.463.035	€ 4.076.023	€ 3.997.939	€ 3.561.339	€ 3.555.439	€ 3.552.639
Overige lasten	€ 9.040.573	€ 8.770.965	€ 9.190.196	€ 9.564.496	€ 7.307.652	€ 6.683.034	€ 6.491.972
Totaal lasten	€ 69.472.667	€ 69.909.290	€ 70.922.869	€ 76.820.722	€ 71.304.559	€ 70.541.569	€ 67.027.348
Saldo baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	€ -2.746.024	€ -730.283	€ 3.516.594	€ -2.350.332	€ 1.564.735	€ -2.138.199	€ 926.145
Financiële baten	€ 56.190	-	€ 51.867	-	-	-	-
Financiële lasten	€ 27.827	-	€ 46.997	-	-	-	-
Saldo baten en lasten uit de financiële bedrijfsvoering	€ 28.363	-	€ 4.870	-	-	-	-
Totaal resultaat	€ -2.717.661	€ -730.283	€ 3.521.464	€ -2.350.332	€ 1.564.735	€ -2.138.199	€ 926.145

Het geconsolideerde resultaat van PCOU komt in 2021 uit op € 3.521.464 positief, ten opzichte van het begrote resultaat van € 730.280 negatief. Voor een beoordeling van dit resultaat is relevant dat NPO-middelen zijn ontvangen, maar deels nog niet zijn besteed. Vanuit de verslaggevingsvereisten moeten deze middelen wel via het resultaat lopen. Voorts is hiervoor een bestemmingsreserve gevormd binnen het eigen vermogen om deze middelen afzonderlijk per school in beeld te houden (belang € 2,0 miljoen). Een andere ontwikkeling hangt samen met de vrijval van de voorziening groot

onderhoud. Om te voorkomen dat de onderhoudslasten uit beeld verdwijnen is ook hiervoor een bestemmingsreserve gevormd (belang € 0,6 miljoen). Het resultaat moet voor deze beide ontwikkelingen worden gecorrigeerd. Dit is in onderstaande normalisatie toegelicht. Het genormaliseerde resultaat bedraagt dan € 0,9 miljoen positief.

Het resultaat is alsnog hoger dan begroot en dit heeft hoofdzakelijk te maken met meer subsidieopbrengsten dan begroot. Zowel vanuit het Rijk (normatieve subsidie P&A, werkdrukmiddelen, inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs en bijzondere bekostiging eerste opvang vreemdelingen) als vanuit overige subsidiënten (extra hulp in de klas en KSU zij-instromers).

Tabel 12. Normalisatie resultaat 2020-2025

Stichting PCOU Normalisatie resultaat		Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Totaal resultaat	€	-2.717.661	€ -730.283	€ 3.521.464	€ -2.350.332	€ 1.564.735	€ -2.138.199	€ 926.145
Normalisatie	€	785.000	€ -	€ -2.638.478	€ 2.176.546	€ -1.083.843	€ 2.446.428	€ -395.258
Genormaliseerd resultaat	€	-1.932.661	€ -730.283	€ 882.986	€ -173.786	€ 480.892	€ 308.229	€ 530.887

Ten aanzien van de meerjarenbegroting valt het volgende op te merken:

1. De vereenvoudiging bekostiging 2023 is niet verwerkt. De inschatting van het effect van de vereenvoudiging bekostiging is voor onze scholengroep € 0,5 miljoen positief.
2. OCW gaat met de nieuwe bekostiging over op kalenderjaarbekostiging. De grondslag voor de vordering die PCOU altijd per jaareinde had vanwege de schooljaarbekostiging vervalt ultimo 2022. Dit is verwerkt in de begroting. De baten en daarmee het resultaat 2022 zijn naar verwachting € 3,5 miljoen lager en het levert een permanente verlaging op van de vermogenspositie met hetzelfde bedrag.
3. De stelselwijziging inzake het groot onderhoud is verwerkt. Het groot onderhoud zal met ingang van kalenderjaar 2021 verwerkt worden door middel van activeren en afschrijven. Dit leidt tot een eenmalige afboeking van de voorziening groot onderhoud ten gunste van de bestemmingsreserve van € 3,6 miljoen. Hier staan begrote investeringen in groot onderhoud tegenover van € 1,0 miljoen per jaar die weer worden afgeschreven.
4. De NPO-middelen zijn conform de verslaggevingsvereisten in de juiste jaren in de baten opgenomen. Omdat nog niet alle middelen konden worden besteed, zijn hier bestemmingsreserves voor verwerkt.
5. De PO-Raad en de bonden hebben in november 2021 een cao-akkoord getekend. Deze cao geldt met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021 en loopt tot 31 december 2021. Werknemers krijgen een salarisverhoging van 2,25%, die is meegenomen in de begroting 2022. Er is rekening gehouden met 5% vervangingsbudget voor alle PCOU-scholen. Per 1 augustus 2022 wordt de vergoedingssystematiek van het Participatiefonds gewijzigd. Dit leidt tot een premiedaling, maar leidt ook tot hogere WW kosten.
6. Gemiddeld hebben de PCOU-scholen in de meerjarenbegroting gezamenlijk een bijdragepercentage van 1,2% (doelstelling per school 1,9%).
7. De bovenschoolse kosten worden gedekt uit de bijdragen die de scholen doen. De bijdrage is gebaseerd op de baten van iedere school (6,75% PCOU en 4,55% Willibrord). De bovenschoolse

kosten ontstaan nagenoeg uitsluitend binnen de Willibrord Stichting (college van bestuur, staf en Service & Advies).

8. De investeringen in het begrotingsjaar 2022 betreft de aanvraag vanuit de scholen. In de investeringen is ook € 1,0 miljoen voor investeringen groot onderhoud opgenomen. Deze werden tot 2021 via de dotatie/voorziening verantwoord.
Met name de scholen die in 2022 een nieuw gebouw of een renovatie verwachten vanuit het gemeentelijke huisvestingsprogramma kennen substantiële investeringen in de inrichting. Dit zijn in ieder geval De Brug, Asch van Wijckschool, De Regenboog en Rafael.
9. PCOU Willibrord staat voor een grote huisvestingsopgave in de aankomende jaren. Naast het feit dat er veel gebouwen gerenoveerd of vervangen moeten worden, is er ook een uitbreidingsvraag gebaseerd op de voorlopige ontwikkeling van zowel leerlingen als de bevolking van Utrecht en omgeving. In de huidige begroting is, waar al besluitvorming is op het gebied van nieuw- dan wel verbouw, voor zover de effecten bekend waren, hiermee rekening gehouden. Dit betekent ook dat met de nieuwe scholen nog geen rekening is gehouden. Immers zowel de omvang van de scholen als het tijdpad is onzeker.
10. Voor 2022 is geen taakstelling in de begroting opgenomen (de taakstelling in 2021 was € 1,25 miljoen). In de jaren 2023-2025 is wel een taakstelling verwerkt. Deze bedraagt circa € 3,5 miljoen (PCOU en Willibrord geconsolideerd). Mede om dit te realiseren is het programma professionalisering bedrijfsvoering opgestart. Hierbij zijn zowel scholen als managers en medewerkers van Service & Advies betrokken. De verwachting is dat de aanpak professionalisering leidt tot efficiëntieverbeteringen en besparingen, zowel voor de scholen als voor de bovenschoolse organisatie.
11. Het Steunfonds is geconsolideerd. Resultaattechnisch is met een nulresultaat gerekend (geen beleggingsresultaten of rente vanuit de veronderstelling van een neutrale beursontwikkeling). Bij de balans is uiteraard wel gerekend met de balansposities.

Balans

Het is zaak om een solide vermogenspositie te houden. Vermogensgroei en groei van liquiditeiten blijven nodig om toekomstige eigen investeringen in verband met nieuwe huisvesting te kunnen financieren, zoals meubilair en ICT. Stichting PCOU heeft per balansdatum een geconsolideerd eigen vermogen van € 17.958.252. Het eigen vermogen is met € 3,5 miljoen, het resultaat 2021, toegenomen. Zoals in het voorgaande beschreven ligt een deel van deze toename 'vast' in bestemmingsreserves voor NPO en onderhoud.

Geconsolideerde meerjarenbalans 2020-2025

Hierbij wordt opgemerkt dat de begrote balans per ultimo 2021 is aangepast aan de realisatie 2021. De balans 2021 en de vermogensontwikkeling sluiten daarmee niet geheel aan op de geconsolideerde meerjarenbalans 2020-2025 (gebaseerd op de jaarrekening en de geconsolideerde begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2025).

Tabel 13. Geconsolideerde meerjarenbalans 2020-2025

PCOU (geconsolideerd) meerjarige balans	realisatie 31-12-2020	realisatie 31-12-2021	begroting 31-12-2022	begroting 31-12-2023	begroting 31-12-2024	begroting 31-12-2025
ACTIVA						
Vaste activa						
- Materiële vaste activa	€ 7.413.218	€ 8.060.207	€ 11.188.902	€ 11.832.796	€ 11.967.843	€ 11.917.809
- Financiële vaste activa	€ 2.690.193	€ 2.622.868	€ 2.690.193	€ 2.690.193	€ 2.690.193	€ 2.690.193
Totaal vaste activa	€ 10.103.411	€ 10.683.075	€ 13.879.095	€ 14.522.989	€ 14.658.036	€ 14.608.002
Vlottende activa						
- Vorderingen	€ 10.641.428	€ 14.721.405	€ 7.247.842	€ 7.247.842	€ 7.247.842	€ 7.247.842
- Liquide middelen	€ 9.751.323	€ 9.932.902	€ 9.404.380	€ 10.325.220	€ 8.051.974	€ 9.028.153
Totaal vlottende activa	€ 20.392.751	€ 24.654.307	€ 16.652.222	€ 17.573.063	€ 15.299.817	€ 16.275.996
Totaal Activa	€ 30.496.162	€ 35.337.382	€ 30.531.317	€ 32.096.052	€ 29.957.853	€ 30.883.998
PASSIVA						
Algemene reserve	€ 10.841.427	€ 11.680.359	€ 6.548.256	€ 7.028.992	€ 7.337.793	€ 7.868.937
Bestemmingsreserves	€ -	€ 6.277.893	€ 7.600.893	€ 8.684.893	€ 6.237.893	€ 6.632.893
Eigen vermogen	€ 10.841.427	€ 17.958.252	€ 14.149.149	€ 15.713.885	€ 13.575.686	€ 14.501.830
Voorzieningen	€ 5.699.683	€ 3.089.743	€ 2.146.619	€ 2.146.619	€ 2.146.619	€ 2.146.619
Langlopende schulden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kortlopende schulden	€ 13.955.052	€ 14.289.388	€ 14.235.549	€ 14.235.549	€ 14.235.549	€ 14.235.549
Totaal Passiva	€ 30.496.162	€ 35.337.383	€ 30.531.317	€ 32.096.052	€ 29.957.853	€ 30.883.998

In de balans zien we een aantal ontwikkelingen terug die eerder aan de orde kwamen:

- De materiële vaste activa stijgen relatief als gevolg van extra investeringen in het algemeen en in groot onderhoud in het bijzonder. Deze stijging vlakt af, omdat in latere begrotingsjaren nog geen investeringsplannen zijn opgenomen (wel de voortzetting van het groot onderhoud).
- Het eigen vermogen daalt in 2022 met € 3,5 miljoen vanwege het vervallen van de vordering op OCW per jaareinde als gevolg van de vereenvoudiging bekostiging. Aan de andere kant stijgt het eigen vermogen wegens de tijdelijke vorming van bestemmingsreserves NPO enerzijds en de vorming van bestemmingsreserves voor groot onderhoud anderzijds.

4. Bericht van de raad van toezicht

Met dit verslag legt de raad van toezicht verantwoording af over het door de raad uitgeoefende toezicht op het college van bestuur in 2021. De doelstelling van PCOU Willibrord is dat iedere leerling zich optimaal kan ontplooien binnen onderwijs vanuit een christelijke inspiratie. De raad houdt er toezicht op dat PCOU Willibrord deze doelstelling realiseert en binnen de gestelde kaders de juiste toekomstbestendige keuzes maakt. Hierbij staat de positie van de leerling centraal en worden alle relevante belangen steeds zorgvuldig afgewogen, tegen de achtergrond van een samenleving en een leerlingenpopulatie die steeds diverser worden; een trend die nu nog niet zo zichtbaar is in het medewerkersbestand.

Met dit verslag legt de raad van toezicht verantwoording af over het door de raad uitgeoefende toezicht op het college van bestuur in 2021. De doelstelling van PCOU Willibrord is dat iedere leerling zich optimaal kan ontplooien binnen onderwijs vanuit een christelijke inspiratie. De raad houdt er toezicht op dat de PCOU Willibrord deze doelstelling realiseert en de juiste toekomstbestendige keuzes maakt, binnen de gestelde kaders. Hierbij staat de positie van de leerling centraal en worden alle relevante belangen steeds zorgvuldig afgewogen, tegen de achtergrond van een samenleving en een leerlingenpopulatie die steeds diverser worden; een trend die nu nog niet zo zichtbaar is in het medewerkersbestand.

De toezichtvisie is ingebed in een aantal interne- en externe kaders, waaronder:

- De statuten van de Stichting PCOU en de Willibrord Stichting en het reglement voor bestuur en toezicht van de stichtingen. Hierin zijn onder andere bepalingen opgenomen over de samenstelling, de zittingstermijn, de benoembaarheid, de taken en bevoegdheden, de wijze van vergaderen en de wijze besluitvorming van de raad van toezicht.
- De code Goed Bestuur voortgezet onderwijs van de VO-raad, de Code Goed Bestuur primair onderwijs van de PO-Raad en de Code Goed Toezicht (versie 1.0) van de VTOI-NVTK vormen het uitgangspunt voor het handelen van de raad van toezicht.
- Inhoudelijke toetsingskaders voor de raad zijn het Strategieplan 2017-2021 'Focus op het beste onderwijs voor alle kinderen' en de vastgestelde visie, missie en identiteit van PCOU Willibrord.

Verantwoordelijkheden van het toezicht

De raad van toezicht onderscheidt in zijn werkzaamheden de volgende verantwoordelijkheden:

1. Toezichthouder: beoordeling van de prestaties van het college van bestuur in het licht van missie en doelstellingen en voor wat betreft de naleving van wet- en regelgeving, waaronder het verlenen van goedkeuring aan jaarstukken, het strategisch plan, het reglement voor bestuur en toezicht en andere statutair en in de codes vastgelegde onderwerpen.
2. Adviseur/klankbord: advisering op basis van kennis en expertise en informatie van elders.
3. Werkgever: het bepalen van de omvang en samenstelling van het college van bestuur, zorgvuldige selectie van geschikte bestuurders, het vastleggen van het contract en bepalen van het bezoldigingsbeleid, jaarlijkse beoordeling van het functioneren van de bestuursleden en van de geschiktheid in het licht van de zich ontwikkelende organisatie, ontslag, het beoordelen van het functioneren van het college van bestuur als collectief.

4. Het zorgdragen voor maatschappelijke verankering: borging van de maatschappelijke taak en positie van de organisatie; toezien op maatschappelijke verantwoording door het college van bestuur.

Basisgegevens van de toezichthouders

Naam	Functie binnen de raad van toezicht	Functies en nevenfuncties	Datum van aantreden / termijn
Dr. J.J. (Joyce) Sylvester	Voorzitter RvT Lid remuneratiecommissie	Substituut Nationale Ombudsman Nevenfuncties: - Lid Landelijke Selectiecommissie Rechters - Lid RvT Koninklijk Theater Carré Amsterdam - Voorzitter stichtingen Slot Zuylen - Lid RvT VSB fonds en bestuur van VSB Vermogensfonds - Ambassadeur stichting duurzame Ontwikkeling Nederland Suriname (d'ONS) - Voorzitter Selectie Advies Commissie Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme - Voorzitter Commissie van Wijzen Onverplichte tegemoetkoming onvolledige AOW Suriname	01-08-2015 / derde termijn
Drs. E.J. (Ernst) Vissers Msc	Lid RvT Voorzitter auditcommissie	Directeur Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) Nevenfunctie: - Lid RvT GGZ Centraal	01-07-2017 / tweede termijn
Dr. S. (Sennay) Ghebreab	Lid RvT Voorzitter commissie Onderwijs, kwaliteit en innovatie	Universitair hoofddocent, tevens wetenschappelijk directeur Civic AI Lab, Universiteit van Amsterdam Nevenfuncties: - Lid RvT, NEMO Science Museum, Amsterdam - Bestuursvoorzitter Stichting Boost, Amsterdam - Lid commissie Opvang en integratie, Vluchtelingenwerk, Amsterdam	01-01-2019 / eerste termijn
Mr. drs. K.A.M. (Stan) Topouzis	Lid RvT Lid auditcommissie	Toezichthouder De Nederlandse Bank	01-01-2019 / eerste termijn
Ir. E. (Erica) Schaper	Lid RvT Lid commissie Onderwijs, kwaliteit en innovatie	Voorzitter college van bestuur NHL Stenden Hogeschool Nevenfuncties, voortkomend uit hoofdfunctie: - Lid bestuur Innovatie Pact Fryslân - Lid bestuur Vereniging Hogescholen, portefeuille arbeidsvoorwaarden, arbeidsmarkt en HEO	01-01-2019 / eerste termijn

		- Voorzitter RvT Centre of Expertise Water Technology - Lid bestuur VNO NCW Fryslân - Lid Economic Board Noord-Nederland - Lid bestuur Vereniging Circulair Fryslan - Lid bestuur Zelfstandige Publieke Werkgevers (ZPW) - Lid RvT Wetsus - Lid Stuurgroep Universiteit van het Noorden - Voorzitter Friesche Compagnie - Bestuur SSTNO Nevenfuncties: - Voorzitter bestuur Stichting Groenewoude maakt paardrijden mogelijk	
Mr. G.J.A.M (Gert-Jan) van der Vossen RC	Lid RVT Lid auditcommissie Lid remuneratiecommissie	Directeur Holland Strategy, Governance & Finance Group Nevenfuncties - Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Altrecht - Lid Raad van Commissarissen Novamedia Holding B.V. - Lid Raad van Toezicht Hogeschool voor de Kunsten Utrecht - Lid Raad van Toezicht Fonds voor Cultuurparticipatie - Vicevoorzitter Raad van Advies Raad voor Rechtsbijstand	01-12-2020 / eerste termijn

Werkwijze en doorontwikkeling raad van toezicht

De raad van toezicht heeft ter eigen ondersteuning een aantal commissies ingesteld. De auditcommissie adviseert de raad van toezicht en het college van bestuur op het gebied van financiën, bedrijfsvoering en risicobeheersing en bereidt binnen haar taakgebied de besluitvorming van de raad van toezicht voor. De remuneratiecommissie adviseert de raad van toezicht over het te voeren personeelsbeleid voor de bestuursleden en bereidt de besluitvorming daarover voor. De commissie onderwijs, kwaliteit en innovatie adviseert de raad van toezicht en het college van bestuur op het gebied van onderwijskwaliteit en -innovatie en bereidt binnen haar taakgebied de besluitvorming van de raad van toezicht voor. En de agendacommissie zorgt voor de strategische voorbereiding van het overleg van de raad van toezicht met het college van bestuur.

De doorontwikkeling van de raad van toezicht vindt, naast de inhoudelijke kennisontwikkeling, ook op procesniveau plaats. Zo worden overlegmomenten regelmatig geëvalueerd, wordt er actief gevraagd om reflectie en feedback en is persoonlijke ontwikkeling een terugkerend thema op de agenda. In 2021 heeft de formele zelfevaluatie van de raad van toezicht plaatsgevonden. Ook is een nieuw toezichtkader opgesteld en in gebruik genomen.

Terugblik 2021

Net als 2020 was 2021 een jaar dat vaak werd gedomineerd door corona. Het was mooi om te zien hoe PCOU Willibrord steeds wendbaarder werd in het slim inspelen op de regelmatig wijzigende overheidsbeleid met betrekking tot corona. Dat verdient een groot compliment. Ondanks de complicerende omstandigheden heeft PCOU Willibrord niet stil gestaan in haar doorontwikkeling. Zo is onder leiding van de bestuurder succesvol gewerkt aan nieuwe vormen van leiderschap en eigensturing. Deze ontwikkeling zal in de komende jaren verder vorm krijgen vanuit de nieuw opgestelde organisatiefilosofie.

Tevens is op het gebied van financiële doelmatigheid en beheer ook een flinke stap vooruit gezet. De management letter laat een stabiele organisatie zien die gestructureerd werkt aan het verder in control komen.

In het boekjaar zijn geen meldingen geweest van belangverstrengeling of van transacties waarbij tegengestelde belangen spelen van bestuurders, toezichthouders en/of de externe accountant.

Vergaderingen en bijeenkomsten van de raad van toezicht

De raad van toezicht heeft zes keer vergaderd met het college van bestuur. Ten gevolge van de coronamaatregelen vonden de overleggen online plaats. Besproken onderwerpen zijn:

- Nationaal Programma Onderwijs;
- kansengelijkheid;
- identiteit;
- gevolgen van de coronapandemie voor het onderwijs;
- stedelijk aanmeldbeleid primair onderwijs;
- Koersplan 2021-2025;
- Jaarplan 2022;
- Toezichtskader 2021-2025;
- management letter;
- plan van aanpak professionalisering bedrijfsvoering;
- procuratieregeling;
- Wet bestuur en toezicht rechtspersonen;
- HR-beleid;
- plan van aanpak lerarentekort;
- organisatiefilosofie;
- inhuur- en advieskosten.

De raad van toezicht heeft goedkeuring gegeven aan de volgende besluiten van het college van bestuur:

- vaststelling van de jaarverslagen 2020;
- vaststelling van de (geconsolideerde) begroting 2022 en de meerjarenbegroting 2022-2025;
- procuratieregeling;
- overdracht van het schoolgebouw van De Oase (gebouw Belcampostraat).

De raad van toezicht heeft goedkeuring verleend aan de vaststelling van de complexiteitspunten 2022 in het kader van de WNT. De raad van toezicht heeft met de accountants van EY de jaarrekening en het accountantsverslag 2020 besproken.

Er is in 2021 één studiebijeenkomst geweest van de raad van toezicht en het college van bestuur gezamenlijk over het koersplan.

De raad van toezicht heeft in mei en in november overlegd met beide gemeenschappelijke medezeggenschapsraden afzonderlijk. In het overleg met de GMR PCOU is gesproken over de bestuurlijke situatie, samenwerking in de driehoek GMR-CvB-RvT, onderwijs en corona, Nationaal Programma Onderwijs, het lerarentekort, uitdagingen voor PCOU Willibrord, verbetering bedrijfsvoering en de financiële situatie. In het overleg met de GMR Willibrord is gesproken over de bestuurlijke situatie, samenwerking in de driehoek GMR-CvB-RvT, PCOU Willibrord als netwerkorganisatie, financiële structuur, advies van de Onderwijsraad over kansengelijkheid, onderwijs en corona, Nationaal Programma Onderwijs en uitdagingen voor PCOU Willibrord.

Auditcommissie

De auditcommissie heeft in 2021 zes keer vergaderd met het college van bestuur. De volgende onderwerpen zijn besproken:

- management letter 2020 en 2021 en (de voortgang van) het plan van aanpak naar aanleiding van de managementletters;
- controleplan 2021;
- plan van aanpak professionalisering bedrijfsvoering en taakstelling;
- schatkistbankieren;
- procuratieregeling;
- honorarium RvT-leden;
- Nationaal Programma Onderwijs (aanpak en (financiële) impact);
- eigendomsoverdracht gebouw Belcampostraat;
- risicoanalyse;
- intern controleplan
- Wet bestuur en toezicht rechtspersonen;
- begrotingskaders 2022, begroting 2022 en meerjarenbegroting 2022-2025;
- verhuizing Atoomweg naar Nieuw Welgelegen;
- stelselwijziging voorziening groot onderhoud;
- complexiteitspunten 2022.

Commissie onderwijs, kwaliteit en innovatie

De commissie onderwijs, kwaliteit en innovatie heeft vier keer overlegd met het college van bestuur. De volgende onderwerpen zijn besproken:

- Nationaal Programma Onderwijs;
- stedelijk aanmeldbeleid;
- onderwijs en corona;
- onderwijsresultaten;
- nieuwe scholen en opleidingen;

- strategisch HR;
- Strategiebrieven 2022;
- kwaliteitshandboek en gewijzigd toezichtskader Inspectie van het Onderwijs;
- Jaarplan 2022;
- plan van aanpak lerarentekort;
- kwaliteitsbewust ontwikkelen: zelfevaluatie, visitatie en audits.

5. Bericht van de GMR PCOU

De GMR wordt geïnformeerd en praat mee over bovenschoolse, stichtingsbrede zaken zoals strategie, onderwijskwaliteit, onderwijsontwikkeling, personeel en financiële zaken. De onderwerpen die worden besproken, zijn van belang voor alle of een meerderheid van de scholen. De bevoegdheid, taken en verantwoordelijkheden van de GMR liggen vast in de wet medezeggenschap.

De GMR heeft het college van bestuur als primaire aanspreekpartner. In het afgelopen jaar is de onderlinge relatie verder versterkt en is de communicatie en informatieverstrekking verder verbeterd. De GMR heeft haar waardering hiervoor richting het college van bestuur uitgesproken.

De GMR heeft in 2021 zes maal heeft overlegd met het college van bestuur. Ook heeft er twee maal overleg plaatsgevonden met de raad van toezicht. De GMR bereidt deze overleggen voor in het eigen vooroverleg. Notulen van deze besprekingen worden met de MR-en gedeeld en zijn bij de GMR opvraagbaar.

Daarnaast was de GMR in 2021 vertegenwoordigd in diverse commissies waaronder de commissie bezwaren functiehuis en de benoemingsadviescommissies voor voorzitter en lid college van bestuur.

Speerpunten

De GMR zet zich namens het personeel en de ouders in voor de belangen van deze achterban waarbij continu de vraag wordt gesteld “wat heeft de leerling hieraan?”. Dit is vooral relevant wanneer de onderwerpen verder van de klas en de leerling afstaan. Denk hier bijvoorbeeld aan zaken rond Service & Advies.

Concreet betekent dit dat de GMR zich met een breed scala aan onderwerpen bezighoudt, waarbij de speerpunten in 2021 lagen op de volgende onderwerpen:

- bedrijfsvoering en de meerwaarde voor het onderwijs hiervan ten opzichte van de kosten;
- begroting en financiële situatie van de stichting.
- lerarentekort en de aanpak binnen de scholengroep
- impact van corona en de zaken die hier betrekking op hadden zoals de NPO-gelden;
- bestuurlijke overgangsperiode na het vertrek van de voorzitter college van bestuur en de invulling hieraan;
- stedelijk aanmeldbeleid voor nieuwe leerlingen in de stad Utrecht.

Samenstelling GMR

De GMR kende enkele wijzigingen in de samenstelling in het afgelopen jaar. Met name de personeelsgeleding is verder versterkt, waarbij we gegroeid zijn van één vertegenwoordiger namens het personeel aan het begin van het jaar tot vier. Vanuit de oudergelden worden er drie zetels bezet. Deze is afgelopen jaar stabiel gebleven.

Wat er komen gaat

De GMR kijkt uit naar een verdere samenwerking met het college van bestuur in de nieuwe samenstelling. Veel van wat er komen gaat, zal een continuering zijn van de lopende dossiers en genoemde speerpunten. Belangrijk om daarbij te noemen is het versterken van de band met de achterban en het opzoeken van dialoog.

Jaarrekening

6. Geconsolideerde jaarrekening

6.1. Geconsolideerde balans per 31 december na resultaatbestemming

Activa		2021	2020
Materiële vaste activa	<u>6.5.1.</u>	8.060.207	7.413.218
Financiële vaste activa	<u>6.5.2.</u>	<u>2.622.868</u>	<u>2.690.193</u>
Totaal vaste activa		10.683.075	10.103.411
Vorderingen	<u>6.5.3.</u>	14.721.405	10.641.428
Liquide middelen	<u>6.5.4.</u>	<u>9.932.902</u>	<u>9.751.323</u>
Totaal vlottende activa		24.654.308	20.392.750
Totaal activa		<u>35.337.383</u>	<u>30.496.162</u>
Passiva			
Eigen vermogen	<u>6.5.5.</u>	17.958.252	10.841.427
Voorzieningen	<u>6.5.6.</u>	3.089.743	5.699.683
Kortlopende schulden	<u>6.5.7.</u>	14.289.388	13.955.052
Totaal passiva		<u>35.337.383</u>	<u>30.496.162</u>

6.2. Geconsolideerde staat van baten en lasten

		Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Baten				
Rijksbijdragen	<u>6.7.2.</u>	68.153.336	64.246.412	61.429.873
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>6.7.3.</u>	3.337.846	3.488.050	3.685.926
Overige baten	<u>6.7.4.</u>	<u>2.948.280</u>	<u>1.444.545</u>	<u>1.610.845</u>
Totaal baten		74.439.462	69.179.008	66.726.644
Lasten				
Personeelslasten	<u>6.7.5.</u>	56.096.087	55.080.438	54.099.200
Afschrijvingen	<u>6.7.6.</u>	1.560.563	1.594.852	1.548.415
Huisvestingslasten	<u>6.7.7.</u>	4.076.023	4.463.035	4.784.479
Overige lasten	<u>6.7.8.</u>	<u>9.190.196</u>	<u>8.770.965</u>	<u>9.040.573</u>
Totaal lasten		70.922.869	69.909.291	69.472.667
Saldo baten en lasten		3.516.594	-730.283	-2.746.024
Financiële baten en lasten				
Financiële baten	<u>6.7.9.</u>	51.867	0	56.190
Financiële lasten	<u>6.7.9.</u>	<u>46.997</u>	<u>0</u>	<u>27.827</u>
		4.870	0	28.362
Resultaat		3.521.464	-730.283	-2.717.661

6.3. Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	2021	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	3.516.594	-2.746.024
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- afschrijvingen	1.560.563	1.548.415
- mutaties voorzieningen	<u>985.421</u>	<u>621.062</u>
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat, totaal	2.545.983	2.169.477
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
- vorderingen	-4.079.978	-436.730
- kortlopende schulden	<u>127.843</u>	<u>5.729.954</u>
Veranderingen in werkkapitaal, totaal	-3.952.135	5.293.225
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>2.110.442</u>	<u>4.716.678</u>
Ontvangen interest	31.571	30.813
Betaalde interest	-46.997	-13.292
Ontvangen dividenden	<u>7.633</u>	<u>7.962</u>
	-7.793	25.482
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>2.102.650</u>	<u>4.742.160</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-2.002.474	-1.310.131
Desinvesterings in materiële vaste activa	1.415	269.086
Overige investeringen in financiële vaste activa	<u>79.988</u>	<u>-13.150</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-1.921.070</u>	<u>-1.054.194</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing langlopende schulden (-/-)	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>0</u>	<u>0</u>
Toename (afname) van liquide middelen	<u>181.580</u>	<u>3.687.966</u>
Beginstand 1 januari	9.751.323	6.063.357
Eindstand 31 december	<u>9.932.902</u>	<u>9.751.323</u>
Mutaties	181.580	3.687.966

6.4. Grondslagen geconsolideerde jaarrekening

6.4.1. Algemeen

Activiteiten

Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Utrecht (Stichting PCOU) heeft haar zetel in de gemeente Utrecht, KvK-nummer 41179972. Stichting PCOU is statutair gevestigd aan de Atoomweg 111, 3542 AB te Utrecht. Het bezoekadres is Grebbenberglaan 9-a, 3527VX te Utrecht.

De kernactiviteit van de stichting is het verzorgen van (speciaal) basis- en speciaal onderwijs waarbij leerlingen zich optimaal kunnen ontplooien vanuit een christelijke inspiratie.

Algemene grondslagen

Deze jaarrekening is opgesteld op 9 juni 2022 uitgaande van een verslaggevingsperiode gelijk aan het kalenderjaar 2021.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO), waar overeenkomstig basis Titel 9 van Boek 2 BW van toepassing is verklaard met uitzondering van de artikelen zoals opgenomen in artikel 2 en 3 van de RJO.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Dit betekent dat waardering plaatsvindt tegen kostprijs minus afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen of niet ontvangen bedragen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen terugvloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het resultaat is op basis van de bestemming van het resultaat in het eigen vermogen verwerkt.

Activa en passiva worden in beginsel afzonderlijk gewaardeerd tenzij saldering aan de orde is.

Saldering is aan de orde indien en voor zover:

- Er sprake is van een deugdelijk juridisch instrument om het actief en het passief gesaldeerd en simultaan af te wikkelen
- Het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig simultaan af te wikkelen.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Stelselwijziging voorziening groot onderhoud.

De stelselwijziging is retrospectief vanaf het huidige boekjaar verwerkt. De vergelijkende cijfers zijn derhalve niet aangepast. De verwerking is weergegeven in de toelichting op de voorziening groot onderhoud op pagina 69. Deze stelselwijziging betekent een vrijval van de voorziening groot onderhoud voor een bedrag van €3.595K ten gunste van het eigen vermogen aan het begin van het huidige boekjaar (2021). Het effect op het resultaat betreft het niet langer doteren aan de voorziening groot onderhoud ad €643K waarvoor afschrijvingskosten van €22K in de plaats zijn gekomen. De ter vergelijking opgenomen cijfers over 2020 zijn niet aangepast aan het nieuwe stelsel. In 2021 heeft groot onderhoud plaatsgevonden. Er zijn geen gevolgen voor de (latente) winstbelastingen, aangezien Stichting PCOU niet onderhevig is aan winstbelasting. De stelselwijziging heeft naar verwachting een positief netto impact van €621K op het resultaat 2021. De impact van de stelselwijziging zal de komende jaren afnemen als gevolg van de toenemende afschrijvingskosten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van de stelselwijziging 'Verwerking kosten groot onderhoud' zoals in bovenstaande paragraaf 'Stelselwijziging voorziening groot onderhoud' is toegelicht. De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

In 2021 is een aantal posten onder een andere EFJ-code gerubriceerd, de cijfers 2020 en begrotingscijfers 2021 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2021 mogelijk te maken.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. In geval van een schattingswijziging zal nadere toelichting plaatsvinden op de schattingselementen en veronderstelling in de toelichting bij de betreffende post.

Grondslagen voor de consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de organisatie en andere rechtspersonen waarop overheersende zeggenschap wordt uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De consolidatie vindt plaats op basis van de integrale consolidatie methode.

Stichting PCOU en de Willibrord Stichting maken onderdeel uit van de PCOU -Willibrord groep. Geen van beide instellingen is aan te wijzen als groepshoofd. Consolidatie vindt plaats op het niveau van Stichting PCOU en Stichting Willibrord.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn, naast de financiële gegevens van Stichting PCOU, tevens de financiële gegevens van Stichting Steunfonds van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht opgenomen.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd en is aangesloten bij de grondslagen van de Stichting PCOU als moederorganisatie.

Financiële instrumenten

In de normale bedrijfsuitoefening maakt de stichting gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, effecten, leningen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico's en renterisico's zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's. Er worden geen derivaten gehouden door de organisaties.

6.4.2. Grondslagen voor de waardering activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs (zijnde de verkrijgingsprijs en/of vervaardigingsprijs) en (indien van toepassing) verminderd met ontvangen investeringssubsidies en de afschrijvingen die bepaald zijn op basis van de geschatte gebruiksduur.

De afschrijvingstermijnen voor materiele vaste activa zijn:

- Gebouwen, groot onderhoud en verbouwingen: 2-40 jaar
- Inventaris en apparatuur: 3-15 jaar
- Overige materiele vaste activa: 4-20 jaar

De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven, rekening houdend met een restwaarde. Wanneer in de loop der tijd wijzigingen zijn in de gebruiksduur, worden deze als schattingswijziging verantwoord.

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de staat van baten en lasten verwerkt. In de kostprijs worden de kosten van groot onderhoud opgenomen, zodra deze kosten zich voordoen en aan de activeringscriteria is voldaan. De boekwaarde van de te vervangen bestanddelen wordt dan als gedesinvesteerd beschouwd en ineens ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Alle overige onderhoudskosten worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten zijn beleggingen op lange termijn en worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde. Per balansdatum worden de effecten, zijnde aandelen en obligaties, gewaardeerd tegen de actuele waarde (genoteerde marktprijzen). Transactiekosten en ongerealiseerde koersresultaten worden direct in het resultaat verwerkt.

Ontvangen dividend wordt ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Het kortlopende deel van de financiële vaste activa wordt opgenomen onder de vlottende activa in de post 'Effecten'. De waardering van deze post is gelijk aan de waardering van de financiële vaste activa. De aard van de beleggingen is in overeenstemming met het treasurystatuut en voldoet ten aanzien van de publieke middelen aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de realiseerbare waarde, zijnde de hoogste van de directe en de indirecte opbrengstwaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Indien noodzakelijk wordt op de vorderingen een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas- en kasequivalenten met een looptijd van minder dan 12 maanden. Tenzij anders aangegeven staan deze geheel ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

De algemene reserve en bestemmingsreserves worden onder het eigen vermogen opgenomen. Als de organisatie een beperktere bestedingsmogelijkheid heeft aangebracht, wordt het deel dat op die manier van het eigen vermogen is afgezonderd, aangeduid als bestemmingsreserve. Verder is binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private middelen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden in de balans opgenomen op het moment dat:

- zij aan de voorwaarden voldoen dat deze verplichtingen per balansdatum in rechte of feitelijk afdwingbaar zijn,
- voor de afwikkeling van deze verplichting een uitstroom van middelen waarschijnlijk is,
- van de omvang van de verplichting een betrouwbare inschatting gemaakt kan worden.

Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de geschatte omvang van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om verplichtingen en verliezen af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde, indien het effect van de tijds waarde materieel is. Bij de berekening van de voorziening is uitgegaan van een disconteringsvoet van 0%, tenzij anders vermeld.

Sociaal beleid

De voorziening sociaal beleid heeft betrekking op de verwachte uitgaven voor ontslaguitkering en de loondoorbetalingen tot ontslag aan personeel waarvan op balansdatum bekend is dat zij naar

verwachting (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt zullen blijven. De voorziening is gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag. Voor de calculatie van de verwachte transitievergoeding is gebruik gemaakt van de tool Pardon. Voor de opslag werkgeverslasten (ZVW) is gerekend met 6,75%. De volgende kansen zijn gehanteerd:

- (nog) niet schriftelijk vastgelegd, wel bekend: 99%
- verwachting: 90%

Verlofsparen en sabbatical leave

Onder verlofsparen en sabbatical leave is de voorziening 'Duurzame inzetbaarheid' opgenomen.

De voorziening Duurzame inzetbaarheid is gevormd op basis van de verwachte uitgaven die samenhangen met individuele keuzes welke medewerkers kunnen maken die passen binnen de levensfase en die de persoonlijke situatie verbeteren en de duurzame inzetbaarheid vergroten (conform CAO primair onderwijs). In het kader van duurzame inzetbaarheid hebben medewerkers de mogelijkheid om te sparen. Dit wordt vastgelegd in een spaarplan waarin ook de gewenste opnamemomenten worden opgenomen. De spaarplannen hebben betrekking op schooljaren. In de voorziening Duurzame inzetbaarheid zijn de medewerkers opgenomen met een door de schoolleiding goedgekeurd spaarplan. Voor de bepaling van de positie wordt uitgegaan van 5/12 voor de periode augustus-december en 7/12 voor de periode januari-juli. De uren worden vermenigvuldigd met een tarief per uur. In 2021 is dit tarief € 43,- per uur incl. werkgeverslasten. Dit is een verhoging ten opzichte van 2020 van 2,4%, dit in verband met de cao-stijging. Er is uitgegaan van een blijfkans van 100%.

Eigen risico WGA

De voorziening Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) is bedoeld voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot doorbetaling van lonen en salarissen (inclusief werkgeverslasten) van personeel dat naar verwachting blijvend gedeeltelijk arbeidsongeschikt is. De voorziening bestaat zowel uit een inschatting voor de loongerelateerde uitkering, de eventuele loonaanvullende uitkering en een eventuele vervolgutkering.

De eerdere voorziening is aangepast naar aanleiding van aanpassing van het minimumloon, bij het verdienen van het maandloon bij nieuwe werkgever en bij aanpassing van maandloon bij nieuwe werkgever. De aanvulling per medewerker is opgenomen voor maximaal 10 jaar, in overeenstemming met het maximale risico, danwel de eerdere AOW-datum. Er is rekening gehouden met opslag werkgeverslasten van 14,53%, zijnde de premie WAO en heffing ZVW.

Jubileumvoorziening

De Jubileumvoorziening wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband en is berekend op basis van de tijd doorgebracht in het onderwijs, overheids- of semi- overheidsdienst. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met een kans op voortijdig vertrek op basis van de leeftijd van de medewerkers. De inschatting van de blijfkansen is gemaakt op basis van de vertrokken medewerkers in de periode 2015-2019. Gezien de bijzondere situatie van COVID-19 in 2020 en 2021 lijken deze percentages de meest realistische als basis voor de vaststelling van de blijfkansen per 31 december 2021. Er is bij de berekening geen rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen. Er is een voorziening getroffen voor ambtsjubilea bij 25, 40 en 50 jaar.

Werkloosheidsbijdragen

In de voorziening Werkloosheidsbijdragen zijn opgenomen de verwachte uitgaven voortvloeiende uit de Werkloosheidswet (WW). Deze voorziening is berekend aan de hand van de verwachte WW-uitkeringen van ex-medewerkers, die ten laste van de stichting komen. Daarbij is rekening gehouden met de baankans gerelateerd aan de leeftijd van de betreffende persoon.

Voor toekomstige lasten die niet betaald worden uit het participatiefonds wordt een voorziening gevormd bestaande uit het deel betrekking hebbend op het WW-deel en het deel betrekking hebbend op de bovenwettelijke WW (WOPO). De uitkeringsinstantie van de WW (het UWV) en de uitkeringsinstantie van de WOPO (WWplus) declareren de lasten bij DUO. DUO verrekent de lasten met Stichting PCOU. De hoogte van de voorziening wordt bepaald aan de hand van de oud-medewerkers waarvoor per jaareinde een WW dan wel een WOPO beslissing is gevallen en waarvan de uitkering nog actief was in december. Hierbij wordt rekening gehouden met de maximale WW-duur.

Langlopende en kortlopende schulden

Langlopende schulden hebben een looptijd van langer dan 12 maanden, kortlopende schulden hebben een looptijd van maximaal 12 maanden. Langlopende en kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van een pensioenregeling. Personeel op pensioengerechtigde leeftijd krijgt een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als er sprake zou zijn van een toegezegde bijdrageregeling. Voor de pensioenregeling worden verplicht premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de pensioenbetaling zijn er geen verdere verplichtingen op grond van deze regeling. Als het pensioenfonds een tekort heeft, is er geen verplichting om een aanvullende bijdrage te doen anders dan toekomstige premies. De premies die verschuldigd zijn, worden verantwoord als personeelslasten.

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst een 'leasing' is, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het moment dat het contract wordt aangegaan. Het contract wordt aangemerkt als leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of als de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat.

Verplichtingen met betrekking tot operationele leasing worden verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract. Voor zover de verplichtingen vanaf 2021 materieel zijn, staan ze in de niet in de balans opgenomen rechten en plichten.

6.4.3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Overheidssubsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze baten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Exploitatiesubsidies worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten. Uitzondering hierop zijn de subsidies die betrekking hebben op een specifiek doel. Deze worden als baten in de winst- en verliesrekening verwerkt:

- in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten zijn gemaakt,
- het waarschijnlijk is dat deze nog worden ontvangen,
- de stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de stichting is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als lasten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen leiden mogelijk tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

De beleidsdekkingsgraad van de pensioenuitvoerder waar de regeling is ondergebracht (het ABP) bedraagt 103,9% per 31 december 2021. De werkelijke dekkingsgraad op 31 december 2021 was 110,2%. De actuele dekkingsgraad per 30 april 2022 was 123,0%.

6.4.4. Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente, evenals ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

6.4.5. Overzicht verbonden partijen

Tabel 6.1. *Overzicht verbonden partijen*

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2021	Resultaat jaar 2021	Totale baten 2021	Art.2:403 BW	Deelname	Consolidatie
Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel (rk/pc) Voortgezet Onderwijs voor Utrecht en omstreken	Stichting	Utrecht	4. Overige	27.768.783	9.511.719	140.861.821	N.V.T.	0%	0%

Daarnaast maakt het College van Bestuur van Stichting PCOU deel uit van het bestuur van het samenwerkingsverband in de Gemeente Utrecht. In 2021 hebben geen transacties tussen de verbonden partijen plaatsgevonden zonder een zakelijke grondslag (at 'arms length').

De instellingen hebben verklaard zich niet hoofdelijk aansprakelijk te stellen voor de uit rechtshandelingen van de stichting voortvloeiende schulden.

6.5. Toelichting op de geconsolideerde balans

6.5.1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en verbouwingen	Inventaris en apparatuur ICT	Inventaris en apparatuur Leermiddelen	Inventaris en apparatuur Meubilair	Inventaris en apparatuur Totaal	Overige materiële vaste activa	Activa in uitvoering	Totaal
Stand per 1-1-2021								
Aanschafprijs	4.789.352	4.965.993	3.063.769	6.511.451	14.541.213	351.804	0	19.682.369
Cumulatieve afschrijving	-2.571.519	-3.254.575	-1.963.908	-3.719.104	-8.937.587	-176.010	0	-11.685.116
Waarde investeringsubsidies	-163.453	-251.864	-58.713	-335.348	-645.924	-4.105	0	-813.482
Cumulatieve afschrijving investeringsubsidies	5.275	129.311	26.992	67.323	223.626	547	0	229.448
Boekwaarde per 1-1-2021	2.059.655	1.588.865	1.068.142	2.524.322	5.181.328	172.236	0	7.413.218
<u>Mutaties boekjaar</u>								
Investerings	1.072.118	400.740	357.686	503.164	1.261.589	55.216	0	2.388.924
Desinvesteringen	0	-30.975	0	-4.479	-35.455	0	0	-35.455
Afschrijvingen	-293.849	-618.754	-271.145	-417.994	-1.307.894	-45.102	0	-1.646.845
Afschrijvingen desinvesteringen	0	30.944	0	3.095	34.039	0	0	34.039
Investeringsubsidies	-117.517	0	-12.519	-49.921	-62.440	0	0	-179.957
Afschrijving investeringsubsidies	9.867	40.834	9.099	26.198	76.132	283	0	86.282
	670.620	-177.212	83.121	60.063	-34.029	10.397	0	646.989
Stand per 31-12-2021								
Aanschafprijs	5.861.470	5.335.758	3.421.455	7.010.135	15.767.348	407.020	0	22.035.838
Cumulatieve afschrijving	-2.865.368	-3.842.386	-2.235.053	-4.134.004	-10.211.442	-221.112	0	-13.297.922
Waarde investeringsubsidies	-280.970	-251.864	-71.232	-385.269	-708.365	-4.105	0	-993.439
Cumulatieve afschrijving investeringsubsidies	15.143	170.145	36.092	93.522	299.758	830	0	315.730
Boekwaarde per 31-12-2021	2.730.275	1.411.652	1.151.263	2.584.384	5.147.299	182.633	0	8.060.207

Jaarlijks vindt er een inventarisatie plaats op de nog in gebruik zijnde geregistreerde activa. Op basis van de inventarisatie zijn de desinvesteringen geïdentificeerd.

In 2021 heeft een investering van € 2.388.924 plaats gevonden dit betreffen zowel investeringen in gebouwen en verbouwingen als in inventaris en apparatuur. De grootste investeringen zijn gedaan bij de Fakkelt € 494.031 (€ 411.330 categorie Gebouwen en verbouwingen); 2^e Marnix, in totaal € 323.217 (€ 298.938 in de categorie Gebouwen en verbouwingen); De Boomgaard €265.612 (€ 181.706 in de categorie Meubilair); Torenpleinschool €199.823 (€ 127.717 in de categorie Gebouwen en verbouwingen), € 151.215 op stichtingsniveau (Volledig in de categorie Gebouwen en verbouwingen) en STIP VSO Utrecht € 135.972 (€ 77.071 in de categorie ICT) De investeringen op de overige locaties (€ 819.054), betreffen kleinere investeringen en liggen allemaal onder de € 100.000.

In totaal is er € 623.754 hiervan met private gelden vanuit het steunfonds gefinancierd. Dit betreft de investeringen in Gebouwen en verbouwingen bij De Fakkel (€ 349.002), de 2^e Marnixschool (€ 156.816) en de Torenpleinschool (€ 117.966).

Ultimo 2021 is € 677.709 in mindering gebracht op boekwaarde van de activa in het kader van investeringssubsidies.

Het pand aan de Regentesselaan 68 is in volledig eigendom van het steunfonds (2021: € 125.104 2020: € 125.104). De overige posten onder Gebouwen en verbouwingen betreffen gebruikersinvesteringen.

6.5.2. Financiële vaste activa

	Financiële vaste activa 1-1-2021	Investeringen en verstrekte leningen	Desinvesteringen en aflossingen	Waarde- veranderingen	Financiële vaste activa 31-12-2021
Financiële vaste activa					
Effecten	2.690.193	360.649	410.455	-17.520	2.622.868
Financiële vaste activa	2.690.193	360.649	410.455	-17.520	2.622.868

<i>Uitsplitsing</i>	Financiële vaste activa 1-1-2021	Investeringen en verstrekte leningen	Desinvesteringen en aflossingen	Waarde- veranderingen	Financiële vaste activa 31-12-2021
Aandelen	314.517	98.341	98.655	42.473	356.677
Obligaties	2.375.676	262.308	311.800	-59.992	2.266.192
Effecten	2.690.193	360.649	410.455	-17.520	2.622.868

Bij Stichting PCOU wordt een effectenportefeuille aangehouden met een waarde van € 1.463.289 per 31 december 2021, welke uitsluitend bestaat uit obligaties (36% overheid, 64% bedrijven).

Bij het Steunfonds PCOU bestaat het totale belegde vermogen van € 1.159.579 per 31 december 2021 voor 31% uit aandelen en voor 69% uit obligaties. Alle effecten hebben een marktnotering. Voor beide stichtingen geldt dat alle fondsen, aandelen én obligaties, op ieder gewenst moment kunnen worden verkocht en liquide kunnen worden gemaakt en er geen effecten in portefeuille zijn die in 2022 aflosbaar zullen worden gesteld.

Alle beleggingen, gehouden bij de onderwijsinstelling, voldoen aan de vereisten zoals bepaald in de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

6.5.3. Vorderingen

	31-12-2021	31-12-2020
Vorderingen		
Debiteuren	872.552	1.554.192
OCW	3.372.213	3.126.437
Gemeenten en GR's	1.016.603	408.450
Groepsmaatschappijen	10.640	0
Personeel	19.327	21.136
Saldo bouwprojecten onder bouwheerschap	8.269.242	4.455.264
Overige vorderingen	617.094	612.769
Overlopende activa	543.735	471.138
Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen	0	-7.960
Vorderingen	14.721.405	10.641.428
<u>Uitsplitsing overlopende activa</u>		
Vooruitbetaalde kosten	543.580	470.986
Te ontvangen interest	155	152
Overlopende activa	543.735	471.138

De debiteuren zijn € 681.640 lager dan vorig jaar, dit komt doordat eind 2020 een aantal facturen met hoge bedragen gestuurd waren voor de afhandeling van de Emmaschool.

De vordering OCW bestaat uit het betalingsritme verschil inzake de personele bekostiging.

De vorderingen op gemeenten zijn hoger dan vorig jaar, dit komt onder andere doordat er nog bedragen open staan om te declareren bij de gemeente. Dit betreft onder andere herstelkosten voor constructiefout Klimaatinstallatie bij Stip VSO uit 2020 (€ 243.637) en een declaratie van constructiefouten bij op Dreef (€ 156.423).

Het saldo bouwprojecten onder bouwheerschap betreft voornamelijk onderhanden projecten van bouwprojecten die met de gemeente verrekend worden

In totaal is voor de projecten lopend in 2021 € 21.590.558 aan bouwprojecten besteed. Hiervan is € 13.346.551 aan de gemeente gefactureerd, waarvan € 12.151.043 reeds betaald is. € 544.490 is door andere partijen betaald en betreft met name SUVIS subsidie (€ 529.746). Tenslotte wordt € 623.784 betaald vanuit het steunfonds.

Het openstaand saldo van nog af te ronden bouwprojecten onder bouwheerschap bedraagt nog € 8.269.242, waarvan €4.181.369 kosten voor de nieuwbouw van de Rafael school betreffen. Andere grotere posten betreffen de Koningin Beatrix school (€ 818.064) en de 2^e Marnixschool (€ 592.378).

In 2021 zijn de volgende projecten opgeleverd: De Fakkelt (renovatie en uitbreiding), Koningin Beatrixschool (nieuwbouw), Torenpleinschool (uitbreiding). De 2e Marnixschool zal begin 2022 worden opgeleverd. De projecten De Boemerang (nieuwbouw), De Brug (renovatie), De Regenboog locatie Wevelaan (renovatie), KC Leeuwesteyn (nieuwbouw), Rafael (nieuwbouw) en de Zonnwereld (nieuwbouw) zijn eind 2021 nog onderhanden. In 2021 zijn beschikkingen van de gemeente Utrecht ontvangen voor de voorbereiding van renovatie van De Kleine Vliegenier, De Wereldwijzer, regenboog – locatie Regentesselaan en de Van Asch van Wijckschool.

Onder de vooruitbetaalde kosten worden tevens, net als voorgaand jaar, de waarborgsommen verantwoord die zijn betaald aan Stichting Snappet voor bruikleen van tablets binnen het onderwijs.

Alle vorderingen hebben een overwegend kortlopend karakter.

6.5.4. Liquide middelen

Effecten & Liquide middelen			
		<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Liquide middelen			
Kasmiddelen		635	2.453
Tegoeden op bankrekeningen		9.932.267	9.748.704
Overige liquide middelen		<u>0</u>	<u>166</u>
Liquide middelen		9.932.902	9.751.323

Liquide middelen staan ter vrije beschikking. Ten opzichte van 2020 is er sprake van een lichte toename (€ 181.580) door verschillende mutaties. De grootste toename wordt veroorzaakt door de NPO gelden, hier staat tegenover dat de vorderingen aanzienlijk groter zijn dan in 2020 en er meer is geïnvesteerd is in 2021. Zie voor verdere details ook het kasstroomoverzicht.

6.5.5. Eigen vermogen

Balanspositie voorgaand boekjaar

	<u>1-1-2020</u>	<u>Resultaat</u>	<u>31-12-2020</u>
Eigen vermogen			
Algemene reserve (publiek)	10.869.603	-1.795.283	9.074.320
Algemene reserve (privaat)	1.903.921	-136.814	1.767.107
Bestemmingsreserve	<u>785.564</u>	<u>-785.564</u>	<u>0</u>
Eigen vermogen	13.559.088	-2.717.661	10.841.427

Balanspositie huidig boekjaar

Verschil tussen eindbalans 2020 en beginbalans 2021 wordt veroorzaakt door de stelselwijziging bij de voorziening groot onderhoud. Deze heeft tot een correctie van de algemene reserve geleid in 2021 periode 0 van € 3.595.361.

	<u>1-1-2021</u>	<u>Resultaat</u>	<u>31-12-2021</u>
Eigen vermogen			
Algemene reserve (publiek)	9.074.320	796.815	9.871.135
Algemene reserve (privaat)	1.767.107	42.118	1.809.224
Bestemmingsreserve (publiek)	<u>3.595.361</u>	<u>2.682.532</u>	<u>6.277.893</u>
Eigen vermogen	14.436.788	3.521.464	17.958.252

Het eigen vermogen ultimo 2021 bedraagt in totaal € 17.958.252. Het eigen vermogen is toegenomen met € 3.521.464 door het resultaat. Na aftrek van de bestemmingsreserve (€ 2.018.280) NPO en het effect van de bestemmingsreserve groot onderhoud (€ 664.252) bedraagt het positief resultaat van stichting PCOU 2021 genormaliseerd € 796.815. Zie paragraaf 6.7.1. voor verdere toelichting van het resultaat.

Het positief resultaat in stichting steunfonds PCOU bedraagt € 42.118

De private algemene reserve is tot stand gekomen op basis van de beleggingsresultaten van Stichting Steunfonds PCOU. Het historische vermogen is in het verleden tot stand gekomen uit hoofde van verkoopopbrengsten van panden die voorheen in eigendom waren van het Steunfonds.

Het resultaat van Stichting PCOU wordt toegevoegd aan de algemene reserve (publiek) en het resultaat van het Stichting Steunfonds PCOU wordt toegevoegd aan de algemene reserve (privaat)

. De bestemmingsreserve is tot stand gekomen door de stelselwijziging 'voorziening groot onderhoud' en de vorming van een bestemmingsreserve ten aanzien van de besteding van de ontvangen NPO gelden.

6.5.6. Voorzieningen

	Stand per 1-1-2021	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand 31-12-2021	Kortlopend deel < 1 jaar	Kortlopend deel 1-5 jaar	Langlopend deel > 5 jaar
Voorzieningen								
Personeelsvoorzieningen	2.104.322	1.936.327	305.303	645.603	3.089.743	637.197	1.409.010	1.043.535
Voorzieningen	2.104.322	1.936.327	305.303	645.603	3.089.743	637.197	1.409.010	1.043.535

<i>Personeelsvoorzieningen, specificatie</i>	Stand per 1-1-2021	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand 31-12-2021	Kortlopend deel < 1 jaar	Kortlopend deel 1-5 jaar	Langlopend deel > 5 jaar
Sociaal beleid	131.274	245.715	33.867	82.595	260.527	260.527	0	0
Verlofsparen en sabbatical leave	51.045	43.303	15.523	6.972	71.853	29.627	42.226	0
Eigen risico WGA	1.491.800	1.425.052	184.804	490.922	2.241.127	245.067	1.170.029	826.031
Jubileumvoorziening	399.993	77.631	51.051	57.452	369.122	30.496	121.121	217.505
Werkloosheidsbijdragen	30.209	144.626	20.058	7.662	147.114	71.480	75.634	0
	2.104.322	1.936.327	305.303	645.603	3.089.743	637.197	1.409.010	1.043.535

De stelselwijziging groot onderhoud heeft begin 2021 geleid tot de eliminatie en een vrijval van deze voorziening (€ 3.595.361), ten gunste van het eigen vermogen. Het effect op het resultaat in 2021 betreft het niet langer doteren aan de voorziening groot onderhoud ad €642.593 waarvoor afschrijvingskosten van €22.395 in de plaats zijn gekomen.

De voorziening Eigen risico WGA stijgt van € 1.491.800 op 31 december 2020 naar € 2.241.127 op 31 december 2021. Er zijn 2 medewerkers ingestroomd in de WGA in 2021. Per jaareinde 2020 was de verwachting dat 4 medewerkers zouden instromen. Voor 2022 wordt een instroom van 9 medewerkers verwacht die per balansdatum is voorzien en dit is fors hoger dan voorgaande jaren. Vrijval voorziening in verband met geen instroom in de WGA (hersteld, pensioen etc.) en tussentijdse uitstroom heeft geresulteerd in een vrijval van de voorziening van € 490.922.

6.5.7. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden

	31-12-2021	31-12-2020
Crediteuren	2.715.696	1.029.459
OCW	1.160.943	0
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	494.993
Schulden aan gemeenten en GR's	367.293	804.541
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.327.084	2.206.538
Schulden terzake van pensioenen	852.602	980.389
Overige schulden (kortlopend)	395.966	281.741
Overlopende passiva	6.469.804	8.157.391
Kortlopende schulden	14.289.388	13.955.052

Uitsplitsing overlopende passiva

Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ zonder verrekening (G1)	2.645.679	2.617.067
Vooruitontvangen investeringssubsidies	145.464	163.424
Vakantiegeld en -dagen	1.567.792	1.450.860
Overige overlopende passiva	2.110.869	3.926.040
Overlopende passiva	6.469.804	8.157.391

Crediteurensaldo is € 2.715.696, dit is een toename van € 1.686.237. Dit wordt met name veroorzaakt door openstaande facturen voor de nieuwbouw van De Rafaelschool (€ 1.418.997).

De onderlinge schuldpositie tussen Stichting PCOU en Willibrord Stichting wordt bepaald op basis van doorbelasting van de kosten van het bestuursbureau en andere zaken die ten behoeve van de andere stichting worden uitgevoerd. Daarnaast worden middelen via een van de stichtingen beschikbaar gesteld en worden facturen die beide stichtingen raken doorberekend. Per ultimo 2021 was bij Stichting PCOU sprake van een vordering op de Willibrord Stichting van € 10.640.

Ultimo 2021 staat bij overige schulden (kortlopend) een saldo van € 395.966 open, dit is een toename van € 114.225. Dit wordt met name veroorzaakt door geld beschikbaar gesteld voor zij-instromers door KSU Utrecht.

Ultimo 2021 bedraagt de schuld aan de gemeente € 367.293, dit is een daling ten opzichte van 2020 van € 437.248. Eind 2020 stond nog een hoog bedrag open bij crediteuren gemeente voor Utrecht MI (MFA), sado € 628.032. Het saldo bij gemeentelijke onderwijssubsidies is in 2021 toegenomen door een gemeentelijke subsidie beschikbaar gesteld voor kinderen met een taalachterstand en talentvolle leerlingen die onderpresteren op taal (€ 206.041).

Overlopende passiva dalen met € 526.644. Hierna worden de grootste mutaties nader toegelicht:

De vooruitontvangen subsidies OCW zonder verrekening (G1) zijn hoger door de ontvangst van de bijzondere en aanvullende bekostiging arbeidsmarkttoelage NPO.

De afname van de overige overlopende passiva met € 1.818.172 wordt met name verklaard door een daling in vooruitontvangen bedragen en een stijging in nog te betalen bedragen. De stijging van € 629.751 bij nog te betalen bedragen komt met name voort uit een reservering premie PF (€ 215.880) en een reservering afdracht overheveling MI 2021 (€ 243.811). De afname bij vooruitontvangen bedragen van € 2.278.573 wordt verklaard door een aantal gemeentelijke subsidies voor o.a. versterken van Taal, brede school coördinatie en cultuureducatie.

Alle schulden hebben een overwegend kortlopend karakter.

6.5.8. Verantwoording subsidies

Model G Verantwoording subsidies

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Beschikingsdatum	geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Teambeurs primair onderwijs	Team18051	10-7-2019	☒	☐
Doorstroomprogramma po-vo, 2019-2020 130/750/760/850/880/950	DPOV019111	28-8-2019	☒	☐
Doorstroomprogramma po-vo 2019-2020 200/670/810	DPOV019127	28-8-2019	☐	☒
Doorstroomprogramma po-vo 730/180	DPOV021051	20-7-2021	☐	☒
Doorstroomprogramma po-vo 770/140/210	DPOV021050	20-7-2021	☐	☒
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021 - tijdvak 1	IOP-62662-PO	15-3-2021	☒	☐
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021 - tijdvak 2	IOP2-62662-PO	16-10-2020	☒	☐
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021 - tijdvak 4	IOP4-62662-PO	9-6-2021	☒	☐
Uitvoering convenanten lerarentekort PO G5 - Utrecht	G5ConUtrecht	13-12-2021	☐	☒
Schoolkracht	SK20-04BF	15-4-2021	☐	☒
Internationalisering funderend onderwijs	IFO20084	14-8-2020	☐	☒
Studieverlof 680 /06PC	1165186-1	20-8-2021	☐	☒
Studieverlof 690 /09QA	1090399-1	22-9-2020	☒	☐
Studieverlof 830 /17ZR	1165802-1	20-8-2021	☐	☒
Studieverlof 860 /27CN	1091206-1	22-9-2020	☒	☐
Studieverlof 900 /28AF	1091223-1	22-9-2020	☒	☐
Studieverlof 900 /28AF	1166276-1	20-8-2021	☐	☒
Studieverlof 910 /28AE	1166279-1	20-8-2021	☐	☒
Studieverlof 940 /04BF	1091284-1	22-9-2020	☒	☐
Studieverlof 940 /04BF	1165032-1	20-8-2021	☐	☒
Studieverlof 950 /30VB	1091249-1	22-9-2020	☒	☐
Studieverlof 950 /30VB	1166255-1	20-8-2021	☐	☒
Studieverlof 960 /31JN	1166223-1	20-8-2021	☐	☒
Zij-instroom 730 /17QE	1122968-1	22-2-2021	☐	☒
Zij-instroom 730/ 17QE	1152152-1	15-4-2021	☐	☒
Zij-instroom 830/ 17ZR	1122951-1	22-2-2021	☐	☒
Zij-instroom 860/ 27CN	1180632-1	20-10-2021	☐	☒
Zij-instroom 920/ 30GY	1120841-1	20-1-2021	☐	☒
Zij-instroom 960/ 31JN	1183767-1	22-11-2021	☐	☒
Zij-instroom 860 /27 CN	924708-1	21-8-2018	☒	☐
Zij-instroom 940 /04BF	1027668-1	31-7-2019	☒	☐
Zij-instroom 730 /17QE	966951-1	28-2-2019	☐	☒
Zij-instroom 870 /27CR	994525-1	31-3-2019	☒	☐
Zij-instroom 830 /17ZR	998047-1	30-4-2019	☒	☐
Zij-instroom 781 /17XB	1078845-1	20-3-2020	☐	☒
Zij-instroom 740 /17ST	1102870-1	20-11-2020	☐	☒
Subsidie Onderwijsass naar Opleiding Leraar (SOOL)	1025987-SOOL20373	13-11-2020	☐	☒
Impuls en innovatie Bewegingsonderwijs	118210291	13-12-2021	☐	☒

G2 Verantwoording van subsidies die volledig aan het doel / activiteit moeten worden besteed met verrekening

G2.A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
		Totaal:	€ ...	€ ...	€ ...	€ ...	€ ...	€ ...	€ ...

G2.B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december verslagjaar
		Totaal:	€ ...	€ ...	€ ...	€ ...	€ ...	€ ...	€ ...

Gemeentelijke onderwijssubsidies

Omschrijving	Dossiernr.	Beschikingsdatum	Beschikings- datum aanvulling	Beschikte subsidie €	Nog te besteden per 1-1-2021		Ontvangen in 2021 €	Nog te ontvangen per 31-12-2021		Besteed in 2021	Verrekend in 2021 €	Nog te verrekenen per 31-12-2021		Nog te besteden per 31-12-2021	
					€	€		€	€			€	€	€	€
Brede School Academie vanuit Versterken van Taal 2019	5658271	5-12-2018	2-6-2019	1.744.780	19.632	-	-	-	-	-	-	-	-	19.632	-
Brede School Academie 2020	6605242	21-2-2020		393.750	22.080	-	-	-	-	22.080	-	-	-	-	-
Cultuureducatie 2020	6605242	21-2-2020		269.110	-	18.707	-	-	-	-	-	18.707	-	-	-
Talentontwikkeling (Brede Scholen en Combinatiefunctie_ 2020	6605242	21-2-2020		354.966	-	4.027	-	-	-	-	-	4.027	-	-	-
<i>Transformatie BSA PO</i>	<i>8019545</i>	<i>14-12-2020</i>		<i>287.167</i>	<i>201.017</i>	<i>-</i>	<i>86.150</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>100.758</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>186.409</i>	<i>-</i>
<i>Transformatie BSA VO</i>	<i>8019545</i>	<i>14-12-2020</i>		<i>67.000</i>	<i>46.900</i>	<i>-</i>	<i>20.100</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>58.656</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>8.344</i>	<i>-</i>
<i>BSA regiodeal</i>	<i>8019545</i>	<i>14-12-2020</i>		<i>90.000</i>	<i>63.000</i>	<i>-</i>	<i>27.000</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>90.000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Schoolconciërges 2021</i>	<i>8019545</i>	<i>14-12-2020</i>		<i>97.395</i>	<i>68.176</i>	<i>-</i>	<i>29.219</i>	<i>-0</i>	<i>-</i>	<i>97.395</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Cultuureducatie 2021</i>	<i>8019545</i>	<i>14-12-2020</i>		<i>234.452</i>	<i>164.116</i>	<i>-</i>	<i>70.336</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>234.452</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Taalschool 2021</i>	<i>8019545</i>	<i>14-12-2020</i>		<i>600.000</i>	<i>420.000</i>	<i>-</i>	<i>180.000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>600.000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Versterken van Taal 2021</i>	<i>8019545</i>	<i>14-12-2020</i>		<i>1.174.565</i>	<i>822.195</i>	<i>-</i>	<i>352.369</i>	<i>-0</i>	<i>-</i>	<i>1.174.565</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Talentontwikkeling (Brede Scholen en Combinatiefunctie) 2021</i>	<i>8019545</i>	<i>14-12-2020</i>		<i>425.659</i>	<i>297.961</i>	<i>-</i>	<i>127.698</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>425.659</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Combinatiebeschikking 2021	8019545	14-12-2020		2.976.237	2.083.366	-	892.871	-0	-	2.781.484	-	-	-	194.753	-
Innovatielab 2020-2021 (Onderwijsimpuls)/Leerlijn digitale geletterdheid	6909833	2-12-2019		110.000	45.365	-	33.000	-	-	45.365	-	-	-	-	-
Onderwijsambassadeurs	8022431	10-12-2020		150.000	-	-	150.000	-	-	99.690	-	-	-	50.309	-
Onderwijsimpuls Kindcentrum Leeuwesteyn	8852899 (2021/3614)	17-7-2021		15.000	-	-	4.500	10.500	-	-	-	-	-	15.000	-
															-
				6.013.843	2.170.442	22.734	1.080.371	10.500	-	2.948.619	-	22.734	-	279.694	-

6.6. Niet in de balans opgenomen rechten en plichten

Financiële instrumenten

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van de stichtingen, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van de stichting of vloeien direct uit deze activiteiten voort.

Het treasurybeleid van de stichtingen is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten zijn het rente- en kasstroomrisico, het overig prijsrisico, het kredietrisico en het liquiditeitsrisico.

Rente- en kasstroomrisico

Renterisico is het risico dat de reële waarde van toekomstige kasstromen van een financieel instrument fluctueert als gevolg van wijzigingen in markrentetarieven. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen wordt het renterisico zoveel mogelijk beperkt. De stichtingen hebben geen langlopende schulden en loopt in dat verband dus ook geen renterisico.

Overig prijsrisico

De stichtingen lopen risico's ten aanzien van de waardering van effecten, opgenomen onder financiële vaste activa. De stichtingen beheersen het prijsrisico door stratificatie aan te brengen in de portefeuille en limieten te stellen.

Kredietrisico

De stichtingen handelen enkel met kredietwaardige partijen en hebben procedures opgesteld om de kredietwaardigheid te bepalen. Bovendien is dit risico beperkt aangezien de grootste vorderingen debiteuren met een hoge betrouwbaarheid betreffen, zoals de rijksoverheid en de gemeente Utrecht. Tevens zijn er richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken. Bovendien worden de vorderingen voortdurend bewaakt en wordt er een aanmaningsprocedure gehanteerd. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor de organisatie minimaal. Het maximale kredietrisico aangaande vorderingen, liquide middelen en niet in de balans opgenomen financiële activa is weergegeven onder de desbetreffende toelichtingen.

Liquiditeitsrisico

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. Liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

Kopieer- en printerhuur

Voor de kopieerapparaten en printers van de PCOU- en Willibrord-scholen is een mantelcontract afgesloten met Ricoh. Deze overeenkomst is overeengekomen in 2019 en loopt tot en met 31 december 2023. Voor PCOU bedraagt de contractwaarde circa € 53.000 per jaar.

Schoonmaakcontracten

Schoonmaak is in 2019 opnieuw aanbesteed. Voor de schoolgebouwen en het gebouw van het bestuursbureau zijn per perceel nieuwe schoonmaak- en onderhoudscontracten afgesloten. De nieuwe contracten met 7 leveranciers voor 12 percelen zijn ingegaan per 1 januari 2020 en hebben een looptijd van 3 jaar. Verlenging is mogelijk tot 6 maal een jaar. Het contractbedrag is € 1.300.000 per jaar. Dit bedrag is aan verandering onderhevig gezien de mutaties van zowel het schoonmaakonderhoud werkprogramma als de hoeveelheid vierkante meters en scholen.

Energiecontracten

Via het inkoopcollectief Energie voor Scholen zijn in samenwerking met Verus, de energiecontracten met DVEP voor een bedrag van € 440.000, Eneco Business BV voor een bedrag van € 70.000, Eneco BV voor een bedrag van € 55.000, en Eneco Energie Services BV voor een bedrag van € 231.000 voor de scholen aanbesteed. Deze contracten zijn verlengd tot eind 2025. De hier genoemde bedragen zijn gebaseerd op de werkelijke lasten in 2021 en daarmee te verwachten verplichtingen in 2022.

Onderhoud gebouwen

Het reguliere en het klachtenonderhoud is in 2021 opnieuw aanbesteed. Dit betreft de volgende onderdelen: zonwering, liften, E&W, inbraakinstallaties, brandmeldinstallaties en camera's, blusmiddelen, bouwkundig, dakonderhoud.

De nieuwe contracten met 5 leveranciers voor PCOU- en Willibrord scholen zijn ingegaan per 1 januari 2022 of 1 februari 2022 en hebben een looptijd tot en met 31 december 2025. Voor de Willibrord Stichting en Stichting PCOU bedraagt de contractwaarde € 464.000, per jaar, waarbij het klachtenonderhoud apart wordt gefactureerd. De contracten worden gezamenlijk afgesloten en komen bij benadering voor de helft ten laste van PCOU.

Leermiddelen

Voor de aanschaf van leermiddelen is een contract afgesloten met Heutink Primair Onderwijs BV. Het huidige contract is afgesloten op 1 september 2015 en had een looptijd van 60 maanden. Het contract is verlengd in 2019. Het contract mag maximaal met drie maal 12 maanden verlengd worden. Het contract verloopt van rechtswege op 31 augustus 2021. In 2021 is er voor een bedrag van € 1.006.000 aangeschaft, bij deze leverancier, dit bedrag is indicatief voor 2022. De leermiddelen zijn opnieuw aanbesteed. Deze aanbesteding loopt vanaf 14 maart 2022 tot en met schooljaar 2025/2026.

Meubilair

Voor de aanschaf van meubilair is PCOU raamcontracten aangegaan met Presikhaaf, Heutink en Eromes. Deze contracten liepen initieel tot 2019 en zijn conform afspraak stilzwijgend verlengd. In 2021 is bij Presikhaaf voor € 143.000 en bij Eromes voor € 93.000 aangeschaft, dit bedrag is indicatief voor 2022. De kosten voor Heutink zijn in de vorige alinea opgenomen.

ICT-hardware

Voor de aanschaf van ICT-hardware van de PCOU- en Willibrord-scholen is een raamovereenkomst afgesloten met Buy IT direct, Switch IT diensten en Heutink ICT. Deze overeenkomst is overeengekomen in 2020 en loopt tot 1 mei 2024. Voor PCOU scholen is in 2021 voor een bedrag van € 160.397 besteed, dit bedrag is indicatief voor 2022.

6.7. Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

6.7.1. Analyse van het resultaat

Stichting PCOU sluit het verslagjaar af met een positief geconsolideerd resultaat van € 3.521.464, begroot was een negatief resultaat van € 730.283.

Hieronder zijn de grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht.

De Rijksbijdragen lagen € 5.026.642 hoger dan begroot. Het grootste verschil wordt verklaard door de NPO gelden. Deze Rijksbijdrage van € 2.984.563 is ontvangen om leerachterstanden veroorzaakt door Corona in te lopen. Hiervan is nog ruim € 2 miljoen beschikbaar om de komende jaren in te zetten, dit is opgenomen als bestemmingsreserve en per school toebedeeld.

De administratieve lasten liggen € 678.970 lager dan begroot, dit komt met name door een lagere S&A bijdrage vanuit PCOU. De daadwerkelijke afdracht is gebaseerd op de bijdragen van de scholen. Het negatieve verschil tussen wat wordt doorbelast aan de scholen en wat S&A daadwerkelijk kost, ligt nu volledig bij Willibrord, overeenkomstig voorgaande jaren.

De kosten bij dotatie onderhoudsvoorziening zijn € 642.593 lager dan begroot, dit komt voort uit de stelselwijziging voorziening groot onderhoud, waardoor de voorziening niet langer gedoteerd wordt. Hiervoor zijn aanvullende afschrijvingslasten voor groot onderhoud van € 22.395 in de plaats gekomen.

De lonen & salarissen en de overige personele lasten liggen € 1.015.649 hoger dan begroot. Dit komt door meer inzet fte dan begroot als gevolg van NPO-gelden, subsidie Extra hulp voor de klas en de verlenging van de subsidie Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs die niet waren begroot en waarvoor dus meer formatie is ingezet dan begroot.

De overige lasten overig zijn hoger dan begroot. Met name doordat hier de besparingsdoelstelling was begroot van € 650.517 die beperkt gerealiseerd is.

Tenslotte zijn de overige baten € 1.487.308 hoger dan begroot, dit wordt met name veroorzaakt door de hogere baten vanuit overige subsidies (niet Rijk, gemeente of overheden.). Dit komt met name voort uit een vrijval van de subsidie van Extra hulp voor de klas, hier is een andere school penvoerder voor. Dit betreft extra subsidiegelden van de rijksoverheid in verband met corona.

Voor een uitgebreidere analyse van het resultaat wordt verwezen naar hoofdstuk 2.

6.7.2. Rijksbijdragen

	2021	Begroot 2021	2020
Rijksbijdragen, toelichting			
Rijksbijdragen OCW	64.351.303	59.324.661	59.085.508
Overige subsidies OCW/EZ zonder verrekening (G1)	1.777.451	2.736.000	585.837
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	2.024.583	2.185.751	1.758.528
Rijksbijdragen	68.153.336	64.246.412	61.429.873

De ontvangen rijksbijdragen OCW zijn hoger dan begroot door met name nationaal programma onderwijs (NPO) gelden van € 2.984.563.

Het grootste verschil ten opzichte van 2020 wordt eveneens veroorzaakt door NPO gelden. Daarnaast lagen de opbrengsten bij Normatieve subsidie P&A (€ 732.557) en bijzondere bekostiging eerste opvang vreemdelingen (€ 765.001) een stuk hoger dan vorig jaar.

Het verschil ten opzichte van 2020 bij overige subsidies OCW/EZ zonder verrekening (G1) wordt met name veroorzaakt door toename bij Inhaal – en ondersteuningsprogramma's onderwijs (delta € 1.056.456)

Voor een nadere specificatie van de ontvangen overige subsidies OCW wordt verwezen naar onderdeel 6.5.8. Verantwoording subsidies.

6.7.3. Overige overheidsbijdragen- en subsidies

	2021	Begroot 2021	2020
Overige overheidsbijdragen en -subsidies, toelichting			
Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	3.177.754	3.267.161	3.462.746
Overige overheden	160.092	220.889	223.180
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.337.846	3.488.050	3.685.926
<i>Uitsplitsing</i>			
NWO	74.616	0	103.230
Overige overheden	85.476	220.889	119.950
Totaal	160.092	220.889	223.180

De opbrengsten zijn in 2021 € 348.080 lager dan in 2021. Dit verschil wordt met name veroorzaakt door een lagere benutting subsidie BSA.

In 2021 zijn de subsidiebaten in totaal € 150.204 lager dan begroot. Het grootste verschil zit bij gemeentelijke subsidies € 73.109. Dit betreft ook het grootste verschil ten opzichte van 2020, namelijk € 301.460 van de € 348.080. De twee grootste afwijkingen betreffen BSA subsidie en combinatiefunctionaris Brede Scholen.

De benutting van de BSA subsidie was met € 559.136 in 2020, € 537.056 hoger dan in 2021. Deze subsidie is nu volledig ingezet. In 2021 is een subsidie voor een combinatiefunctionaris Brede Scholen voor € 160.200 besteed. (zie ook 6.5.8. Verantwoording subsidies).

Op deze subsidies is de algemene subsidieverordening van de Gemeente Utrecht van toepassing. Er is geen sprake van aanvullende voorwaarden.

Naast de gemeentelijke onderwijssubsidies bestaat de post overige gemeentelijke en GR-bijdragen en – subsidies uit vergoedingen van de Gemeente Utrecht voor gebruikslasten lokalen.

6.7.4. Overige baten

	<u>2021</u>	<u>Begroot 2021</u>	<u>2020</u>
Overige baten, toelichting			
Verhuur	744.739	693.748	736.001
Detachering personeel	48.173	73.350	56.553
Sponsoring	8.602	0	4.670
Ouderbijdragen	200.366	218.356	171.892
Overige baten	<u>1.946.399</u>	<u>459.091</u>	<u>641.728</u>
Overige baten	2.948.280	1.444.545	1.610.845

In totaal zijn de overige baten in 2021 € 2.948.280 en dit is € 1.503.735 hoger dan begroot en € 1.337.435 hoger dan vorig jaar. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere overige subsidies (niet Rijk, gemeente of overheden) en betreft subsidie Extra Hulp in de klas (€ 1.105.336) en subsidie voor KSU Zij-instromers (€ 227.966).

6.7.5. Personeelslasten

Personeelslasten	2021	Begroot 2021	2020
Lonen, salarissen sociale lasten en pensioenlasten, uitsplitsing			
Lonen en salarissen	39.866.921	37.763.566	38.902.148
Sociale lasten	5.550.885	5.236.508	5.253.487
Premies Participatiefonds	1.168.820	1.388.990	1.456.457
Premies Vervangingsfonds	18.295	17.239	47.601
Pensioenlasten	6.087.550	6.152.327	5.981.716
Lonen, salarissen sociale lasten en pensioenlasten	52.692.472	50.558.629	51.641.410
Overige personele lasten, uitsplitsing			
Dotaties personele voorzieningen	1.290.724	382.189	754.209
Lasten personeel niet in loondienst	1.738.400	3.928.665	1.674.832
Overige lasten	1.343.310	940.955	846.201
Overige personele lasten	4.372.434	5.251.810	3.275.241
Ontvangen vergoedingen, uitsplitsing			
Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	968.819	730.000	817.451
	968.819	730.000	817.451
Personeelslasten	56.096.087	55.080.438	54.099.200

De lonen en salarissen zijn € 2.103.355 miljoen hoger dan begroot voor 2021 en € 1 miljoen hoger dan voorgaand boekjaar. Dit komt door meer inzet fte dan begroot (40 fte) en dan vorig jaar (25 fte) als gevolg van NPO-gelden, subsidie Extra hulp voor de klas en de verlenging van de subsidie Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs die niet waren begroot en waarvoor dus meer formatie is ingezet dan begroot. Daarnaast is het effect van de nieuwe CAO hoger dan begroot en is er vanaf 1 augustus 2021 de arbeidsmarkttoelage, deze was niet begroot.

In de begroting 2021 is daarnaast onterecht een creditbedrag opgenomen van € 1.359.000 voor onderlinge verrekeningen Flexpool. Hier is ten onrechte uitgegaan van een bate, terwijl het op stichtingsniveau saldeert.

De hogere dotatie aan de voorziening betreft met name de voorziening WGA (€ 559.000 hoger dan begroot en € 377.000 hoger dan in 2020). De inhuurkosten zijn fors lager dan begroot. Dit komt omdat er in de begroting 2021 rekening is gehouden met inhuur voor de uitvoering convenanten lerarentekort PO G5 (begroot € 2,3 miljoen). Hiervoor zijn voor PCOU in 2021 geen inhuurkosten geweest, de doorbetaling van deze subsidie aan andere partijen verloopt via de balans.

De overige personele lasten zijn hoger dan begroot en voorgaand jaar doordat er onder de overige lasten een reservering is opgenomen met het oog op de modernisering en daarmee veranderende wetgeving van het Participatiefonds en de vorming van een voorziening per 1 augustus 2022 (€ 216.000). Daarnaast zijn de lasten hoger als gevolg van hogere lasten voor bedrijfsgezondheidszorg en begeleidings- en reïntegratietrajecten.

Personeelsbezetting

In de tabel is zowel het gemiddeld aantal fte en medewerkers als de stand per ultimo boekjaar stand zichtbaar. Alle personeelsleden waren werkzaam binnen Nederland en in dienst bij Stichting PCOU. Bij de Stichting Steunfonds van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht zijn geen medewerkers in dienst.

Tabel 6.1. *Overzicht aantal fte en aantal medewerkers in dienst*

	gemiddelde fte		Aantallen per 31-12-2021			
			in Fte		In Mdw	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Directie	43,75	41,35	44,05	41,94	50,00	46,00
OP	499,97	498,81	500,44	502,88	679,00	684,00
OOP	211,31	196,71	222,82	200,81	325,00	294,00
Student	19,61	12,80	26,04	20,05	44,00	33,00
	<u>774,63</u>	<u>749,66</u>	<u>793,35</u>	<u>765,69</u>	<u>1.098,00</u>	<u>1.057,00</u>

WNT verantwoording

De WNT is van toepassing op Stichting PCOU. Het totale aantal complexiteitspunten waarop de klasse-indeling is gebaseerd, bedraagt 13 bestaande uit:

- totale baten 6 punten,
- aantal leerlingen 3 punten,
- aantal onderwijssoorten 4 punten.

Gebaseerd op de bovenstaande complexiteitspunten is het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2021 vastgesteld op € 177.000, indeling in klasse E voor het onderwijs.

Doorbelaste kosten van bestuur

De leden van het college van bestuur zijn volledig in dienst bij Willibrord Stichting. Door een personele unie zijn zij uit hoofde van hun functie tevens werkzaam voor Stichting PCOU. Hiervoor worden kosten doorbelast door Willibrord Stichting aan Stichting PCOU. De bezoldiging verantwoord in de WNT bij Stichting PCOU bedraagt de doorbelaste kosten aan Stichting PCOU voor de functie vervulling van de leidinggevende topfunctionaris bij Stichting PCOU. De doorbelaste kosten betreffen loonkosten inclusief werkgeversdeel sociale lasten en eventuele kosten leaseauto of vervoer en is gebaseerd op een tijdsverdeling van 50%.

Anticumulatietoets

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instellingen als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2019)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021 bedragen x € 1	M.A. Mittelmeijer	F.M. Nasrullah
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur/voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 03/02	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,5	0,5
Dienstbetrekking?	Nee	Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	8.171	88.500
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.	n.v.t.
<i>Subtotaal</i>	<i>8.171</i>	<i>88.500</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	8.171	88.500
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	8.171	88.500
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2020 bedragen x € 1	M.A. Mittelmeijer	F.M. Nasrullah
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,5	0,5
Dienstbetrekking?	Nee	Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	85.000	85.000
Beloningen betaalbaar op termijn		
<i>Subtotaal</i>	<i>85.000</i>	<i>85.000</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	85.000	85.000
Bezoldiging	85.000	85.000

Tabel 1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2021 bedragen x € 1	J.J. Sylvester	E.J. Vissers	E. Schaper	K.A.M. Topouzis	S. Ghebreab	G. Van der Vossen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01-31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	12.825	8.550	8.550	8.550	8.550	8.550
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	26.550	17.700	17.700	17.700	17.700	17.700
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	12.825	8.550	8.550	8.550	8.550	8.550
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2020						
bedragen x € 1	J.J. Sylvester	E.J. Vissers	E. Schaper	K.A.M. Toupouzis	S. Ghebreab	G. Van der Vossen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/12-31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	14.632	9.674	9.755	9.755	9.435	813
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	25.500	17.000	17.000	17.000	17.000	1.440

De vergoeding van de Raad van Toezicht leden worden verdeeld tussen stichting PCOU en de Willibrord Stichting.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

6.7.6. Afschrijvingen

Afschrijvingen op materiële vaste activa, toelichting	2021	Begroot 2021	2020
Materiële vaste activa	1.646.845	1.655.023	1.634.056
Gebouwen	293.849	219.358	270.277
Inventaris en apparatuur (ICT)	618.754	659.499	624.552
Inventaris en apparatuur (leermiddelen)	271.145	302.386	282.324
Inventaris en apparatuur (meubilair)	417.994	438.900	427.099
Overige materiële vaste activa	45.102	34.880	29.804
Vrijval investeringssubsidies (-/-)	86.282	60.171	85.641
Gebouwen	9.867	3.848	7.696
Inventaris en apparatuur (ICT)	40.834	30.039	46.595
Inventaris en apparatuur (leermiddelen)	9.099	5.996	7.661
Inventaris en apparatuur (meubilair)	26.198	20.171	23.405
Overige materiële vaste activa	283	117	283
Afschrijvingen	1.560.563	1.594.852	1.548.415

De afschrijvingen voor inventaris en apparatuur zijn lager dan begroot doordat minder is geïnvesteerd. De overige afschrijvingen zijn redelijk in lijn met begroting en voorgaand boekjaar.

6.7.7. Huisvestingslasten

Huisvestingslasten, toelichting	2021	Begroot 2021	2020
Huurlasten	869.041	744.574	805.505
Verzekeringslasten	375	2.500	339
Onderhoudslasten	436.504	388.566	458.511
Lasten voor energie en water	815.026	833.128	769.822
Schoonmaakkosten	1.710.331	1.696.017	1.706.315
Belastingen en heffingen	51.089	60.150	53.518
Dotatie onderhoudsvoorziening	0	642.593	634.857
Overige huisvestingslasten	193.656	95.507	355.613
Huisvestingslasten	4.076.023	4.463.035	4.784.479

De huurlasten zijn hoger dan begroot door met name hogere servicelasten € 69.002. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de servicelasten bij Rafael op locatie Hart v. Noord en de Fakkel. Deze kosten waren niet begroot (€ 56.767).

De kosten bij dotatie onderhoudsvoorziening zijn € 642.593 lager dan begroot, dit komt voort uit de stelselwijziging voorziening groot onderhoud, waar niet langer aan gedoteerd wordt. Hiervoor zijn aanvullende afschrijvingslasten van € 22.395 in de plaats gekomen.

De overige huisvestingslasten zijn €161.957 lager dan vorig jaar, dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een bijdrage bij het steunfonds voor tijdelijke huisvesting van de Rafael school in 2020 van €190.620. Deze bijdrage was in 2021 nog € 24.966.

6.7.8. Overige lasten

	2021	Begroot 2021	2020
Overige lasten, toelichting			
Administratie en beheerslasten	5.646.480	6.313.509	5.671.559
Inventaris en apparatuur	670.542	626.178	745.986
Leer- en hulpmiddelen	1.135.376	971.653	1.071.082
Dotatie overige voorzieningen	0	0	5.471
Overige lasten	1.737.798	859.625	1.546.475
Overige lasten	9.190.196	8.770.965	9.040.573

Onder administratie en beheerslasten is de bijdrage aan het bureau (bij de Willibrord Stichting) opgenomen, dit bedraagt € 4.795.522 (Dit is inclusief de directe doorbelasting van regeling topinkomens, accountantslasten en te betalen afdracht i.v.m. NPO), dit is € 670.248 lager dan begroot. In de realisatie zijn de overhead kosten, die niet ten laste van de scholen zijn gebracht, volledig ten laste van Willibrord gebracht, conform voorgaande jaren.

De overschrijding op de begroting voor leer- en hulpmiddelen van € 163.723 wordt veroorzaakt door een overschrijding op Licenties en abonnementen digitale leermiddelen van € 182.358. De kostenstijging op digitale leermiddelen betreft een ontwikkeling die zichtbaar is op meerdere scholen.

De hogere kosten ten opzichte van vorig jaar op overige lasten overig (€ 1.737.798) worden veroorzaakt door een stijging in de lasten van leerlingenzorg. De totale kosten zijn € 705.523, dit is € 401.747 boven begroting en € 319.350 boven vorig jaar. Stijging wordt onder andere veroorzaakt door de extra zorg voor leerlingen in verband met Corona. Verder is ook extra geld besteed aan de verdere ontwikkeling van het hoog begaafden onderwijs.

Daarnaast zijn overige lasten en overige lasten ten laste van subsidies € 360.754 hoger dan begroot. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat de besparingsdoelstelling op overige lasten is begroot (€ 720.233) en hier niet de daadwerkelijke besparing wordt gerealiseerd. Daarnaast wordt overige lasten subsidies in de begroting gebruikt om verschillende kosten, die ten laste van subsidies komen, te begroten (delta - € 359.579). Daarnaast is € 123.017 extra uitgegeven aan culturele activiteiten. Bij de meeste scholen is dit niet afzonderlijk begroot.

Tenslotte is er naast de lasten in de leerlingenzorg ten opzichte van 2020 nog een substantieel verschil. In 2020 heeft een afwaardering van € 185.509 van gebouwen plaats gevonden.

Honoraria

De ten laste van het boekjaar gebrachte kosten van de externe accountant en de accountantsorganisatie en het gehele netwerk waartoe deze accountantsorganisatie behoort, zijn als volgt:

Separate specificatie kosten EY accountants LLP	2021	Begroot 2021	2020
Honorarium onderzoek jaarrekening	157.500	0	149.945
Honorarium andere controleopdrachten	0	0	0
Honorarium fiscale adviezen	0	0	0
Honorarium andere niet-controledienst	0	0	0
Accountantshonoraria	157.500	0	149.945

Bovenstaande honoraria voor onderzoek van de jaarrekening zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek naar de jaarrekening 2021 ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende 2021 zijn verricht.

6.7.9. Financiële baten en lasten

	2021	Begroot 2021	2020
Financiële baten, toelichting			
Rentebaten	31.571	0	30.813
Ontvangen dividenden	7.633	0	7.962
Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	12.663	0	17.415
Financiële baten	51.867	0	56.190
Financiële lasten, toelichting			
Rentelasten	46.997	0	13.292
Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	0	0	14.535
Financiële lasten	46.997	0	27.827
Financiële baten en lasten	4.870	0	28.362

6.8. Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Uit het kasstroomoverzicht blijkt dat de liquide middelen zijn licht zijn toegenomen. De grootste toename wordt veroorzaakt door de NPO gelden, hier staat tegenover dat de vorderingen aanzienlijk groter zijn dan in 2020 en er meer is geïnvesteerd is in 2021.

6.9. Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan met een significante invloed op het resultaat en het vermogen van de stichting.

7. Enkelvoudige jaarrekening

7.1 Enkelvoudige balans Stichting PCOU per 31 december na resultaatbestemming

Activa		2021	2020
Materiële vaste activa	<u>7.4.1.</u>	7.311.408	7.288.204
Financiële vaste activa	<u>7.4.2.</u>	<u>1.463.289</u>	<u>1.499.788</u>
Totaal vaste activa		8.774.697	8.787.991
Vorderingen	<u>7.4.3.</u>	15.506.708	10.777.891
Liquide middelen	<u>7.4.4.</u>	<u>9.246.667</u>	<u>9.163.132</u>
Totaal vlottende activa		24.753.375	19.941.024
Totaal activa		<u>33.528.072</u>	<u>28.729.015</u>
Passiva			
Eigen vermogen	<u>7.4.5.</u>	16.149.028	9.074.320
Voorzieningen		3.089.743	5.699.683
Kortlopende schulden	<u>7.4.6.</u>	14.289.302	13.955.012
Totaal passiva		<u>33.528.072</u>	<u>28.729.015</u>

7.2. Enkelvoudige staat van baten en lasten Stichting PCOU

		Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Baten				
Rijksbijdragen		68.153.336	64.246.412	61.429.873
Overige overheidsbijdragen en -subsidies		3.337.846	3.488.050	3.685.926
Overige baten	<u>7.5.1.</u>	<u>2.947.479</u>	<u>1.444.545</u>	<u>1.557.756</u>
Totaal baten		74.438.661	69.179.008	66.673.554
Lasten				
Personeelslasten		56.096.087	55.080.438	54.099.200
Afschrijvingen		1.560.563	1.594.852	1.548.415
Huisvestingslasten	<u>7.5.2.</u>	<u>4.051.057</u>	<u>4.463.035</u>	<u>4.593.859</u>
Overige lasten	<u>7.5.3.</u>	<u>9.190.127</u>	<u>8.770.965</u>	<u>9.030.173</u>
Totaal lasten		70.897.834	69.909.291	69.271.647
Saldo baten en lasten		3.540.827	-730.283	-2.598.093
Financiële baten en lasten				
Financiële baten	<u>7.5.4.</u>	<u>-20.626</u>	<u>0</u>	<u>24.492</u>
Financiële lasten	<u>7.5.4.</u>	<u>40.855</u>	<u>0</u>	<u>7.246</u>
Totaal Financiële baten en lasten		-61.481	0	17.246
Resultaat		3.479.346	-730.283	-2.580.847

7.3. Grondslagen enkelvoudige jaarrekening

7.3.1. Algemeen

Voor de activiteiten en de grondslagen wordt verwezen naar de grondslagen geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld. Ditzelfde geldt voor de toelichtingen op de balans en de staat van baten en lasten (zie hoofdstuk 6).

7.3.2. Overzicht verbonden partijen

Tabel 7.1. *Overzicht verbonden partijen*

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12 2021	Resultaat jaar 2021	Totale baten 2021	Art.2: 403 BW	Deelname	Consolidatie
Willibrord Stichting voor rk, pc en interconfessioneel (rk/pc)	Stichting	Utrecht	4. Overige	27.768.783	9.511.719	140.861.821	N.V.T.	0%	0%
Voortgezet Onderwijs voor Utrecht en omstreken									
Stichting Steunfonds van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht	Stichting	Utrecht	4. Overige	1.809.224	42.118	801	N.V.T.	0%	100%

Daarnaast maakt het College van Bestuur van Stichting PCOU deel uit van het bestuur van het samenwerkingsverband in de Gemeente Utrecht. In 2021 hebben geen transacties tussen verbonden partijen plaatsgevonden zonder een zakelijke grondslag ('at arms length').

7.4. Toelichting op de enkelvoudige balans

Voor de toelichting op de balans wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans (zie 6.5), voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

7.4.1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en verbouwingen	Inventaris en apparatuur ICT	Inventaris en apparatuur Leermiddelen	Inventaris en apparatuur Meubilair	Inventaris en apparatuur Totaal	Overige materiële vaste activa	Activa in uitvoering	Totaal
Stand per 1-1-2021								
Aanschafprijs	4.455.744	4.965.993	3.063.769	6.511.451	14.541.213	351.804	0	19.348.761
Cumulatieve afschrijving	-2.362.925	-3.254.575	-1.963.908	-3.719.104	-8.937.587	-176.010	0	-11.476.523
Waarde investeringssubsidies	-163.453	-251.864	-58.713	-335.348	-645.924	-4.105	0	-813.482
Cumulatieve afschrijving investeringssubsidies	5.275	129.311	26.992	67.323	223.626	547	0	229.448
Boekwaarde per 1-1-2021	1.934.640	1.588.865	1.068.142	2.524.322	5.181.328	172.236	0	7.288.204
<u>Mutaties boekjaar</u>								
Investerings	448.334	400.740	357.686	503.164	1.261.589	55.216	0	1.765.139
Desinvesteringen	0	-30.975	0	-4.479	-35.455	0		-35.455
Afschrijvingen	-293.849	-618.754	-271.145	-417.994	-1.307.894	-45.102	0	-1.646.845
Afschrijvingen desinvesteringen	0	30.944	0	3.095	34.039	0	0	34.039
Investeringssubsidies	-117.517	0	-12.519	-49.921	-62.440	0		-179.957
Afschrijving investeringssubsidies	9.867	40.834	9.099	26.198	76.132	283		86.282
	46.836	-177.212	83.121	60.063	-34.029	10.397	0	23.204
Stand per 31-12-2021								
Aanschafprijs	4.904.078	5.335.758	3.421.455	7.010.135	15.767.348	407.020	0	21.078.446
Cumulatieve afschrijving	-2.656.774	-3.842.386	-2.235.053	-4.134.004	-10.211.442	-221.112	0	-13.089.328
Waarde investeringssubsidies	-280.970	-251.864	-71.232	-385.269	-708.365	-4.105	0	-993.439
Cumulatieve afschrijving investeringssubsidies	15.143	170.145	36.092	93.522	299.758	830	0	315.730
Boekwaarde per 31-12-2021	1.981.476	1.411.652	1.151.263	2.584.384	5.147.299	182.633	0	7.311.408

7.4.2. Financiële vaste activa

	Financiële vaste activa 1-1-2021	Investerings en verstrekte leningen	Desinvesteringen en aflossingen	Waarde- veranderingen	Financiële vaste activa 31-12-2021
Financiële vaste activa					
Effecten	1.499.788	106.200	107.140	-35.559	1.463.289
Financiële vaste activa	1.499.788	106.200	107.140	-35.559	1.463.289

	Financiële vaste activa 1-1-2021	Investerings en verstrekte leningen	Desinvesteringen en aflossingen	Waarde- veranderingen	Financiële vaste activa 31-12-2021
<i>Uitsplitsing</i>					
Obligaties	1.499.788	106.200	107.140	-35.559	1.463.289
Effecten	1.499.788	106.200	107.140	-35.559	1.463.289

Bij Stichting PCOU wordt een effectenportefeuille aangehouden met een waarde van € 1.463.289 per 31 december 2021, welke uitsluitend bestaat uit obligaties (36% overheid, 64% bedrijven).

7.4.3. Vorderingen

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Vorderingen		
Debiteuren	872.552	1.554.192
OCW	3.372.213	3.126.437
Gemeenten en GR's	1.016.603	408.450
Groepsmaatschappijen	796.921	137.531
Personeel	19.327	21.136
Saldo bouwprojecten onder bouwheerschap	8.269.242	4.455.264
Overige vorderingen	616.220	611.801
Overlopende activa	543.630	471.039
Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen	0	-7.960
Vorderingen	15.506.708	10.777.891
<u>Uitsplitsing overlopende activa</u>		
Vooruitbetaalde kosten	543.580	470.986
Te ontvangen interest	50	53
Overlopende activa	543.630	471.039

Bij de vorderingen op groepsmaatschappijen staat een vordering op het steunfonds (€ 786.281) , deze bestaat voornamelijk uit bijdragen vanuit het steunfonds aan: de rennovatie van de Fakkelt (€ 349.002), Tijdelijke huisvesting Rafael school (€ 215.586) 11^e lokaal 2 Marnixschool (€ 156.816) en de verbouwing van Torenpleinschool (€ 117.996).

7.4.4. Liquide middelen

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Liquide middelen		
Kasmiddelen	635	2.453
Tegoeden op bankrekeningen	9.246.032	9.160.513
Overige liquide middelen	0	166
Liquide middelen	9.246.667	9.163.132

7.4.5. Eigen vermogen

Balanspositie voorgaand boekjaar

	<u>1-1-2020</u>	<u>Resultaat</u>	<u>31-12-2020</u>
Eigen vermogen			
Algemene reserve (publiek)	10.869.603	-1.795.283	9.074.320
Bestemmingsreserve	785.564	-785.564	0
Eigen vermogen	11.655.167	-2.580.847	9.074.320

Balanspositie huidig boekjaar

	<u>1-1-2021</u>	<u>Resultaat</u>	<u>31-12-2021</u>
Eigen vermogen			
Algemene reserve (publiek)	9.074.320	796.815	9.871.135
Bestemmingsreserve (publiek)	3.595.361	2.682.532	6.277.893
Eigen vermogen	12.669.681	3.479.346	16.149.028

Aansluiting enkelvoudig met geconsolideerd vermogen	2021	2020
Enkelvoudig vermogen Stichting PCOU	16.149.028	9.074.320
Enkelvoudig vermogen Stichting Steunfonds PCOU	1.809.224	1.767.107
Geconsolideerd vermogen Stichting PCOU	17.958.252	10.841.427

Aansluiting enkelvoudig met geconsolideerd resultaat	2021	2020
Enkelvoudig resultaat Stichting PCOU	3.479.346	-2.580.847
Enkelvoudig resultaat Stichting Steunfonds PCOU	42.118	-136.814
Geconsolideerd resultaat Stichting PCOU	3.521.464	-2.717.661

7.4.6. Kortlopende schulden

	31-12-2021	31-12-2020
Crediteuren	2.715.696	1.029.459
OCW	1.160.943	0
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	494.993
Schulden aan gemeenten en GR's	367.293	804.541
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.327.084	2.206.538
Schulden terzake van pensioenen	852.602	980.389
Overige schulden (kortlopend)	395.966	281.741
Overlopende passiva	6.469.717	8.157.351
Kortlopende schulden	14.289.302	13.955.012
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ zonder verrekening (G1)	2.645.679	2.617.067
Vooruitontvangen investeringssubsidies	145.464	163.424
Vakantiegeld en -dagen	1.567.792	1.450.860
Overige overlopende passiva	2.110.783	3.926.000
Overlopende passiva	6.469.717	8.157.351

7.5. Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

Voor de toelichting op de staat van baten en lasten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten (zie 6.7), voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

7.5.1. Overige baten

	2021	Begroot 2021	2020
Overige baten, toelichting			
Verhuur	744.739	693.748	736.001
Detachering personeel	48.173	73.350	56.553
Sponsoring	8.602	0	4.670
Ouderbijdragen	200.366	218.356	171.892
Overige baten	1.945.598	459.091	588.639
Overige baten	2.947.479	1.444.545	1.557.756

7.5.2. Huisvestingslasten

	2021	Begroot 2021	2020
Huisvestingslasten, toelichting			
Huurlasten	869.041	744.574	805.505
Verzekeringslasten	375	2.500	339
Onderhoudslasten	436.504	388.566	458.511
Lasten voor energie en water	815.026	833.128	769.822
Schoonmaakkosten	1.710.331	1.696.017	1.706.315
Belastingen en heffingen	51.089	60.150	53.518
Dotatie onderhoudsvoorziening	0	642.593	634.857
Overige huisvestingslasten	168.690	95.507	164.993
Huisvestingslasten	4.051.057	4.463.035	4.593.859

7.5.3. Overige lasten

	2021	Begroot 2021	2020
Overige lasten, toelichting			
Administratie en beheerslasten	5.646.412	6.313.509	5.661.159
Inventaris en apparatuur	670.542	626.178	745.986
Leer- en hulpmiddelen	1.135.376	971.653	1.071.082
Dotatie overige voorzieningen	0	0	5.471
Overige lasten	1.737.798	859.625	1.546.475
Overige lasten	9.190.127	8.770.965	9.030.173

De ten laste van het boekjaar gebrachte kosten van de externe accountant en de accountantsorganisatie en het gehele netwerk waartoe deze accountantsorganisatie behoort, zijn als volgt:

Separate specificatie kosten EY accountants LLP	2021	Begroot 2021	2020
Honorarium onderzoek jaarrekening	157.500	0	144.545
Honorarium andere controleopdrachten	0	0	0
Honorarium fiscale adviezen	0	0	0
Honorarium andere niet-controledienst	0	0	0
Accountantshonoraria	157.500	0	144.545

Bovenstaande honoraria voor onderzoek van de jaarrekening zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek naar de jaarrekening 2021 ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende 2021 zijn verricht.

7.5.4. Financiële baten en lasten

	2021	Begroot 2021	2020
Financiële baten, toelichting			
Rentebaten	14.952	0	16.025
Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	-35.578	0	8.467
Financiële baten	-20.626	0	24.492
 Financiële lasten, toelichting			
Rentelasten	40.855	0	7.246
Financiële lasten	40.855	0	7.246
 Financiële baten en lasten	-61.481	0	17.246

8. Goedkeuring en vaststelling

Vastgesteld op 9 juni 2022 door het College van Bestuur

namens het college van bestuur:

Mevrouw drs. F.M. Nasrullah
Voorzitter college van bestuur

Goedgekeurd op 9 juni 2022 door de Raad van Toezicht

namens de leden van de raad van toezicht:

Mevrouw Dr. J.J. Sylvester
Voorzitter raad van toezicht

Overige gegevens

9. Statutaire regeling resultaatbestemming

Er zijn geen statutaire regelingen inzake de bestemming van het resultaat. Vooruitlopend op de vaststelling en goedkeuring van het jaarverslag is het resultaat toegevoegd aan het eigen vermogen. Voor verdere detaillering verwijzen wij naar de toelichting op het eigen vermogen.

10. Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Tevens bestaat andere informatie uit:

- het voorwoord;
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol 2021.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten, alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 9 juni 2022

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. R.H.H.M. Hendriks MSc RA